Fèisean nan Gàidheal

Coinneamh den Bhòrd-stiùiridh
Taigh-òsta Kingsmills, Inbhir Nis
Dihaoine 7 Dùbhlachd 2018 @ 11.30m

Fèisean nan Gàidheal

Coinneamh den Bhòrd Stiùiridh gu bhith ga cumail ann an Taigh-òsta Kingsmills, Inbhir Nis, Dihaoine 7 Dùbhlachd 2018 bho 11.30m

Clàr Chùisean

4.2018.01 CÙISEAN TÒISEACHAIDH

(a)	An làthair		
(b)	Leisgeulan		
(c)	Geàrr-chunntas na coinneimh mu dheireadh den Bhòrd	Airson Aontachaidh	2
(d)	Cùisean a' togail ceann		

4.2018.02 CÙISEAN LEASACHAIDH

(a)	Adhartas le Pròg̀ram-obrach Fèisean nan Gàidheal	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	7
(b)	Blas 2018	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	19
(c)	Fèisgoil	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	23
(d)	Tasgadh: Stòras nan Ealan Dùthchasach	Airson Fiosrachaidh	26
(e)	Lèirmheas Bliadhnail Alba Chruthachail	Airson Fiosrachaidh	27

4.2018.03 CÙISEAN IONMHASAIL

(a)	Teachd a-steach agus teachd a-mach 2018-19	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	51
(b)	Suimean airgid anns a' bhanca agus fiosrachadh as ùire	Aithris airson Fiosrachaidh	
(c)	Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Sultain 2018	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	54
(d)	Tabhartasan nam Fèis 2018-19	Airson Fiosrachaidh	56
(e)	Cùmhnantan Maoineachaidh	Airson Fiosrachaidh	58

4.2018.04 CÙISEAN LUCHD-OBRACH

(a)	Fiosrachadh as ùire	Aithris airson Fiosrachaidh	

4.2018.05 CÙISEAN GNÌOMHAIL

(a)	Geàrr-aithisgean Sgioba-obrach	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid	59
(b)	Ballrachd a' Bhùird	Aithris airson Fiosrachaidh agus Aontachaidh	
(c)	Plana Co-ionnanachd, Iomadachd is In-ghabhail agus Plana Lùghdachadh Gualain	Airson Fiosrachaidh	93

4.2018.06 EILE

(a)	Ceann-latha na h-ath choinneimh agus coinneamhan eile 2019	Airson Aontachaidh	

Fèisean nan Gàidheal

Geàrr-chunntas air coinneamh a' Bhùird Stiùiridh a chaidh a chumail san Taigh-òsta Village, Glaschu air Dihaoine 28 Sultain 2018 bho 2.30f

3.2018.01 CÙISEAN TÒISEACHAIDH

(a) An Làthair

Kirsteen Ghreumach (Cathraiche), Seòras Stoddart, Sarah-Jayne Shankland, Colin Sandilands, Anna NicAmhlaigh, Raibeart MacFhionghuin, Siobhan NicAnndrais (Alba Chruthachail), Art MacCarmaig (a' frithealadh), Calum Ailig Mac a' Mhaoilein (a' frithealadh), Anne Willoughby (a' frithealadh), Eilidh NicCoinnich (a' frithealadh), Moreen Pringle (a' frithealadh)

Cuideachd an làthair bha: Andaidh Cuimeineach (Mann Judd Gordon, Luchd-sgrùdaidh)

Rinn Aonghas MacLeòid eadar-theangachadh mar-aon.

(b) Leisgeulan

Anna Mhoireach, Deirdre Beck, Ealasaid NicIlleBhàin, An Comhairliche Iain A MacÌomhair (CnES), Mòrag Anna NicLeòid Mitchell (Comhairle na Gàidhealtachd), Jo Peteranna (HIE), Rona Gold (Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid)

Chuir an Cathraiche fàilte air a h-uile duine chun na coinneimh.

- Dh'innis i dhan Bhòrd gun robh Deirdre Beck air a ràdh gum biodh i a' fàgail a' Bhùird seach gun d' fhuair i obair ùr agus nach biodh ùine gu leòr aice san ùine air thoiseach airson tighinn gu coinneamhan. Ghuidh Buill a' Bhùird gach soirbheas dhi agus thug iad taing dhi airson na h-obrach a rinn i thar nam bliadhnaichean còmhla ri Fèis Lochabair agus air a' Bhòrd fhèin.
- Bha Anna Mhoireach air caol a dùirn a bhristeadh agus bha am Bòrd an dòchas gun tigeadh i am feabhas ann an ùine nach biodh fada.

(c) Geàrr-chunntas na coinneimh mu dheireadh de Bhòrd Stiùiridh Fèisean nan Gàidheal

Bhathar air geàrr-chunntas bhon choinneimh a chaidh a chumail air 18 Cèitean 2018 a sgaoileadh.

Mhol Colin Sandilands gum bu chòir gabhail ris mar chunntas fìrinneach den choinneimh, agus Anna NicAmhlaigh a' cur a taic ris.

(d) Cùisean a thog ceann

- Thuirt Anna NicAmhlaigh gum faodadh cothrom a bhith ann na cùrsaichean Gàidhlig aig OGE a ruith cha mhòr uair sam bith cho fad 's a bha gu leòr dhaoine ann a bha airson cùrsa a dhèanamh. Thèid fiosrachadh a sgaoileadh am measg nan oidean cho luath 's a gheibh sinn cothrom seo a thoirt air adhart.
- Chaidh maoineachadh a thabhann do dh'Fhèis Spè mar a chaidh aontachadh aig a' choinneimh mu dheireadh. Bha an cùmhnant aig Fiona NicIllEathain air tighinn gu crìch. Tha an dreuchd aig Caroline Sterritt fhathast ann, ach le nas lugha uairean.

3.2018.02 CÙISEAN LEASACHAIDH

(a) Adhartas a thaobh a bhith a' cur Pròram Obrach Fèisean nan Gàidheal an gnìomh

Chaidh pròram obrach, a chaidh ullachadh le Art MacCarmaig, airson a' chiad ràith de 2018-19 a sgaoileadh, agus thugadh fa-near dha.

(b) Tachartasan Samhraidh

Thug Calum Ailig Mac a' Mhaoilein agus Eilidh NicCoinnich fios as ùr seachad air na diofar thachartasan is pròiseactan a thachair rè mìosan an t-Samhraidh, leithid nam Fèisean, Cèilidhean air Chuairt, An Sgoil Shamhraidh Dràma agus Guth nan Gàidheal.

Thug Buill a' Bhùird taing dhan sgioba airson na h-obrach a rinn iad ann a bhith a' cur nan tachartasan sin air dòigh.

(c) Blas 2018

Dh'innis Calum Ailig Mac a' Mhaoilein do Bhuill a' Bhùird mu Bhlas 2018 a chaidh a chumail eadar 7-15 Sultain. Bha 9 latha air leth trang is beothail air a bhith ann le tòrr thachartasan agus tachartasan a bharrachd a bha a' comharrachadh Bliadhna na h-Òigridh 2018.

Chaidh a' chonsairt Ceòl nam Fèis, a chaidh a chumail ann an Srath Pheofhair, a chraoladh beò air FèisTV agus aon uair 's gum bi na chaidh a chlàradh air a dheasachadh, bidh a' bhidio ri faotainn air-loidhne. Thugadh taing do Nicola, Karen, Eilidh agus Calum airson na h-obrach cruaidh a rinn iad ann a bhith a' cur an tachartais seo air dòigh.

Chaidh Òran Mòr, am prìomh thachartas againn airson Bliadhna na h-Òigridh, a chumail sa Phàirce Chruinneachaidh a Tuath ann an Inbhir Nis agus ghabh còrr is 700 duine cloinne pàirt ann bho sgoiltean bho air feadh na Gàidhealtachd, agus còmhlain is luchd-ciùil ainmeil is fìor thàlantach. Ghabh 25 sgoiltean pàirt ann agus a rèir na chualas bho na sgoilearan, chòrd an tachartas gu mòr riutha.

Chaidh Nick Firth fhastadh mar cho-òrdanaiche an tachartais agus chuir esan air dòigh na solais, uidheaman-fuaime, ceadan msaa. Thugadh taing mhòr dha airson na h-obrach fìor mhath a rinn e.

Chaidh an tachartas fhilmeadh le Bees Nees Media agus bhathar an dùil am pròg ram a chraoladh air BBC ALBA san Dàmhair.

Dheigheadh na h-àireamhan staitistigeil dearbhte agus na suimeannan deireannach airson a' bhuidseit airson Blas 2018 a shealltainn don Bhòrd Stiùiridh aig a' choinneimh aca san Dùbhlachd.

Dh'iarr Seòras Stoddart a chlàradh sa gheàrr-chunntas gun tug am Bòrd taing mhòr dhan a h-uile neach a bha an sàs ann a bhith a' cur Blas 2018 air dòigh. Bha na tachartasan uile air a bhith fìor mhath, agus le Ceòl nam Fèis agus Òran Mòr rinneadh cinnteach gun deach crìoch a chur air an Fhèis le dà thachartas anabarrach math.

(d) Fèisgoil

Chaidh aithisg le Eilidh NicCoinnich a sgaoileadh le fios air na pròiseactan aig Fèisgoil eadar an Cèitean agus an t-Sultain.

Chuir na Buill fàilte air an aithisg agus bha iad toilichte leis mar a bha uiread de dhiofar phròiseactan a' tachairt.

(e) Tasgadh: Tabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le fiosrachadh air a' chiad chuibhreann de thabhartasan airson 2018-19, agus thugadh fa-near dhi. Chaidh tabhartasan luach £9,811 a thabhann do 14 tagraichean.

B' e 28 Dàmhair 2018 an ath cheann-latha.

(f) Plana airson Co-ionannachd, Iomadachd agus In-ghabhail 2018-21

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le dreachd de Phlana Gnìomh airson 2018-21.

Bha Siobhan NicAnndrais bho Alba Chruthachail an làthair aig a' choinneimh, agus thuirt i gun robh iad toilichte leis an dreachd den Phlana a bhathar a' moladh. B' e sgrìobhainn obrach a bh' ann a bhiodh ag atharrachadh tro ùine. Bheirear sùil nas mionaidiche air nuair a thèid a chur a-steach gu foirmeil, agus ma thèid cùisean a thogail, thèid iad sin a chur gun Sgioba Co-ionannachd, ach ma bhios a h-uile rud ceart gu leòr, thèid aonta a chur ris ann an ùine nach bi fada.

Chaidh aontachadh, le Raibeart MacFhionghain ga mholadh, agus Sarah Jayne Shankland a' cur a taic ris:

1) aire a thoirt dhan dreachd den phlana;
2) cead a thoirt do dh'Art am plana a chur a-steach gu Alba Chruthachail;
3) ath-sgrùdadh a dhèanamh air a' Phlana gach bliadhna aig coinneamh a' Bhùird san t-Sultain.

3.2018.03 CÙISEAN IONMHASAIL

(a) Teachd-a-steach is Cosgaisean 2018-19

Chaidh aithisg leis a' Mhanaidsear Ghnìomha, Anne Willoughby, a sgaoileadh a' sealltainn teachd-a-steach is cosgaisean leis na thachair gu 31 Lùnastal 2018.

Bha na notaichean aig deireadh na h-aithisge a' sealltainn a' mhaoineachaidh a fhuaras agus a bha ri fhaighinn fhathast. Thug Anne fiosrachadh do na Buill air maoineachadh a fhuaras bho Chomhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid bho chaidh an aithisg ullachadh.

Thugadh fa-near dhan aithisg.

(b) Cunntasan Banca agus am fiosrachadh às ùire

Mar a bha na cunntasan aig an àm:

- Cunntas Làitheil - £8,183.15
- Cunntas Àrd-rèidh - £417,171.66
- Cunntas Bhlas - £4,985.15
- An t-Urras Leasachaidh - £8,725.07

(c) Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Ògmhios 2018

Chaidh lethbhreac de na Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Ògmhios 2018, a bha air an ullachadh le Mann Judd Gordon, a sgaoileadh agus bhruidhinn Anne Willoughby ann am barrachd doimhneachd mu chuid de na suimeannan a chaidh a phàigheadh/a fhuaras.

Bha Andaidh Cuimeineach, an Neach-sgrùdaidh againn, an làthair aig a' choinneimh gus ceistean sam bith a bhiodh aig na Buill a fhreagairt agus bhiodh e an làthair aig a' Choinneimh Bhliadhnail nas fhaide air an latha gus ceistean sam bith a bhiodh aig riochdairean nam Fèisean a fhreagairt.

Thugadh fa-near do na cunntasan.

(d) Tabhartasan do dh'Fhèisean airson 2018-19

Chaidh liosta de thabhartasan a chaidh a ghealltainn do dh'Fhèisean airson 2018-19 a sgaoileadh, le suimeannan a chaidh a phàigheadh gu 31 Lùnastal, agus thugadh fa-near dhi.

(e) Cunntasan Bliadhnail gu 31 Màrt 2018

Chaidh na Cunntasan Bliadhnail airson na bliadhna a chrìochnaich air 31 Màrt 2018, a dh'ullaich Mann Judd Gordon, a sgaoileadh.

Chaidh earrainn ùr a chur ris an fhiosrachadh mun Phoileasaidh airson Chùl-stòran air Duilleag 5 gus mìneachadh carson a bhite a' cumail chùl-stòran agus mar a dheigheadh an cleachdadh, nam biodh feum orra.

Chaidh gabhail ris na Cunntasan, le Colin Sandilands a' moladh sin a dhèanamh agus Raibeart MacFhionghain a' cur a thaic ris.

Thugadh taing do dh'Andaidh Cuimeineach airson na h-obrach a rinn e ann a bhith gan ullachadh.

(f) Mann Judd Gordon Àth-stèidheachadh mar Luchd-sgrùdaidh

Dh'fhàg Andaidh Cuimeineach a' choinneamh fhad 's a bhathar a' bruidhinn air seo.

Thuirt Art MacCarmaig, nam biodh am Bòrd ga iarraidh, gun robh Mann Judd Gordon toilichte an t-seirbheis sgrùdaidh a thabhann airson na bliadhna ri thighinn aig an aon phrìs 's a chosg e an-uiridh.

Chaidh aontachadh Mann Judd Gordon fhastadh a-rithist airson 2018-19.

Chaidh aontachadh cuideachd gur e dòigh obrach mhath a bhiodh ann an obair seo a chur a-mach gu tairgse ann an 2020-21, thoradh bha sinn air a bhith a' cleachdadh Mann Judd Gordon airson grunn bhliadhnaichean.

Bha an Ceannard a' dol a choimhead air mar a ghabhas sin dèanamh aig toiseach 2019.

(g) Aontaidhean Maoineachaidh

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le fios as ùr do na Buill air an t-suidheachadh a bh' ann a thaobh nam prìomh aontaidhean maoineachaidh aig a' bhuidhinn.

Thugadh fa-near gun d' fhuaras am maoineachadh bho Chomhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid, ach bha iad air £12,000 nas lugha a thoirt dhuinn an coimeas ri bliadhnaichean ron seo.

Thug Buill a' Bhùird fa-near dhan aithisg.

3.2018.04 LUCHD-OBRACH

(a) Fios as ùr

Thugadh fa-near gun robh an t-Oifigear Leasachaidh againn sna h-Eileanan an Iar, Shona Nic a' Mhaoilein, air a dreuchd fhàgail airson a dhol a dh'obair do dh'Oighreachd Ghabhsainn ann an Leòdhas. Thugadh taing dhi airson na h-obrach a rinn i dhuinn thar nam bliadhnaichean agus bhathar a' guidhe gach soirbheachas dhi san ùine air thoiseach.

Bhiodh againn ri co-dhùnadh a dhèanamh an robh sinn ag iarraidh an dreuchd a lìonadh no 's dòcha coimhead air dòighean eile gus taic a chumail ri Fèisean sna h-Eileanan an Iar.
Bha Anna NicAmhlaigh den bheachd gun robh taic ionadail a dhìth air na Fèisean, gu h-àraidh san ùine nuair a bhathar a' teannadh ris an t-samhradh, agus as t-samhradh fhèin, nuair a bhite a' cumail a' mhòr-chuid de na Fèisean san sgìre.

Bheireadh mar a bha cunnart ann gun deigheadh maoineachadh bho ChnES a ghearradh buaidh air a' cho-dhùnadh.

Chaidh aontachadh gun coimheadadh Art agus Calum Ailig air na roghainnean a bh' ann, gum bruidhneadh iad ris na Fèisean air an t-slighe air adhart agus gun tilleadh iad le fios chun a' Bhùird.

3.2018.05 CÙISEAN GNÌOMHACH

(a) Aithisgean Adhartais Luchd-obrach

Chaidh Aithisgean Adhartais an Luchd-obrach a sgaoileadh. Thug Buill a' Bhùird fa-near dhaibh agus thug iad taing don a h-uile duine airson na h-obrach cruaidh a rinn iad.

Bha na h-aithisgean gan sealltainn ann an cruth ùr stèidhichte air na targaidean ùra a thug ar Buidhnean Maoineachaidh dhuinn.

(b) Clàr-chunnartan

Chaidh aithisg le Art MacCarmaig a sgaoileadh le fiosrachadh air a' Chlàr-chunnartan againn a chaidh a dhealbh ann an 2009, agus na cois bha lethbhreac slàn den chlàr.

Tha 67 cunnartan sa Chlàr a tha air am measadh le ìre cunnairt a tha eadar beag agus glè mhòr.

Chaidh còmhradh a chumail air a' cheist, an robhar den bheachd gum bu chòir dhan Bhòrd companaidh bhon taobh a-muigh a thoirt a-steach gus measadh as ùr a dhèanamh air cunnartan, ach chaidh aontachadh gun robh am Bòrd toilichte leis a' chlàr mar a bha e agus nach fheumte ath-sgrùdadh a dhèanamh air na cunnartan san fharsaingeachd ged a bhiodh an suidheachadh ag atharrachadh bho àm gu àm a thaobh dè cho buailteach 's a bha e gun tachradh feadhainn de na cunnartan.

Bheir Art agus Anne sùil air agus nì iad measadh feuch a bheil an ìre cunnairt air a dhol suas no sìos gu mòr airson gin de na cunnartan a tha air an comharrachadh.

(c) Pròram airson na Coinneimh Bliadhnail is na Co-labhairt 2018

Chaidh lethbhreac den phròram airson na Coinneimh Bliadhnail is Co-labhairt a sgaoileadh agus thugadh fa-near dha.

Gu mì-fhortanach, cha tèid aig Maree Todd BPA, Am Ministear airson Cloinne is Daoine Òga, air a bhith an làthair, agus dùil againn gun toireadh i seachad òraid aig a' Choinneimh Bhliadhnail, ach

bha i air teachdaireachd bhidio a chur thugainn a bha sinn a' dol a chluich dhan fheadhainn a bhiodh an làthair.

(d) Aithisg Bhliadhnail 2018

Chaidh an Aithisg Bhliadhnail airson 2018 a sgaoileadh ron choinneimh.

Chaidh gabhail ris an aithisg, le Anna NicAmhlaigh a' moladh sin a dhèanamh agus Colin Sandilands a' cur a thaic rithe, agus dheigheadh an aithisg a chur air beulaibh na Coinneimh Bliadhnail na b' fhaide air an latha.

(e) Ballrachd a' Bhùird

Thuirt Art MacCarmaig seach gun robh Deirdre Beck air am Bòrd fhàgail, gun robh dithis Bhall a dhìth a-nis - aonan bho sgìre na Gàidhealtachd agus neach eile bho 'na sgìrean eile'.

Às dèidh còmhradh air a' chùis, chaidh aontachadh gun deigheadh sanasachd a dhèanamh air na dreuchdan seo le dòchas gum biodh dithis Bhall ùr ann airson coinneamh a' Bhùird san Dùbhlachd.

3.2018.06 EILE

(a) Ceann-latha na h-Ath Choinneimh

Thèid an ath choinneamh a chumail air 7 Dùbhlachd 2018 ann an Inbhir Nis. Thèid fios a sgaoileadh ri ùine air dè an t-àite san tèid a cumail.

Fèisean nan Gàidheal

Adhartas le Prògram-obrach Fèisean nan Gàidheal

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.02(a)

Adhbhar a' Phàipeir

Airson geàrr-iomradh a thoirt do bhuill a' Bhùird air adhartas le prògram-obrach na buidhne 2018-19 suas gu 30 Sultain 2018.

Cùl-fhiosrachadh

Tha an aithisg seo a' dèanamh aithris air an ùine ainmichte gu h-àrd, agus tha i a' toirt sealladh air an adhartas a rinneadh mu choinneamh chomharran coileanaidh - no builean - a thathar an dùil a choileanadh mu choinneamh amasan ann am Plana Prògraim Fèisean nan Gàidheal a dh'aontaich sinn còmhla ri ar prìomh luchd-maoineachaidh - Alba Chruthachail (AC), Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean (InG), Bòrd na Gàidhlig (BnG), Comhairle na Gàidhealtachd (CnG), Comhairle nan Eilean Siar (CnES) agus Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid (CEB).

Tha sinn a' cleachdadh siostam 'DOU' – Dearg, Òmar is Uaine – agus gach ìre a' ciallachadh:

Dearg	Chan eil e a' dol air adhart, agus chan eil siùil gan cur an gnìomh fhathast airson cùisean a leasachadh - cunnart ann nach coileanar na targaidean
Òmar	Chan eilear a' coileanadh na targaide, ach tha siùil gan cur an gnìomh gus dèanamh cinnteach gun tèid a coileanadh
Uaine	A' dol air adhart mar bu chòir

Cuideachd, tha na dathan a leanas a' dèanamh ceangal eadar gach buil agus raointean leasachaidh bhon Phlana Prògraim aig Fèisean nan Gàidheal airson 2015-20:

Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan	Ag Adhartachadh Ealain is Cultar na Gàidhlig an Lùib Oideachadh Cruthachail	A' Tarraing Luchd-èisteachd is a' Leudachadh nan Àireamhan aca	Riaghladh is Luchd-obrach

Àir.		Raon sa Phlana Prògraim	Adhartas	Ìre
Alba Chruthachail - Àrd-amasan				
A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail				
AC1	Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean.		Gu deireadh R2, bha dà thabhartas air aontachadh - gu Fèis Tìr a' Mhurain agus Fèis Òigridh na Mara – luach £935 gu h-iomlan.	
AC2	Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson prògram obrach fad na bliadhna a chur air chois.		Chaidh £16,850 a thabhann do dh'Fhèis Spè gus taic a chumail ri dreuchd Oifigear Leasachaidh.	
AC3	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig.		Chaidh coimisean airson ceòl ùr a dheasachadh airson Blas. An dèidh do-fharpais chuis Mischa Nic a' Phearsain *Bho Èirigh gu Laighe na Grèine* ri chèile.	
AC4	Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra.		Chaidh coimisean ùr a thoirt do Robbie MacLeòid òran ùr a sgriobhadh a' comharrachadh Bliadhna na h-Òigridh 2018. Chaidh *Beo an Dòchas* a ghabhail fad is farsaing le òigridh.	

			Tha planaichean ann airson cùrsa ann an sgrìobhadh òrain ùra Ghàidhlig tràth ann an 2019.	
AC5	Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra.		Faicibh AC3 agus AC4. Le taic-airgid bho Thorntons Investments bidh cothrom ann *Bho Èirigh gu Laighe na Grèine* a chlàradh.	
AC6	A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh.		Chaidh an Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail ann am Port Rìgh eadar 2 agus 14 luchar le 12 com-pàirtiche. Bha dà thaisbeanadh poblach ann de *Call na h-Iolaire*, anns a' Phloc agus ann an Cille Mhoire.	
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail				
AC7	Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.		Chaidh £217,925 a thabhann do 46 Fèisean tron Sgeama Thabhartasan agus chaidh aire luchd-eagrachaidh a tharraing gu ìrean pàighidh Aonadh an Luchd-chiùil le moladh gluasad gu bhith pàigheadh thuarastalan aig na h-ìrean sin.	
AC8	A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.		Tha iarrtas mòr ann fhathast air ionnstramaidean nuair a tha na Fèisean a' tachairt, agus tha grunn dhiubh air mhàl aig amannan eile le teachd a-steach bhuapa.	
AC9	A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.		Tha an sgeama seo ga stiùireadh bho ar prìomh oifis agus tha sinn a' cumail oirnn a' dèanamh deuchainnean 'foillseachaidh' (*disclosure*) airson Fèisean le 61 dhiubh gu deireadh R2.	
AC10	Taic ionmhasail a bharrachd a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan.		Gheibhear maoineachadh a bharrachd airson luchd-cùraim agus/no tuilleadh oidean nuair a tha iad sin a dhìth gus dèanamh cinnteach gum faigh daoine òga le feumalachdan taice a bharrachd cothrom air teagasg is tachartasan. Bha taic a dhìth air 5 Fèisean gu deireadh R2.	
AC11	Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.		Bidh na h-Oifigearan Leasachaidh a' conaltradh gu cunbhalach ris na Fèisean a tha an urra riutha. Ann an co-bhonn ri Fèis Rois agus Fèis Phàislig chuir sinn cruinneachadh air dòigh ann an Peairt air 13 Cèitean far an deach togail air iomadh cuspair. Chaidh ar coinneamh agus co-labhairt bhliadhnail air adhart san t-Sultain, ann an Glaschu, far an robh cothrom againn còmhraidhean a chumail le luchd-eagrachaidh nam Fèisean air grunn chuspairean.	
AC12	Bùithtean-obrach is pròraman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig).		Thug sinn taic le oide do sgoiltean Earra Ghàidheil agus chum sinn fèis dràma ann an ceann a deas an Eilein Sgitheanaich le latha taisbeanaidh ann an Sabhal Mòr Ostaig. Dh'obraich sinn cuideachd le Eden Court gus dealbhan-cluiche a thaisbeanadh bho sgoilearan Steòrnabhaigh agus Inbhir Nis.	
AC13	Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G.		Cha robh taic sam bith a dhìth gu deireadh R2.	
AC14	A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean.		Chaidh ar n-iomairt ro-sgoile, Hùb Hàb, do 19 sgoiltean. Bha 749 sgoilearan an sàs.	
AC15	Meanbh-Fhèisean ann an sgoiltean airson a dhèanamh cinnteach gu bheil com-pàirteachas ann an dualchas Gàidhlig ri fhaighinn.		Chaidh Meanbh-Fhèis air adhart ann an Àrd-sgoil Phort Rìgh aig deireadh an Ògmhios – tachartas bliadhnail a tha a' toirt buaidh air taghaidhean cànain a-measg òigridh na sgoile.	

AC16	A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.		Bidh co-dhiù aon chuirm phoblach aig gach Fèis - bidh a dhà aig a' mhòr-chuid - agus gheibh iad sin taic bhon Sgeama Thabhartasan.	
AC17	Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta às leth Alba Chruthachail.		Bidh Fèisean nan Gàidheal a' stiùireadh na maoine Tasgadh, le airgead a bharrachd luach £35,000 a fhuair sinn bho Alba Chruthachail, agus thèid £31,500 de sin a sgaoileadh mar thabhartasan. Bha a' chiad de na trì cinn-latha airson an sgeama ann an 2018-19 air 13mh Iuchar.	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh				
AC18	A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.		Chaidh £13.2k a thabhann do dh'Fhèisean gus luchd-eagrachaidh ionadail fhastadh, 1.0 dreuchd Ionann ri Làn-thìde (ILT).	
AC19	Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh.		'S i Fèis Chille Bhrìghde an Ear as ùire a ghabh ballrachd sa bhuidhinn agus dùil aca tachartas a chur air dòigh san t-Sultain. Tha ùidh air nochdadh, cuideachd, bho bhuidheann ann an Obar Pheallaidh agus thèid coinneamh a chumail riutha san t-Samhain.	
AC20	A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.		Bidh ar Prìomh Oifigear Leasachaidh a' dol gu coinneamhan den Bhuidhinn-stiùiridh aig Com-pàirteachas Ealain Òigridh na Gàidhealtachd agus bidh sinn ag obair còmhla riutha air pròiseact son Bliadhna na h-Òigridh 2018 ann an toglaichean Urras Nàiseanta na h-Alba.	
AC21	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.		Chaidh pròg ram Fèis Bhlas 2018 fhoillseachadh tràth san Iuchar agus chaidh an fhèis a chumail eadar 7 is 15 Sultain. A bharrachd air farsaigneachd de thachartasan ann an coimhearsnachdan air feadh na Gàidhealtachd agus nan Eilean Siar, bha dà thachartas ann gu sònraichte a' comharrachadh Bliadhna na h-Òigridh 2018 – Ceòl nam Fèis agus Òran Mòr. Chaidh coimisean ùr a thoirt do Mhischa Nic a' Phearsain agus lìbhrig i ceithir cuirmean fon ainm *Bho Èirigh gu Laighe na Grèine*.	
AC22	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig.		Chaidh 5 Latha a chumail sa Ghiblean agus an Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail san luchar, tha na dhà dhiubh nan tachartasan còmhnaidheach air an cumail sa Ghàidhlig. Bha planaichean againn airson 5 Latha nan Oileanach ach tha e air a bhith gu math doirbh àm freagarrach den bhliadhna a chomharrachadh agus bha againn ri smaoineachadh mu dheidhinn tachartas còmhnaidheach eile.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile				
AC23	A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean.		Bidh na h-Oifigearan Leasachaidh againn a' toirt taic do ghrunn Fhèisean. Tha an sgioba sùbailte nan obair agus bheir iad taic do chàch a chèile nuair a tha aon oifigear gu h-àraidh trang agus bidh iad a' gabhail stiùir air pròiseactan sònraichte leithid Cèilidhean air Chuairt no Fuaran. Tha iad an sàs ann an tòrr dhiofar leasachaidhean airson nam Fèisean.	
AC24	A' cruthachadh agus a' sgrùdadh phoileasaidhean, a bu chòir na Fèisean uile a ghabhail òs làimh, a nì cinnteach gum bi cùisean air an cur air dòigh gu ceart agus gun tèid tachartasan ealain sàr mhath a chumail.		Tha Fèisean nan Gàidheal a' cumail orra a' cruthachadh caochladh phoileasaidhean, agus faodaidh Fèisean fa leth a' mhòr-chuid dhiubh a ghabhail òs làimh iad fhèin. Tha cuid dhuibh feumach air ùrachadh agus tha an obair seo a' dol air adhart thairis air a' bhliadhna seo.	

AC25	A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain.		Bidh gach Fèis a' faighinn àrachas mar phàirt den bhallrachd aca.	
AC26	Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta.		Ghabh 68 neach-eagrachaidh cothrom air trèanadh ann an 86 seiseanan. Bidh trèanadh eile ri fhaighinn aig àm sam bith nuair a bhios feum air.	
AC27	Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.		Tha 41 seiseanan trèanaidh air a bhith ann don deichnear ag obair aig Fèisean nan Gàidheal.	
AC28	Taic le sgrìobhadh chruthachail tro obair dràma agus cùrsaichean sònraichte.		Bha sgrìobhadh cruthachail na phàirt de dh'obair na Sgoile Samhraidh Dràma a bha ga cumail san Iuchar. Tha planaichean san amharc airson òrain ùra a sgrìobhadh tràth ann an 2019.	
AC29	A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh.		Bidh Fèisean nan Gàidheal a' cumail taic ri Fèisean ionadail gus sgilean òigridh a leasachadh tro chlasaichean leantainneach, bùithtean-obrach agus sàr chlasiachean. Tha cothroman co-obrachaidh a' dol air adhart tro phròiseactan HYAH agus Fòram Ciùil Traidiseanta na h-Alba. Fhuair 39 com-pàirtichean anns na Cèilidhean air Chuairt cothrom air teisteanas PDA a thaobh sgilean taisbeanaidh agus làimhseachadh uidheamachd fhaotainn le taic bho Cholaiste Taobh Siar na Gàidhealtachd.	
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal				
AC30	A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh.		Bidh sinn a' toirt taic do na Fèisean le eadar-theangachaidhean, trèanadh agus stuthan sanasachd dà-chànanach a dhèanamh nuair a tha sin a dhìth, agus bidh an Sgioba-G a' cur thachartasan Gàidhlig air dòigh. Bha sealladh air cur an gnìomh ar Poileasaidh Gàidhlig aig a' cho-labhairt bhliadhnail san t-Sultain 2018.	
AC31	Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh.		Fhuair 7 Cèilidhean air Chuairt taic bhuainn ann an 2018. Chùm Fèis Rois 3 Cèilidhean air Chuairt a bharrachd, le maoineachadh fa leth.	
AC32	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.		Chaidh Blas air adhart eadar 7 agus 15 Sultain 2018. Faicibh AC21 gu h-àrd.	
AC33	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.		Fhuair sinn £110,000 bho EventScotland mu choinneimh prìomh thachartas a chur air dòigh airson Bliadhna na h-Òigridh 2018. Chaidh *Òran Mòr* air adhart aig Blas san t-Sultain.	
AC34	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh, no far an gabhadh cothroman a chruthachadh.		Ghabh òigridh Feìsean nan Eilean Siar pàirt ann an taisbeanadh aig Fèis Chèilteach Innse Gall a' comharrachadh Bliadhna na h-Òigridh 2018 le òran ùr a sgrìobh Eilidh NicChoinnich mar phàirt dheth. Ghabh am buidheann Guth nan Gael pàirt ann an Ceòl nam Fèis agus Òran Mòr aig Blas.	

			Ghabh na Cèilidhean air Chuairt pàirt ann am Belladrum agus Blas agus bidh buidheann òigridh a' gabhail pàirt ann an cuirm air Celtic Connections san Fhaoilleach. Thug sinn taic ri Fèis Rois taisnbeanadh Albannach a chur air dòigh aig fèis chiùil Interceltique de Lorient san Lùnastal, le gu leòr a ghabh pàirt anns na Fèisean roimhe a' nochdadh sa phrògram.	
AC35	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan.		Tha barrachd is barrachd der n-obair ga taisbeanadh sna meadhanan sòisealta agus tha grunn thachartasan rim faicinn a-nis air ar sianal YouTube. The cuid de chuirmean beò air a bhith air-loidhne – tachartas airson Fèis Rois agus trì cuirmean aig Blas nam measg. Chaidh a' chiad sreath de leasanan 'Oide' a chlàradh ach tha feum air tuilleadh obrach air làrach FèisTV mus bi iad air-loidhne.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**				
AC36	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.		Chaidh obair a dhèanamh le oidean air goireasan ùr *Aithris is Oideas* san Ògmhios.	
AC37	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh a-rèir ar Poileasaidh Gàidhlig.		Tha sreath de sheiseanan trèanaidh Gàidhlig do dh'oidean ri chur air dòigh fhathast. Tha sinn a' rannsachadh chùrsaichean tro Cholaiste a' Chaisteil.	
AC38	Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.		Tha sinn air a bhith co-obrachadh le buidheann de 14 deugairean co-cheangailte ri Bliadhna na h-Òigridh gu sònraichte, ged a bhitheamaid an dùil leantainn ris an dòigh obrach seo. Tha ceathrar dhuibh air a bhith an sàs gu cunbhalach ann an tachartasan Blas a chur air dòigh.	
AC39	Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.		Faicibh AC38. Tha seo air a bhith glè mhath agus bu mhath leinn a chumail a' dol san àm ri teachd.	
AC40	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.		Fhuair sinn taic bho Bhòrd na Gàidhlig airson Fuaran a leudachadh, agus bidh na daoine òga an sàs sa phròiseact sin a' togail nan sgilean sin. Tha sinn an-dràsta a' trusadh chom-pàirtichean.	
AC41	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.		Ghabh muinntir nan Cèilidhean air Chuairt pàirt ann an seachdain trèanaidh aig Fèis Alba san Iuchar, agus tachartasan trèanaidh ionadail deireadh-sheachdaineach ron sin.	
AC42	A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil.		Bha an trèanadh seo mar phàirt de dh'Fhèis Alba san Iuchar, agus cuiridh sinn tuilleadh trèanaidh air dòigh ma tha sin a dhìth.	
AC43	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.		Tha an t-seirbheis Fèisgoil air a bhith gu math trang fad na bliadhna le clasaichean Blasad Gàidhlig ann an sia sgìrean ùghdarrais agus leasanan ciùil air Ghàidhealtachd.	
AC44	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus prògraman eile a leithid Acadamaidhean a' Mhòid.		The cùmhnant againn le High Life na Gàidhealtachd airson clasaichean ceòl traidiseanta a lìbhrigeadh anns gach sgoil an sgìre Chomhiarle na Gàidhealtachd rè 2018-19.	

			Bha clann gan ullachadh airson mòdan ionadail agus, tro cho-obrachadh leis a' Chomunn Gàidhealach, ruith sinn Acadamaidh a' Mhòid air thoiseach air Mòd Dhùn Omhain. Tha sinn an dùil taic a chumail ri Fèis Phàislig le stuthan-teagaisg airson a' chùmhnant ICO a bhios iad a lìbhrigeadh do Chomhairle Rinn Friù.	
AC45	Pròg raman de chlasaichean Blasad Gàidhlig a lìbhrigeadh ann an sgoiltean air a bheil feum air eòlas bunaiteach air a' chànain.		Faicibh AC43.	
AC46	*Beairteas* a stèidheachadh; sgeama a bhios a' toirt chothroman do sgoiltean agus bhuidhnean coimhearsnachd daoine le Gàidhlig a thoirt a-steach airson eòlas a chur air cànan bheairteach agus gnothaichean culturail.		Chaidh an sgeama ùr seo a stèidheachadh agus tha sinn an-dràsta a' trusadh dhaoine airson pàirt a ghabhail le dùil a chur fo sheòl gu foirmeil ro dheireadh na bliadhna.	
AC47	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.		Chaidh 5 Latha a chumail sa Ghiblean agus ghabh 12 deugaire le Gàidhlig pàirt ann an grunn chur-seachadan ann an Gàidhlig.	
AC48	CPD ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean.		Lìbhrig Aonghas MacLeòid 4 seiseanan trèanaidh fo luchd-teagaisg aig An t-Alltan san t-Sultain.	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin				
AC49	Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.		Chaidh taic-airgid a bharrachd a thoirt do dh'Fhèis Tìr a' Mhurain gus pàirt a ghabhail ann an tachartasan aig Fèis an Eilein Dhuirche agus HebCelt.	
AC50	Plana ùr Co-ionannachd, Iomadachd agus In-Ghabhail a chruthachadh airson 2018-21 a' togail air eòlas bho phlana 2015-18 a chur an gnìomh.		Bha sinn a' lìbhrigeadh ar Plana Co-ionannachd, Iomadachd agus In-ghabhail agus chaidh am plana ùr againn airson 2018-21 aontachadh le Alba Chruthachail san t-Sultain.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.				
AC51	A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.		Tha luchd-obrach, Buill a' Bhùird agus oidean air am fastadh le Fèisean nan Gàidheal a' clàradh sgaoilidhean gualain gu cunbhalach. Tha fiosrachadh a bharrachd againn mu sgaoilidhean gualain nar n-oifisean.	
AC52	A' cruthachadh Plana Làimhseachadh Gualain airson 2018-21.		Chruthaich sinn plana airson smachd a chumail air sgaoilidhean gualain a-rèir ar n-aonta le Alba Chruthachail agus chaidh seo aontachadh le Creative Carbon Scotland.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba				
AC53	A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.		'S ann tro mheadhanan didseatach as motha a bhios sinn a' conaltradh a-nise. Tha sinn air dà chuairt-litir a dheasachadh ann an 2018-19 thuige seo, agus chaidh ans sgaoileadh gu h-eileagtronaigeach. Bidh sinn a' cleachdadh ar làrach-lìn, meadhanan sòisealta agus Mailchimp gus sanasachd a dhèanamh air tachartasan is iomairtean eile gu didseatach.	
AC54	A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra.		Tha sinn an-dràsta a' toirt sùil air mar a ghabhadh goireasan ath-chruthachadh agus an sgaoileadh ann an cruth didseatach.	
AC55	A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.		Tha sinn an-dràsta a' toirt sùil air mar a ghabhadh goireasan ùra a sgaoileadh ann an cruth didseatach agus leasanan ciùil air-loidhne tro FèisTV.	

AC56	A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach.		Tha sinn an dùil gum bi seinneadairean eile an sàs san aon seòrsa obrach seo tro Fhuaran. Tha aig na còmhlain Cèilidh air Chuairt ri rannsachadh a dhèanamh agus òrain Ghàidhlig agus fuinn a chleachdadh bhon sgìre dham buin iad.
AC57	App a ghabhadh luchdadh a-nuas a chruthachadh le fiosrachadh mu thachartasan agus na mheadhan airson ionnsachadh na Gàidhlig.		Tha seo an ìre mhath deiseil agus thèid a chur gu seòl ro dheireadh na bliadhna.
AC58	A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan, gu h-àraid FèisTV.		Faicibh AC35. Bha sreath chuirmean air an sruthadh beò aig Blas 2018 agus tachartas aig Fèis ron sin.

Fiosrachadh Àireamheil							
Obraichean air an cruthachadh/gleidheadh ILT (84.5/21)	38.1	Airgead prìobhaideach no poblach air a tharraing a-steach gu sgìre HIE (£4.4m)	£908,472	Meudachadh san toradh ionmhasail (£360k)	£270,996	Luchd Saor-thoileach (640)	211
Tabhartasan do dh'Fèisean	£95,671	Tabhartasan Eile	£10,037	Compàitichean/luchd-ionnsachaidh aig Fèisean	4,221	Luchd-èisteachd aig consairtean/tachartasan nam Fèisean	9,876
Tachartasan Cultarach (1,441)	644	Prògraman trèanaidh le teisteanasan air an lìbhrigeadh (264)	78	Piseach air suidheachaidhean airson fàs ann an raointean obrach (1)	0	Bathar/slighean air an leasachadh	1
Seirbheisean stèidhichte no ùra a chaidh an leasachadh (3)	1	Pròiseactan com-pàirteachaidh le gniomhachasan cruthachail crìochnaichte (1)	0	Pròiseactan bun-structarail coimhearsnachdan crìochnaichte (2)	1	Buidhnean coimhearsnachd no daoine fa leth ann an sgìre HIE le comasan air an leasachadh (40)	9
Pròiseactan a tha a' cur ri eaconamaidh na Gàidhlig (1)	1	Toraidhean phoileasaidhean roinneil air an lìbhrigeadh (5)	0	Pròiseactan a' toirt taic don bhun-structar acadaimigeach (1)	0		

Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean			
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil			
InG1	A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.		Faicibh AC43 gu h-àrd.
InG2	Cuairtean timcheall làraich eachdraidheil agus dùthchasail air feadh Alba.		Cha do thachair càil gu ruige seo.
InG3	A' leudachadh phrògraman ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean tro Hùb Hàb.		Faicibh AC14 gu h-àrd.
InG4	Òrain Ghàidhlig agus dràma ann an sgoiltean far nach eil Gàidhlig ga teagasg airson eòlas a thoirt do dh'òigridh air dualchas na Gàidhlig.		Faicibh AC15 agus AC44 gu h-àrd.
InG5	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.		Faicibh AC22 gu h-àrd.
InG6	Leasachadh Proifeiseanta Leantainneach ann an ealain is cultar na Gàidhlig ann am foghlam foirmeil.		Faicibh AC42 gu h-àrd.

InG7	Eadar-theangachaidhean agus dearbhadh Gàidhlig do dh' Fhèisean.		Bithear a' toirt taic do na Fèisean le eadar-theangachaidhean gu Gàidhlig gu cunbhalach gus cuideachadh le bhith coileanadh ar Poileasaidh Gàidhlig.	
InG8	Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus prògraman eile a leithid Acadamaidhean a' Mhòid.		Faicibh AC44 gu h-àrd.	
InG9	*Beairteas* a stèidheachadh; sgeama a bhios a' toirt chothroman do sgoiltean agus bhuidhnean coimhearsnachd daoine le Gàidhlig a thoirt a-steach airson eòlas a chur air cànan bheairteach agus gnothaichean culturail.		Faicibh AC46 gu h-àrd.	
InG10	Prògraman Blasad Gàidhlig a lìbhrigeadh ann an sgoiltean agus a-measg bhuidhnean poblach air a bheil feum air eòlas bunaiteach air a' chànain.		Faicibh AC43 gu h-àrd.	
InG11	Iomairt ùr a' cumail taic ri bùithtean-obrach dràma do dhaoine a tha ag ionnsachadh na Gàidhlig.		Chaidh taisbeanadh agus bùithtean obrach a chumail san t-Sultain do 428 sgoilearan a tha ag ionnsachadh na Gàidhlig.	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean				
InG12	Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.		Faicibh AC7 gu h-àrd.	
InG13	Taic leantainneach ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean.		Faicibh AC23 gu h-àrd.	
InG14	A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh.		Faicibh AC2 agus AC19 gu h-àrd.	
InG15	Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.		Faicibh AC49 gu h-àrd.	
InG16	A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.		Faicibh AC8 gu h-àrd.	
InG17	Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.		Faicibh AC38 gu h-àrd.	
InG18	A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.		Faicibh AC54 gu h-àrd.	
InG19	Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig, gu h-àraid mur a h-eil sin a' tachairt anns na Fèisean, agus a' cruinneachadh agus a' glèidheadh obair ealain ann an cruth didseatach.		Faicibh AC3 agus AC56 gu h-àrd.	
InG20	Taic shònraichte a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine le feumalachdan taice a bharrachd air tachartasan.		Faicibh AC10 gu h-àrd.	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh				
InG21	Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.		Faicibh AC29 gu h-àrd.	
InG22	Prògraman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.		Faicibh AC26 gu h-àrd.	

InG23	A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga		Faicibh AC41 gu h-àrd.	
InG24	A' cur taic ri sgeamaichean ùghdarraichte do dhaoine òga, leithid Duaisean Dhiùc Dhùn Èideann, Duaisean Ealain agus Duaisean Chrann na h-Alba.		Faicibh AC29 gu h-àrd.	
InG25	A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil.		Faicibh AC42 gu h-àrd.	
InG26	Cothroman coimeirsealta airson a leigeil le luchd-ealain cosnadh a dhèanamh à coimiseanan ùra.		Faicibh AC5 gu h-àrd.	
InG27	A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.		Faicibh AC36 gu h-àrd.	
InG28	A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.		Faicibh AC40 gu h-àrd.	
InG29	Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.		Faicibh AC39 gu h-àrd.	
InG30	Ealla a ghabhail air sgilean agus cuspairean nach eil cho follaiseach anns na Fèisean, an leasachadh tro thachartasan sònraichte le èolaichean bhon roinn chruthachail, agus eisimpleirean de dheagh chleachdadh a sgaoileadh.		Cha do thachair càil gu ruige seo ach tha dùil aig a' Cheannard tachartas le XPO North a fhrithealadh ann am Port Rìgh san t-Samhain gus beachdan a thogail bho eòlaichean.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach				
InG31	Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.		Faicibh AC31 gu h-àrd.	
InG32	A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas.		Faicibh AC21 gu h-àrd.	
InG33	App a ghabhadh luchdadh a-nuas a chruthachadh le fiosrachadh mu thachartasan agus na mheadhan airson ionnsachadh na Gàidhlig.		Faicibh AC57 gu h-àrd.	
InG34	Feum a dhèanamh de ghoireasan didseatach airson àireamhan luchd-frithealaidh fhàs, ma dh'fhaodte tro sheirbheis ùr airson tiogaidean a cheannach.		Chleachd sinn siostam air-loidhne airson tiogaidean Blas a reic a thug dhuinn cothrom conaltradh ri luchd-cleachdaidh. Chaidh stòr-data ùr a chruthachadh dhuinn agus bi fiosrachadh ann a leigeadh leinn conaltradh ri luchd-cleachdaidh. Tha sinn cuideachd a' rannsachadh ghoireasan air-loidhne a ghabhadh a chleachdadh airson ar sgeama tabhartasan airson adhartas a dhèanamh le ar dàimh ris na Fèisean. Tha an obair seo a' tighinn air adhart.	
InG35	Taic a chumail ri cothroman còmhnaidheach ionnsachaidh cruthachail airson òigridh aig ìre sgìreil agus eadar-nàiseanta.		Faicibh AC22 gu h-àrd. Tha tuilleadh obrach a dhìth air seo.	
InG36	Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail gach bliadhna.		Faicibh AC6 gu h-àrd.	
InG37	Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.		Faicibh AC22 gu h-àrd.	
InG38	A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh		Faicibh AC33 gu h-àrd.	

	chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.			
InG39	A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh.		Faicibh AC34 gu h-àrd.	
InG40	FèisTV a leasachadh agus com-pàirteachas a thogail leis a' BhBC agus BBC Alba airson stuth a chruthachadh do sgrìn agus craobh-sgaoileadh.		Faicibh AC35 agus AC58 mu FèisTV. Bidh prògraman bho na tachartasan airson Bliadhna na h-Òigridh aig Blas air BBC Alba ro dheireadh na bliadhna.	
InG41	Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta a ruith às leth Alba Chruthachail.		Faicibh AC17 gu h-àrd.	
Builean Bhòrd na Gàidhlig				
BnG1	Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.19.		Tha an obair seo a' leantainn far a bheil co-obrachadh chunbhalach a' dol eadar oifigearan nan iomairtean agus Oifigearan Leasachaidh nam Fèisean. Bidh luchd-obrach a' clàradh na h-ùine a bhios iad a' cur seachad ag obair leis na h-Iomairtean.	
BnG2	Seisean seinn gach mìos ann an Inbhir Nis agus seiseanan 'cofaidh is còmhradh' gu cunbhalach ann an oifisean Phort Rìgh/Inbhir Nis nam biodh dearbhadh air iarrtas ann.		Tha *Tac an Teine* a' dol air adhart gu cunbhalach le timcheall air 25 neach aig gach seisean. Chan eil ùidh air nochdadh ann an *Cofaidh is Còmhradh* ann am Port Righ aig an ìre-sa. Tha sinn an dùil coinneachadh uair sa mhìos ann an Inbhir Nis thairis air miosan a' gheamhraidh airson cearcall còmhraidh a stèdheachadh.	
BnG3	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.		Chaidh a' chiad seisean trèanaidh cànain a chumail san Ògmhios le tuilleadh trèanaidh romhainn san t-Samhain.	
BnG4	Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.		Faicibh AC27 gu h-àrd.	
BnG5	A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.		Faicibh AC7 gu h-àrd. Tha seo a' leantainn mar bu chòir le 47 Fèisean a-nis nam buill de dh'Fhèisean nan Gàidheal. Chum Fèis Chille Bhrìghde an Ear a' chiad latha fèise aca san t-Sultain.	
BnG6	Fèis Bheag neo seiseanan tràth-bhliadhnaichean aig co-dhiù 6 Fèisean ro 31.03.19.		Suas gu deireadh R2 bha 18 Fèisean air seiseanan tràth-bhliadhnaichean a chumail.	
BnG7	Panto Gàidhlig ann an co-dhiù 6 àiteachan ro 31.03.19.		Thèid seo air adhart san Dùbhlachd (R3).	
BnG8	80 bùth-obrach dràma Gàidhlig air an lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.19.		Chaidh 136 bùiththean-obrach dràma a lìbhrigeadh suas gu deireadh R2.	
BnG9	Fèis Dràma a chur air adhart ann an co-bhonn ri Eden Court ma bhios airgead ann tro Sgeama Ealain na Gàidhlig.		Faicibh AC12 gu h-àrd.	
BnG10	Turas 6 seachdainean timcheall bhun-sgoiltean far a bheil Gàidhlig air a teagasg, ro 31.03.19.		Thèid seo air adhart tràth ann an 2019 agus thathas a' bruidhinn ri luchd-teagaisg airson beachdan fhaighinn air cuspairean a bu fhreagarraiche do na sgoiltean.	
BnG11	Turas 2 sheachdain le dealbh-chluich dhà-chànanach, gu sònraichte airson sgoiltean a tha a' faighinn FLI no seiseanan Fèisgoil, ro 31.03.19.		Chaidh seo air adhart aig àm Blas - dealbh-chluich eadar-obrachail mu Na Fuadaichean air a lìbhrigeadh leis an oifigear Dràma Gàidhlig againn, Aonghas MacLeòid. Uile gu lèir chaidh an daalbh-chluich a thaisbeanadh 17 tursan le 428 sgoilearean a' gabhail pàirt.	
BnG12	30 tachartas aig Blas 2018 le pròg ram coimhearsnachd is sgoile na lùib, ann an co-bhonn ri buidhnean eile agus far am bi		Faicibh AC21 gu h-àrd.	

	Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.			
BnG13	Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le prìomhachas air a' Ghàidhlig, le fear/bean-an-taighe le Gàidhlig. Luchd-ciùil le Gàidhlig air am brosnachadh a bhith a' cleachdadh na Gàidhlig aig an fhèis.		Tha e na phrìomhachas aig Fèisean nan Gàidheal gum bi a' Ghàidhlig aig cridhe Blas agus gu bheil i ri cluinntinn agus ri faicinn aig gach tachartas. Bha Fear no Bean an Taighe le Gàidhlig aig gach tachartas, ach aonan, agus bha e mar chumha ann an cùmhnantan an luchd-ciùil is an luchd-ealain eile, ma bha Gàidhlig aca, gun robh aca ris a cleachdadh nuair a bha iad a' bruidhinn ris an luchd-èisteachd. Mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh bha cothrom ga thoirt do dhaoine òga an obair seo a dhèanamh.	
BnG14	Pìosan ciùil ùra air an cluich le luchd-ciùil mar phàirt de Bhlas 2018, le co-dhiù 4 taisbeanaidhean rè na Fèise.		Faicibh AC21 gu h-àrd.	
BnG15	Fiosrachadh agus sanasachd dà-chànanach mar phàirt bunaiteach den Fhèis, a' gabhail a-steach fear/bean-an-taighe aig gach tachartas.		Bha brathan-naidheachd is sanasachd air an dèanamh gu dà-chànanach agus bha fear/bean-an-taighe a' lìbhrigeadh cha mhòr gach consart san dà chànan.	
BnG16	Ag amas air 15 duine aois 14–18 a bhith a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma 2018.		Chaidh An Sgoil Shamhraidh 2018 a chumail eadar 2 agus 14 luchar le 12 com-pàirtiche. Fo stiùir Mhàiri Mhoireasdan bha dà thaisbeanadh ann den dealbh-chluich, *Call na h-Iolaire,* a chruthaich an òigridh le taic bho Mhàiri.	
BnG17	Ag amas air 16 sgoilear àrd-sgoile a bhith a' gabhail pàirt san tachartas còmhnaidh aig na Gearrannan, Eilean Leòdhais aig àm na Càisge 2019.		Thèid 5 Latha 2019 a chumail eadair 8 agus 13 Giblean.	
BnG18	A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.		Thathas a' cur am poileasaidh an gnìomh tro gach raon-obrach sa bheil sinne mar bhuidheann, agus na Fèisean, an sàs.	
BnG19	Fios ùr gach ràithe air ciamar a chaidh airgead a' Bhùird a chleachdadh anns an ràithe mu dheireadh.		Tha an aithisg seo ann cho math ri aithisg eile a bhios Manaidsear Leasachaidh Fèisean nan Gàidheal ag ullachadh do Bhòrd na Gàidhlig.	
BnG20	Fios ùr gach ràithe air suidheachadh ionmhasail na buidhne gu h-iomlan.		Tha Cunntasan Riaghlaidh air an dearbhadh le luchd-sgrùdaidh bhon taobh a-muigh mar phàirt den aithisg seo.	
BnG21	Clàr-chunnartan air a thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus lethbhric de phàipearan airson coinneamhan Bòrd Fèisean nan Gàidheal co-cheangailte ris a' chuspair seo, le fios às ùr air gnìomhan lasachaidh, an dèidh choinneamhan Bòrd Fèisean nan Gàidheal.		Bidh Bòrd na Gàidhlig a' faighinn a h-uile pàipear airson choinneamhan bòrd-stiùiridh na buidhne. Chaidh aithisg mu Chlàr Chunnartan na buidhne a chur gu Bòrd-Stiùiridh Fèisean nan Gàidheal sa Chèitean agus chuir am Manaidsear Leasachaidh lethbhreac air adhart do Bhòrd na Gàidhlig.	
BnG22	Ag aithneachadh taic a' Bhùird an lùib gach pròiseact, le fianais as ùr gach ràithe.		Bithear a' sealltainn suaicheantas Bhòrd na Gàidhlig anns na stuthan clò-bhuailte uile agus bithear a' toirt aithne don taic bho Bhòrd na Gàidhlig anns gach brath-naidheachd, air an làrach-lìn againn agus an cois phuist-d.	
BnG23	Sanasan naidheachd air an cur gu sgioba conaltraidh a' Bhùird ro làimh agus cothrom a thoirt don Bhòrd fios a chur riutha.		Bidh cothrom aig Bòrd na Gàidhlig nuair a tha taic ga thoirt don obair air a bheil an t-sanas naidheachd a' toirt iomradh, m.e. cur gu seòl Blas san luchar agus dealbh-chluich na Nollaige san Dùbhlachd.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd				
CnG1	Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.		Chan urrainnear aithris air adhartas.	
Builean Comhairle nan Eilean Siar				

CnES1	£9,900 den mhaoineachadh bhon Chomhairle a chosg air Fèisean nan Eilean Siar tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.		Tha cuibhreann £9,900 pàighte le £32,446 gu h-iomlan air a ghealltainn do na Fèisean.	
CnES2	£2,900 de mhaoineachadh na Comhairle a chosg mu choinneamh cosgaisean Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde stèidhichte sna h-Eileanan Siar.		Bha oifigear làn-thìde againn stèidhichte ann an Steòrnabhagh ach a' frithealadh Fèisean air feadh nan Eilean Siar ach dh'fhàg is san t-Sultain agus femar co-dhùnadh a dhèanamh mun dreuchd a lìonadh.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid				
CEB1	A' cleachdadh cuibhreann den airgead mu choinneamh tabhartasan do na Fèisean ann an Earra-Ghàidheal is Bòid tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean aig Fèisean nan Gàidheal.		Tha cuibhreann £9,000 pàighte le £40,641 gu h-iomlan air a ghealltainn do na Fèisean.	
CEB2	A' cleachdadh cuibhreann den airgead mu choinneamh cosgaisean Oifigear Leasachaidh airson taic a chumail ri Fèisean san sgìre agus airson cuid de phròiseactan Fèisean nan Gàidheal a chur air adhart ann an Earra-Ghàidheal is Bòid.		Tha Oifigearean Lesachaidh a' cumail taic ris na Fèisean agus bidh obair drama tro Hùb Hàb, Meanbh-Chuileag agus Dealbh-chluich na Nollaige a' dol air adhart ann an sgìre Earra-Ghàidheal agus Bòid.	

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don adhartas leis a' phròg̀ram obrach agus còmhradh a chumail mu chuspair sam bith a bhios a' togail ceann.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2018

Fèisean nan Gàidheal

Blas 2018

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.02(b)

Adhbhar a' Phàipeir

Airson fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mu thoraidhean Blas 2018.

Blas 2018

Chaidh Blas 2018 a chumail eadar 7 agus 15 Sultain le pròram de 37 tachartasan a' gabhail àite air feadh na Gàidhealtachd agus nan Eilean Siar. Mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh bha sinn air leth toilichte a bhith ag obrachadh le daoine òga aig gach ìre den fhèis agus iad an sàs le planadh, margaideachd, obair mar bean/fear an taighe, seinn agus cluiche aig tachartasan agus mar phàirt den sgioba a bha lìbhrigeadh nan cuirmean.

Taghadh bhon phròram:

- Chaidh tachartasan a chumail airson an 80mh co-latha-breith aig Alasdair MacGillÌosa agus Dolina NicIllIinein a chomharrachadh, dithis a tha air mòran a chur ris na h-ealain Gàidhlig thar nam bliadhnaichean
- Chuir The Big Music Society dà oidhche de cheòl Dhòmhnaill 'Beag' MhicLeòid air dòigh
- Chluich Trail West na h-òrain bho Play Gaelic aig dà chonsart.
- 'S i Mischa Nic a' Phearsain a lìbhrig coimisean na bliadhnasa mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh
- Rinn Julie Fowlis, Eamon Doorley, Zoe Conway and John Mc Intyre dà chonsart le òrain agus ceòl bho phròiseact Gàidhlig is Gaeilge san robh iad an sàs.
- Bha ceòl is òrain na h-Alba is Èirinn ri chluintinn aig consartan 'Clann – Ceangalan Teaghlaich' bho Sheumas agus Maebh Begley is Jim Murray agus Maggie NicAonghais 's a mac Calum Park
- Chaidh consart Ceòl nam Fèis a chumail le 124 bho air feadh nam Fèisean a' gabhail pàirt.
- Chaidh Dràma air Chuairt a chumail airson an dàrna bliadhna, le triùir chleasaichean a' dèanamh taisbeanaidhean timcheall sgoiltean agus don phoball fo stiùir Choinnich MhicRath
- Chaidh latha a chumail ann an Uige, Leòdhas, a' comharrachadh beatha agus obair Dhomhnaill MhicAmhlaigh
- Chaidh taisbeanaidhean Dràma is bùithtean-obrach ciùil air adhart ann an sgoiltean mar phàirt den phròram coimhearsnachd is sgoiltean 's chaidh Fèill Bìdh is Deoch a chumail aig Colaiste Inbhir Nis ann an co-bhonn le OGE
- Bha sinn toilichte a bhith ag obrachadh le Live Music Now, le taisbeanaidhean bho luchd-ciùil ann an dachaighean cùraim agus sgoiltean
- Thànaig an fhèis gu ceann aig Pàirce Cruinneachaidh a' Chinn a Tuath, Inbhir Nis, le tachartas sònraichte 'Òran Mòr' mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh. Fhuair òigridh bho sgoiltean air feadh na Gàidhealtachd agus bho na Fèisean an cothrom a bhith a' seinn 's a' cluiche le cuid den luchd-ciùil traidiseanta as fheàrr a th' againn ann an Alba, 's a bha iad fhèin air a thaghadh, nam measg: Skipinnish, Breabach, Trail West & eile.

Sgioba Blas

A bharrachd air luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal a tha ag obair gu cunbhalach gus Blas a chur air dòigh, chaidh Criosaidh NicRath fhastadh mar Cho-òrdanaiche Thachartasan agus chaidh Nick Firth fhastadh mar Cho-òrdanaiche Tachartasan Bliadhna na h-Òigridh.

Le taic bho ScotGrad, dh'fhastaich sinn Janet Nic a' Phiocair air greis gnìomhachais samhraidh eadar An t-Ògmhios 's An t-Sultain. Mar phàirt den obair aice bha i a' cur stuthan margaideachd ri chèile airson nan tachartasan samhraidh againn, ach le focas sònraichte air Blas agus tachartasan Bliadhna na h-Òigridh,

FèisTV

Chaidh consart Ceòl nam Fèis agus consart Alasdair MhicGillÌosa a shruthadh air FèisTV.

Bliadhna na h-Òigridh

Le taic a bharrachd bho EventScotland bha e comasach dhuinn barrachd obair a dhèanamh le òigridh mar phàirt den fhèis. Bha tòrr buannachdan ann dhuinne a bhith ag obair nas dlùithe leis an òigridh 's gu h-àiridh le bhith dealbhadh pròram na Fèise 's tha sinn gu mòr seo airson seo a chumail agus a leasachadh sna bliadhnaichean ri teachd.

'S iad na prìomh thachartasan a bh' againn mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh: Coimisean Mischa Nic a' Phearsain 'Bho Èirigh gu Laighe na Grèine', Ceòl nam Fèis agus Òran Mòr.

Chaidh 'Bho Èirigh gu Laighe na Grèine' a thaisbeanadh 5 tursan 's le taic a bharrachd bho Thorntons Investment bidh e comasach do Mhischa a' choimisean a chlàradh sa bhliadhn' ùire.

Ghabh 124 com-pàirtiche bho air feadh nam Fèisean pàirt ann an Ceòl nam Fèis bho stiùir Dhòmhnaill Sheathaich. Bha an consart sònraichte math 's na eisimpleir fìor mhath den obair chruaidh a tha dol air adhart sna coimhearsnachdan far a bheil na Fèisean stèidhichte.

Chaidh 'Òran Mòr' a chumail ann am Pàirce Cruinneachaidh a' Chinn a Tuath, Inbhir Nis, Disathairne 15 Sultain le timcheall air 750 neach-òga a' seinn agus a' cluiche le cuid den luchd-ciùil tràidiseanta as fheàrr a th' againn 's a chaidh a thaghadh leis an òigridh. B' e tachartas sònraichte a bh' ann a' bha dèanamh sùbhachas ri ar cànan 's ar cultair.

Na bu thràithe air a' bhliadhna dh' iarr sinn air Robbie MacLeòid òran ùr a sgrìobhadh a dh'aona-gnothach airson an tachartais. Chaidh an t-òran aige 'Beò an Dòchas' a sheinn le Annia NicIlleBhrath air an latha, le taic bho na daoine òga gu lèir a bha an làthair. Chaidh an latha fhilmeadh le BeesNees airson BBC Alba le dùil gun tèid a shealltainn san Dùbhlachd.

Làthaireachd agus Riarachas Luchd-èisteachd
Tha an fhiosrachadh a fhuair sinn air ais bhon cheisteachan air-loidhne air a bhith air leth taiceil 's le beachdan gu math inntinneach, brosnachail.

Com-pàirteachas	**Blas 2018**
Luchd-obrach	14
Luchd-saor-thoilleach	422
Cunnradairean	70
Luchd-ciùil is seinneadairean	917
Luchd-èisteachd	8,085
FèisTV	865
Iomlan	**10,373**

Riarachas	
Luach an airgid	93%
Ìre-thoileachais	95%
A' Ghàidhlig mar phàirt de thachartasan	88%
Ìre-riarachais gu h-iomlan	**92%**

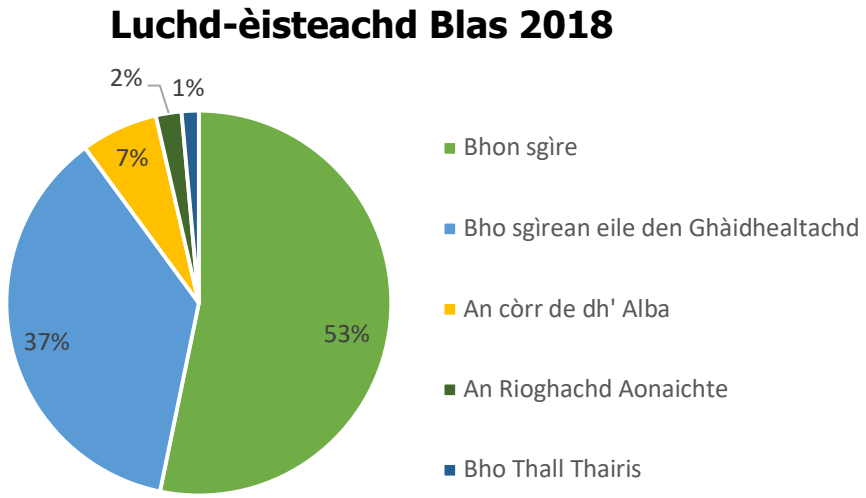

Aithrisean bho chuid dha na bha frithealadh na Fèise:

Excellent event, would love to see something similar in the future

An incredible achievement of what must have been a huge logistical challenge. A wonderful showcase of such talented singers and musicians, Heart-warming to see the youngsters being encouraged to participate and celebrate our heritage and culture. Keep up the good work!

Great festival with a lot of interesting events

Fantastic showcase for the Gaelic heritage and language

Ionmhas
Tha fiosrachadh mu bhuidseat Blas 2018 ri fhaighinn san duilleag a leanas.

Gnìomh a dhìth
Thathas ag iarraidh air buill a' bhùird:
(1) Fa-near a thoirt do mar a chaidh Blas 2018
(2) Fa-near a thoirt do bhuidseat Blas 2018

Calum A MacMhaoilein
Manaidsear Leasachaidh
Dùbhlachd 2018

BLAS BUDGET 2018 - 29 November 2018

INCOME	**BUDGET**	**ACTUAL to 29.11.18**	**DIFFERENCE at 29.11.18**
Highland Council Grant	£65,885.00	£65,885.00	£0.00
Highland Council In-kind	£2,000.00	£2,000.00	£0.00
Box Office	£50,829.00	£35,256.33	-£15,572.67
Creative Scotland	£35,000.00	£35,000.00	£0.00
Bòrd na Gàidhlig (Revenue)	£20,000.00	£20,000.00	£0.00
HIE (Revenue)	£5,000.00	£5,000.00	£0.00
Event Scotland	£110,000.00	£93,500.00	-£16,500.00
Sponsorship - Thorntons - Saffrey Champness	£14,000.00	£7,395.00	-£6,605.00
Merchandising	£4,900.00	£1,945.76	-£2,954.24
Food Concession	£400.00	£650.00	£250.00
BBC Facility Fee	£1,000.00	£0.00	-£1,000.00
Argyll & Bute Council	£12,000.00	£0.00	-£12,000.00
Comhairle nan Eilean Siar	£2,000.00	£2,000.00	£0.00
Fèisean nan Gàidheal In-kind	£34,000.00	£34,000.00	£0.00
Surplus from previous festival	£7,975.00	£1,881.00	-£6,094.00
Total Income	**£364,989.00**	**£304,513.09**	**-£60,475.91**
EXPENDITURE			
Programme Costs			
Artists' Fees (including travel in most cases)	£81,000.00	£70,330.93	£10,669.07
Accommodation for Artists and Crew	£19,000.00	£20,353.28	-£1,353.28
Meals for Artists and Crew and Blas Reps and FBT's	£13,000.00	£13,123.17	-£123.17
New Music Commission Fee	£7,500.00	£7,535.65	-£35.65
International Flights	£2,000.00	£3,089.69	-£1,089.69
International Artists Domestic Travel Fuel	£500.00	£500.00	£0.00
International Artists Domestic Travel (in-kind minibus from HC)	£700.00	£700.00	£0.00
Stage/Concert Management/Fear or Bean-an-Taighe/Blas Reps	£500.00	£923.60	-£423.60
Music Directors	£4,000.00	£4,000.00	£0.00
Tutors' Fees	£2,000.00	£2,112.00	-£112.00
Tutors' Expenses	£2,750.00	£2,399.30	£350.70
Venue Hire & Commission to Promoters/Production Cost	£14,859.00	£6,322.55	£8,536.45
PA & Lighting	£74,000.00	£56,503.00	£17,497.00
Stewarding (includes British Red Cross £1,386)	£4,000.00	£4,077.20	-£77.20
Policing and Licensing (includes Toilets £2110)	£4,000.00	£4,669.00	-£669.00
Merchandising Purchases	£3,100.00	£1,962.00	£1,138.00
T-shirts for performers	£6,000.00	£6,439.70	-£439.70
PR, Advertising & Marketing			
Press/PR	£3,500.00	£2,509.80	£990.20
Social Media Marketing campaign	£2,000.00	£575.00	£1,425.00
Posters/Overprinting/Postage	£3,500.00	£2,862.65	£637.35
Leaflet Print x 40,000	£3,200.00	£3,663.97	-£463.97
Leaflet Distribution	£1,100.00	£1,228.75	-£128.75
Postages	£400.00	£1,038.57	-£638.57
Promotional materials (Banners, oversize posters etc)	£600.00	£608.97	-£8.97
Advertising	£11,000.00	£13,610.85	-£2,610.85
Commission to Ticketline	£600.00	£0.00	£600.00
Ticket Printing	£900.00	£337.62	£562.38
Management & Production Costs			
Festival Organiser	£14,000.00	£15,000.00	-£1,000.00
Travel for Festival Organiser	£1,000.00	£260.27	£739.73
Òran Mòr Coordinator	£27,000.00	£15,000.00	£12,000.00
Travel for Òran Mòr Coordinator	£1,500.00	£0.00	£1,500.00
Outdoor Event Logistics Coordinator	£4,000.00	£4,000.00	£0.00
Fèisean nan Gàidheal Staff Time In-kind	£11,000.00	£28,100.72	-£17,100.72
Fèisean nan Gàidheal Management Fee	£13,000.00	£13,000.00	£0.00
Action Group/Board Costs	£1,000.00	£440.20	£559.80
Photography/Visuals	£2,500.00	£550.00	£1,950.00
Gaelic Translations (in-kind from HC)	£1,300.00	£2,000.00	-£700.00
Insurance	£5,700.00	£6,968.35	-£1,268.35
Royalties	£300.00	£0.00	£300.00
Accountancy/Companies House	£1,150.00	£1,070.00	£80.00
Market Research	£450.00	£0.00	£450.00
Contingency	£15,380.00	£0.00	£15,380.00
TOTALS	**£364,989.00**	**£317,866.79**	**£47,122.21**
Surplus/Deficit current	**£0.00**	**-£13,353.70**	**-£13,353.70**

Fèisean nan Gàidheal

Fèisgoil

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.02(c)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mu adhartas le Fèisgoil eadar an t-Sultain agus An Dùbhlachd 2018.

Bun Fhiosrachadh

Bidh fios aig buill a' Bhùird gu bheil an t-seirbheis Fèisgoil a' toirt a-steach an obair air fad a bhios Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh ann an sgoiltean, cho math ri obair sam bith anns a bheil sinn an sàs a' toirt taic do dh'ùghdarrasan ionadail agus bhuidhnean poblach amasan sna planaichean Gàidhlig aca a chur an gnìomh.

Prìomh obrach

Seo na prìomh thachartasan a tha air a bhith a' dol anns na beagan mhìosan a dh'fhalbh.

Dràma

Bùithtean-obrach is tursan:

1. **Sporan:**
   Oide: Aonghas Macleòid

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
1	7	17	428

2. **Panto:** air chuairt air feadh na dùthcha; Iain Beggs, Megan Nic Ille Fholain is Ceitidh Hammond an sàs.

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
3	49	29	tbc

Taic le dràma

1. **Bun-sgoil Bruach na Muilne, Inbhir Narainn: An Darna Chogadh**
   Oide: Aonghas MacLèoid

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
1	1	9	37

2. **Oidhche Challainn:** le taic airgid bho Riaghaltas na h-Alba – Bun-sgoil Ghàidhlig Lochabair, Bun-sgoil Ghàidhlig Phort Rìgh, Bun-sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
2	3	tbc	tbc

Ceòl

1. **Iomairt Chiùil na h-Òigridh**
   18/19: 8 seachdainean ann an 174 bun-sgoiltean air a Ghàidhealtachd. Lìbhrig sinn a' chuid as motha de na seiseanan ciùil eadar an Sultain is an t-Samhain 2018.

   Fèis an Earraich

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
4	20	160	254

Fèis Chataibh

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
6	17	136	281

Fèis Inbhir Narainn

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
2	4	48	168

Fèis Lochabair

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
7	24	224	492

Fèis Rois (fhathast a' ruith)

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
tbc	tbc	tbc	tbc

Fèis Spè

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
2	9	96	192

Tha ICO a' ruith ann an 4 sgoiltean gach seachdain ann an Siorrachd Rinn Friù le taic bho Fèis Phàislig.

2. **Acadamaidh a Mhòid** – le taic airgid bhon Comunn Gàidhealach/Còmhairle Earra Ghàidheal is Bòid; ann an sgìre Dhùn Omhain le triùir oidean an sàs.

Tutors involved	Schools involved	Number of sessions	Schoolchildren
3	11	182	376

3. Oidhche Challainn – tha Bun-sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis air a bhith ag obair le Fèis na h-Òige & FnG agus tha neach teagaisg aca ga stiùireadh. Seo na h-àireamhan airson BSGPR & BSGLA:

Ingrid NicEanraig (BSGLA) & Eilidh NicLeòid NicChoinnich (BSGPR)

Tutors involved	Schools involved	Number of sessions	Schoolchildren
2	2	14	115

Cànan

Blasad Gàidhlig* – a' cleachdadh gach seòrsa ealain eadar sgeulachdan, òrain, geamannan agus mar sin air adhart. **(bha cuid de na seiseanan a' ruith aig deireadh na ràith mu dheireadh is cuid aig toiseach na raith seo – mar sin, tha na stats ann am pàipearan dà thuras)*

1. An Eaglais Bhreac

Teirm 2

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
6	6	207	tbc

2. Glaschu

Teirm 1

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
10	6	39	tbc

Teirm 2

Oidean an sàs	Sgoiltean an sàs	Seiseanan gan ruith	Sgoilearan an sàs
6	6	273	tbc

Obair Fèisgoil le buidhnean poblach:
Lìbhrig Linda NicLeòid latha slàn às leth Fèisean nan Gàidheal air Eòlas air a' Ghàidhlig ann an Dùn Èideann air 29mh An t-Samhain airson luchd obrach Leabharlann Nàiseanta na h-Alba agus Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba.

Tachartas a bharrachd:
Nochd Aonghas Macleòid is Eilidh NicCoinnich aig co-labhairt luchd teagaisg Ghàidhlig, An t-Alltan, san Aghaidh Mhòir air 26 & 27 An Sultain far an do lìbhrig Aonghas seiseanan trèanaidh do luchd teagaisg air seanchas is a' leughadh leabhraichean le sgilean dràma an sàs.

Lìbhrig Eilidh NicCoinnich seisean sgrìobhaidh ciùil do luchd ionnsachaidh S2 aig Àrd-sgoil Rìoghail, Inbhir Nis air 5mh An Dàmhair mar phàirt de NessBookFest.

Siuthad – a' cruinneachadh S2 Gàidhlig – luchd ionnsachaidh is fileantaich bho sgoiltean air feadh na Ghàidhealtachd fo stiùir Comhairle na Gàidhealtachd agus Leasachadh Sgilean na h-Alba. Lìbhrig Calum Ailig Mac a' Mhaoilein, Karen Oakley is Eilidh NicCoinnich seisean Eòlas air a' Ghàidhlig is na cothromon a bharrachd airson daoine le Gàidhlig, gu h-àraidh tro Fhèisean nan Gàidheal.

Thachair co-labhairt Ceannardan na Gàidhealtachd ann an Inbhir Pheofharain air 26mh & 27mh An Sultain is bha Eilidh NicCoinnich an làthair le bileagan is postairean Fèisgoil airson beagan shanasachd a dhèanamh.

Lìbhrig Aonghas Macleòid seisean leughaidh ann an co-obrachadh le Artsplay Highland air 28mh An Sultain ann am Bun-sgoil Chnoc na Creige, Baile Dhubhthaich.

Mar phairt de Bliadhna na h-Òigridh, Lìbhrig Eilidh NicCarmaig latha slàn ann an Cille Mhèarnaig le pàrantan, sgoilearan is luchd-obrach air 29mh An t-Sultain.

Lìbhrigidh Eilidh NicCoinnich seisean Eòlas air a' Ghàidhlig do sgoilearan bho Àrd-sgoiltean na Gàidhealtachd aig taigh-òsta Kingsmills air 11mh An Dùbhlachd co-obrachadh le SCILT.

Tha Eilidh NicCoinnich ag obair a-rithist le Iseabail NicPhàrlain air seisean Gàidhlig a chur air dòigh mar phàirt den thrèanaidh ann am mìon-chànain na h-Alba.

Gnìomh a dhìth
Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don fhiosrachadh mu obair Fèisgoil bhon t-Sultain 2018 air adhart.

Eilidh NicCoinnich
Manaidsear Fèisgoil
An Dùbhlachd 2018

Fèisean nan Gàidheal

Tasgadh: Tabhartasan Beaga airson Ealain Dùthchasach

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.02(d)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mun sgeama Tasgadh a tha sinn a' ruith a-rithist ann an 2018-19 le taic bho Alba Chruthachail.

Bun Fhiosrachadh

Tha Alba Chruthchail a' cumail taic ri Tasgadh a-rithist ann an 2018-19 agus tha Fèisean nan Gàidheal a' ruith sgeama tabhartasan beaga le £31.5k ri sgaoileadh ann an 2018-19.

An dàrna cuairt 2018-19

B' e 26mh Dàmhair an dàrna ceann-latha airson iarrtasan ann an 2019-19. Air a' cheann-latha sin bha 19 iarrtasan againn, luach £17,020 gu h-iomlan, leis na raontean ealain a leanas air an riochdachadh:

Dannsa	1
Sgeulachdan	3
Ceòl	11
Barrachd air aon nòs-ealain	4

Choinnich a' phanail air 13mh Samhain gus co-dhùnaidhean a ruighinn air na h-iarrtasan. B' e na tagraichean a leanas a shoirbhich, a' ciallachdh gun deach £8,317 a thabhann:

REFERENCE	APPLICANT NAME	PROJECT SUMMARY	AMOUNT APPLIED FOR	DECISION	ART FORM
TASG/10/18/018	Stacey Toner M:ADE	Place M:ADE stories	£817	£380	storytelling
TASG/10/18/019	Stirling Gaelic Choir	Gaelic and Music Workshops	£900	£700	Music
TASG/10/18/020	Riddell Fiddles	2019 Workshops	£1,000	£1,000	Music
TASG/10/18/021	James MacKenzie	Isle of Canna Commission	£1,000	£1,000	Music
TASG/10/18/022	Andrew Dunlop	Joy&Andrew Dunlop Tour	£891	£891	Music
TASG/10/18/025	Malinky Music	Mentor two emerging singers	£960	£960	Music
TASG/10/18/026	Fèis Spè	Step-Dance Workshops	£936	£936	Dance
TASG/10/18/027	Kirsty Law	Professional Artistic Development	£1,000	£600	Music
TASG/10/18/030	Mairi Campbell	Edinburgh Concert of her work	£850	£850	Music
TASG/10/18/035	TMSA	TMSA 2019 Event Calendar	£1,000	£1,000	Multi
			£9,354	**£8,317**	

Cothrom eile ann an 2018-19

'S e 1mh Gearran 2019 an ceann-latha mu dheireadh airson iarrtasan ann an 2018-19.

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don adhartas le Tasgadh.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2018

Fèisean nan Gàidheal

Lèirmheas Bliadhnail Alba Chruthachail

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.02(e)

Adhbhar a' Phàipeir

Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mun lèirmheas bliadhnail a rinneadh le Alba Chruthachail air obair na buidhne.

Bun Fhiosrachadh

Bidh cuimhne aig buill a' Bhùird gu bheil modh-obrach suidhichte airson aithisg bhliadhnail a chur mu choinneimh Alba Chruthachail, le adhartas a-rèir toraidhean nar cùmhnant, agus coinneamh fhoirmeil a chumail le ar Prìomh Oifigear.

Coinneamh 2018 agus Toraidhean

Chithear anns na duilleagan a leanas an aithisg adhartais a chuir mi gu Siobhan NicAnndrais air thoiseach air ar coinneamh cuide ri clàr chùisean na coinneimh. Chaidh sin air adhart air 21mh Samhain ann an Inbhir Nis far an robh Calum MacMhaoilein, Eilidh NicCoinnich agus mi fhìn an làthair.

Tha dleastanas air Siobhan litir a chur thugainn taobh a-staigh sia seachdainean a' dearbhadh toradh ar còmhraidhean. Thèid seo a sgaoileadh air buill a' Bhùird cho luath 's a bhios i ri làimh.

Gnìomh a dhìth

Thathas ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt don aithisg a chaidh gu Alba Chruthachail.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2018

RFO Annual Review Meeting Agenda 2018/19

Wednesday 21st November 2018 - 2pm

Fèisean nan Gàidheal Offices, Inverness

Confirmed Attendance:

From Creative Scotland
Siobhan Anderson- Music Officer- Lead Officer
Morag MacDonald- YMI Manager- In attendance

From Fèisean nan Gàidheal
Arthur Cormack - CEO
Calum Macmillan - Development Manager
Eilidh Mackenzie - Fèisgoil Manager (part of meeting perhaps)

Meeting Agenda

1. Progress this year

a) Activity and Programme goals and milestones

b) Delivering Creative Scotland's

i) Five ambitions:

- Excellence and Experimentation
- Access and Enjoying Creative Experiences
- Place
- Leadership & Workforce
- International

ii) Connecting Themes:

- Creative Learning
- EDI
- Digital / creative technology
- Environment

iii) Requirement for effective Governance and management systems

c) Examples of good practice

d) Difficulties or issues in the delivery of activity and programme plans this year to date

e) Discuss any difficulties or issues in the delivery of financial/governance plans this year to date

2. Risk Analysis

a) Agreement of risk rating- low

3. Working Together

a) Overall relationship with Creative Scotland during the year

b) Suggestions for Working Together going forward

4. Priorities for Future Years

Activity and programme plans

a) Priorities for subsequent years' activity and programme plans

b) Emerging difficulties or issues in the delivery of next year's activity and programme plans

c) Mitigation

Creative Scotland's connecting themes

a) Plans for pursuing Creative Scotland's connecting themes in subsequent years

b) Emerging difficulties or issues in pursuing Creative Scotland's connecting themes next year

c) Mitigation

Financial/governance plans

a) Priorities for subsequent years' financial/governance plans?

b) Emerging difficulties or issues in the delivery of financial/governance plans for next year

c) Mitigation

Equalities and diversity

a) EDI Action Plan

b) Priorities for subsequent years

c) Next steps

Environment

a) Carbon Management Plan

b) Priorities for subsequent years

5. Any Other Business

RFO Annual Report: Fèisean nan Gàidheal

1. Progress this year (2018/19)

a) Please describe the progress that your organisation has made in the year to date against the agreed artistic goals and milestones in your Funding Agreement.

Although we are only halfway through the year, delivery of our programme is progressing well. As usual, we report each quarter as to how we are delivering the main areas of our agreement with Creative Scotland and other funders. Reports are circulated to relevant Creative Scotland personnel and also contain management accounts and a breakdown of grants paid to Fèisean. The report for Q1 (to 30 June 2018) has been circulated and the Q2 report (to 30 September 2018) will be available in late October.

The following in an overview of progress to date:

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	**Overview of Planned Activity** (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					**Overview of Planned Activity**	**Development Goals**	**Milestones**	**Progress**
	E	A	P	L	C				
Support and Development of Fèisean		√	√		√	Regular funding for Fèis activities through a Grants Scheme for Fèisean with a commitment to paying tutors MU minimum rates if sufficient funding is available	• Widen access to and enjoyment of Gaelic arts and culture, in partnership with other agencies, to ensure as many people as possible from diverse backgrounds can participate	Pledge grants of £210k for 2018-19 to 44 Fèisean by April 2018	Grants of £217,925 offered.
	√	√			√	Funding for new developments through a Fèis	• Support young people to be involved in a range	Finance for at least 3 development	£1k offered to Fèis Ghàidhlig Ghlaschu

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√		√	√		Development Fund The continuation of strategic and practical support through a network of Development Officers each with a portfolio of Fèisean	of creative experiences regardless of geographical location or social background • Promote work that leads to a better understanding and appreciation of Scotland's traditional arts and work inspired by the Gaelic language • Attract people to Gaelic and offer opportunities to learn, use and develop the language • Enhance the creative talent and life skills of young people and support experimentation in the Gaelic arts • Strengthen community confidence and	projects during 2018-19 Financial support for 2018-19 Fèis Spè developments agreed by June 2018	for a Christmas event. Funding offered to Fèis Spè although the Board did not agree to long-term ongoing funding.
		√		√		Continue support for local organisers paid through Annualised Hours as part of our Grants Scheme for Fèisean		Annualised hours allocated with grants by April 2018	£13.2k offered to local Fèisean.
		√	√			Assistance for community groups wishing to establish new Fèisean		As and when opportunities arise with aim of establishing 2 between 2018-21	Discussions are ongoing about establishing a Fèis in Perth or Perthshire.
		√	√			Further development of			No activity to date in 2018-19.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
		√		√		Gaelic medium Fèisean Regular engagement with local Fèisean through Lead Officers, an annual conference and regional gatherings, as appropriate	improve quality of life through creativity and opportunities to use Gaelic • Maximise the economic benefits of our work supporting population retention and growth through employment in cultural activities • Support projects that enhance community cultural development particularly, though not exclusively, in areas of low economic activity • Utilise digital technology to bring our work to a wider, more diverse and dispersed audience	Ongoing work during the year	Lead officers meet/communicate regularly with their Fèisean. Fèisean nan Gàidheal held a sharing day in Perth in May and its Annual Conference in Glasgow in September.
						The lending of instruments for free use at the Fèisean from our Musical Instrument Bank		Ongoing work during the year with main lending in April, summer and October	Our musical instrument bank continues to be very well used.
				√		Assistance with the implementation of our Gaelic Language Policy		Ongoing support from Development Team throughout the year	This work is core to what we all do and we provide support on demand.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
		√	√	√		Initiatives to include more young people in decision-making within Fèisean		Continue as HYAH partner and direct engagement with young people through YoYP activities	We worked with a group of 14 young people in a focus group for YoYP activities and a core group of 4 young people were involved in the organisation of a range of events.
	√	√			√	Production of new Gaelic and traditional music resources		At least one new publication in 2018-19	A range of resources have been produced for Fèisgoil activities.
	√				√	Digitisation of existing teaching and other resources to ensure greater access to them		Two titles to be reproduced in digital format by August 2018	We have had quotes for work but this work has still to be progressed.
		√				Provision of insurance giving Fèisean cover for all aspects of their arts activities		Ongoing work throughout the year renewed with annual Fèis membership	Insurance is provided for all member-Fèisean.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
		√				Provision of additional financial assistance, where required, to ensure access for those with additional support needs		Availability of funds is published and funds allocated as and when required	Two Fèisean have been awarded additional funding so far this year.
		√	√			If funding allows, strategic support for Fèisean wishing to expand and sustain a year-round programme of work		External funding would be required to meet this aim – no timescale as yet	We have been in discussion with Fèis Spè about external funding sources to sustain their programme.
	√	√			√	Support for new and experimental work in the Gaelic arts		A new commission for the 2018 Blas Festival to be awarded to a young person	Mischa Macpherson was awarded the commission after an open bidding process.
	√	√			√			Gaelic Drama Summer School in July 2018	This was held in July with 12 participants and a new work was

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√			√	The collection and digitisation of traditional Gaelic songs			produced by the young participants. Some progress has been made to recruit young people who would be interested in Fuaran.
Enhancement of Skills & Creative Talent	√ √ √	√ √ √	√	√ √ √		Regular training in teaching skills for tutors allowing them to progress through various levels and, where possible, gain accreditation Regular Gaelic language training for Fèis tutors to ensure an increase in Gaelic use in line with the implementation of our Gaelic policy Regular training available on	• Promote work that leads to a better understanding and appreciation of Scotland's traditional arts and work inspired by the Gaelic language • Attract people to Gaelic and offer opportunities to learn, use and develop the language • Enhance the creative talent and life skills of young people and support experimentation in the Gaelic arts • Strengthen	30 tutors trained in teaching skills during 2018-19 20 tutors undertaking Gaelic language learning during 2018-19 As and when requested with a	Training has been organised and we should exceed this target. This has still to be progressed but we should exceed this target. Over 70 Fèis organisers have

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
						demand for Fèis organisers to ensure they have the skills to run their events as professionally as possible	community confidence and improve quality of life through creativity and opportunities to use Gaelic • Maximise the	Fèis Sharing Day in May 2018 and our Annual Conference in September 2018	been involved in training for organisers.
	√	√		√		Regular training for the staff of Fèisean nan Gàidheal and individual Fèisean	economic benefits of our work supporting population retention and growth through employment in cultural activities	4 training days for all staff to be arranged during 2018-19 and individual needs to be provided for also	2 training days have been held to date in 2018-19 and staff have also undertaken individual training opportunities.
	√			√		Cooperative working to offer further progression to individual young people Encourage the recognition for achievements of young people through schemes such as the Duke of Edinburgh	• Retain a skilled workforce that uses Gaelic in the workplace and provides strong advocacy for and leadership in the Gaelic arts sector • Address sustainability issues in relation to our work	Where opportunities present themselves through appropriate schemes	Cèilidh Trail participants were offered the opportunity to gain a PDA in performance and music management from West Highland College UHI.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√		√		Awards, Arts Awards and Saltire Awards Utilise the talents of young people in developing and running events in particular, but not exclusively, during the 2018 Year of Young People and thereafter		A programme of opportunities will be available during 2018-19.	We worked with a group of young people involved in the organisation of a range of events for YoYP which offered them a range of experiences.
	√	√				Provision of digitisation, collecting and transcribing skills for young people		Part of Fuaran activities – dates tbc	To be progressed during the second half of the year.
	√	√				Provision of performance skills training for young people		Fèis Alba/Cèilidh Trail activities in July 2018	A range of experiences were delivered during Fèis Alba.
	√	√		√		Provision of music business skills training for young people		Fèis Alba/Cèilidh Trail activities in July 2018	

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√		√	Opportunities for artists to develop writing skills through new commissions		New Blas commission to be performed in September 2018	There were 4 performances of "Bho Èirigh gu Laighe na Grèine" during Blas in September.
		√		√		Participation in initiatives that will lead to employment for young people in the arts and creativity		Collaboration with employment bodies and careers service and attendance at career events	Fèisean nan Gàidheal staff attended a Gaelic careers convention in Inverness, employed a student during the summer and employs a number of students to deliver Fèisgoil activities.
Enhancement of Gaelic Arts & Culture in Creative Learning	√	√	√	√		Continued promotion of Fèisgoil as a coherent service offering opportunities for active participation in creative learning across a number of art forms	• Widen access to and enjoyment of Gaelic arts and culture in partnership with other agencies to ensure as many people as possible from diverse backgrounds can participate	Ongoing throughout the year including regular engagement with local authorities and attendance at An t-Alltan in September 2018	Fèisgoil activities are ever-expanding, detailed in Board papers. Our Fèisgoil Manager attended An t-Alltan in September.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√			Traditional Music classes in schools though the Youth Music Initiative (YMI) and other programmes such as Mòd Academies	• Promote work that leads to a better understanding and appreciation of Scotland's traditional arts and work inspired by the Gaelic language	Continuation of Highland Council schools contract from August 2018 with other opportunities as they arise	This is continuing as normal in a new arrangement with High Life Highland.
	√	√	√	√		Establishment of *Beairteas* – a scheme to match Gaelic speakers with schools and community groups to enrich language and cultural experiences	• Attract people to Gaelic and offer opportunities to learn, use and develop the language • Support young people to be involved in a range of creative experiences regardless of ability, geographical location or social background • Enhance the creative talent and life skills of young people and support experimentation in the Gaelic arts	To be launched by early April 2018 and promoted throughout the year	This was launched in April 2018 and there will be further publicity with an endorsement from the Deputy First Minister in November.
	√	√	√	√		Residential opportunities for community activities delivered in Gaelic		5 Latha (April), 5 Latha nan Oileanach (May/June) and Gaelic Drama Summer School (July) 2018	5 Latha nan Oileanach is not going ahead but the other two residential events have. We will also be running a residential Gaelic song-writing weekend.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√	√		Blasad Gàidhlig – programmes for schools requiring an introduction to Gaelic language and public bodies requiring Gaelic awareness training	• Strengthen community confidence and improve quality of life through creativity and opportunities to use Gaelic • Maximise the economic benefits of our work supporting population retention and growth through employment in cultural activities	Blasad Gàidhlig contracts secured with opportunities for more in 2018-19. Awareness training as and when commissioned.	New contract has been secured with Glasgow City Council.
	√	√	√	√		Gaelic medium drama workshop and performance programmes with Meanbh-Chuileag		Minimum of 60 Gaelic drama workshops or performances in schools during 2018-19	We are well on course to exceed this target.
	√	√	√	√		Gaelic language support work at Fèisean with Sgioba-G to ensure engagement of more young people in Gaelic language	• Promote equality and diversity in our work • Utilise digital technology to bring our work to a wider, more diverse and dispersed audience	Support as and when required but aiming to assist 4 Fèisean in 2018-19	We have assisted one Fèis so far this year.
	√	√	√	√		Mini-Fèisean in schools and communities to		Aiming to deliver 2 mini-Fèisean in secondary	We have delivered one, at Portree

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
						ensure knowledge of and participation in Gaelic culture		schools during 2018-19	High School, to date.
	√	√	√	√		Music, song and drama delivered through the medium of Gaelic in schools where Gaelic is taught		This aim is intrinsic to the way we deliver work in schools through YMI	This is being delivered through our Fèisgoil activities, particularly our YMI contract.
	√	√	√	√		Gaelic song and Gaelic-related drama delivered in schools where Gaelic is not taught to ensure children gain a knowledge of Gaelic language and culture		This is intrinsic to the way we deliver Blasad Gàidhlig and Gaelic drama work in schools	This is being delivered through our Fèisgoil contracts.
	√	√	√	√		Assistance with creative writing through drama work and bespoke courses		Creative writing is an element of the Gaelic Drama Summer School	A new play was produced by the young people and performed at the Drama Summer School.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√	√		Simultaneous interpretation (Gaelic to English) at meetings and events		As and when required to assist	This is provided regularly at Board meetings and also at our Annual Conference.
		√				Simple graphic design for Gaelic flyers and posters to help bodies and individuals ensure Gaelic use and visibility		Ongoing support offered by team of Development Officers and others	Such support is provided as and when required.
Audience Development and Engagement		√	√			Continuation of support for local Fèis performances	• Widen access to and enjoyment of Gaelic arts and culture in partnership with other agencies to ensure as many people as possible from diverse backgrounds can participate • Promote work that leads to a better understanding and appreciation of Scotland's national traditional arts and	Fèis performances supported throughout the year	This is ongoing with costs supported through our Grants Scheme.
	√	√	√		√	Continuation of support for summer Fèis Cèilidh Trails		Support for 7 Cèilidh Trails accounting for around 200 concerts/gigs during July and August 2018	7 Cèilidh Trails were supported in summer 2018. Statistics have still to be collected.
						Organisation and development of the annual Blas Festival including a new commission and potential		Around 140 events planned for Blas 2018	Blas consisted of around 36 concerts and a range of

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
						expansion into additional areas	work inspired by the Gaelic language • Attract people to Gaelic and offer opportunities to		schools and community activities.
	√	√	√	√		An annual Gaelic Drama Summer School	learn, use and develop the language • Support young	This will take place in July 2018	This went ahead as planned.
	√	√	√	√	√	Residential opportunities for arts and community activities delivered in Gaelic	people to be involved in a range of creative experiences regardless of geographical location or social background • Enhance creative talent and life skills	5 Latha (April), 5 Latha nan Oileanach (May/June) and Gaelic Drama Summer School (July) 2018	5 Latha and the Gaelic Drama Summer School went ahead and we will also be organising a residential Gaelic song-writing weekend.
	√	√	√	√	√	Promoting Fèis participation in national events and themed years with a special event, or series of events, developed for the 2018 Year of Young People	of young people and support experimentation in the Gaelic arts • Strengthen community confidence and improve quality of life through creativity and opportunities to	Aiming to organise a signature event for the Year of Young People to take place in September 2018	We organised a signature event for the Year of Young People and we will be involved in a youth showcase at Celtic Connections in January 2019.

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√	√	√	Participating in showcasing opportunities in Scotland and abroad as and when opportunities arise or can be created	use Gaelic • Maximise the economic benefits of our work supporting population retention and growth through employment in cultural activities • Support projects	Aiming to engage in a Scottish/Irish exchange in July and September and looking at feasibility of Fèis group attending Celtic Colours in October	Guth nan Gael went ahead again with participation in Blas in September. We were unable to progress a visit to Celtic Colours.
		√	√		√	Building audiences through a range of events and keeping in touch with them in a variety of ways	that enhance community cultural development particularly, though not exclusively, in areas of low economic activity • Promote an	Work on data gathering and management required by May 2018	We are compliant with GDPR and have had a new database built to improve engagement.
	√	√		√	√	Launch downloadable app that will promote events and be a Gaelic learning tool	authentic visitor experience supporting growth in cultural tourism • Promote our work internationally and ensure Gaelic	To be launched by June 2018	This has been delayed but will be launched during the second half of the year.
	√	√	√	√	√	Ensuring our work is available to as wide and diverse an audience	language, arts and culture contribute to Scotland's distinctiveness	Ongoing work throughout the year. FèisTV lessons to be	Lessons have been recorded but are not yet online. We have streamed

ACTIVITY/ PROGRAMME OF WORK	Overview of Planned Activity (please see descriptor below and tick ambitions that apply)					Overview of Planned Activity	Development Goals	Milestones	Progress
	E	A	P	L	C				
	√	√	√	√		through various media, in particular FèisTV Continued operation of Tasgadh – the traditional arts small grants programme – if funding available	• Utilise digital technology to bring our work to a wider, more diverse and dispersed audience • Address sustainability issues in relation to our work	online by July 2018. 3 rounds of grant-giving to be organised in June, October and February depending on when a decision on funding is forthcoming	four events this year to date. This is ongoing with one round passed and the second deadline at the end of October.

b) Are there any aspects of your work that you would particularly highlight in terms of:

- **Excellence and Experimentation**

- Our YoYP event which included a new Gaelic song commissioned from Robbie MacLeòid, performed by over 800 young people, and a new music commission awarded to young Gaelic singer, Mischa Macpherson.

- **Accessing and Enjoying Creative Experiences**

- The breadth of access to creative experiences our programme offers to thousands of young people and the fact that our work accounts for around a third of all traditional music tuition in Scotland.

- **Creative Scotland's Connecting Themes: i.e.**

- **Creative learning**

- Our expanding Fèisgoil service, offering creative learning experiences to thousands of young people, many through the medium of Gaelic.

- **Equalities, diversity and inclusion and how the implementation/delivery of your EDI plan has gone**
- Successful delivery of our EDI Plan and the approval of a new one for 2018-21.

- **Digital**
- The majority of our communication is now carried out digitally. We have produced two newsletters to date in 2018-19, which was distributed electronically, as was our Annual Report. We use our website, social media and Mailchimp to promote events and other initiatives.
- FèisTV tendered commissions for new online teaching courses and these have been recorded. We streamed four events to date this year.

- **The environment**
- We have become more aware of reducing carbon emissions and, in common with other RFOs, we have submitted a Carbon Reduction Plan to Creative Carbon Scotland.

- **Governance and Management**
- During this year we have inducted five new Board members and have put in place an election to fill two vacant places on our Board.
- We have been systematically reviewing and updating policies and were fully GDPR compliant by the May deadline date.
- Staffing has remained fairly stable within the organisation but we will need to review this given impending cuts in local authority support and standstill funding elsewhere.

c) Are there any aspects of your work or operations that you would like to highlight as examples of good practice that could be shared with the rest of the sector?

Particular successes have been our Year of Young People events, in particular the very positive experience of including young people in the running of our programme in an unprecedented way.

There continues to be demand for the Tasgadh grants which we distribute on behalf of Creative Scotland offering streamlined applications and swift decision-making. This model of devolving the management of small grant schemes to organisations such as Fèisean nan Gàidheal could be replicated in other areas.

Fèisgoil continues to be very successful, a source of earned income and we are now offering Gaelic tuition, utilising the arts, in a large number of schools and collaborating with local authorities, public bodies and An Comunn Gàidhealach.

d) Have you encountered any difficulties or issues in the delivery of your activity and programme plans in the year to date? How are these being resolved?

There have been capacity issues over the past six months, mainly due to the addition of Year of Young People events, so some activities have not been delivered in line with predicted timescales. However, we are fairly sure we can catch up in the second half of the year and deliver our programme successfully.

e) Have you encountered any difficulties or issues in the delivery of your financial/governance plans in the year to date? How are these being resolved?

Local authority funding remains an issue, particularly with cuts by The Highland Council to the Blas Festival budget, a reduction in funding from Argyll & Bute Council and warnings of future cuts from Comhairle nan Eilean Siar.

We have five new members on our Board and a new Chair, changes which have, inevitably, taken time to settle and new members still need to become more comfortable in their role.

2. Risk Assessment (2018/19)

a) On the basis of the comments you have provided, how would you assess the level of risk to the delivery of your plans in 2018/19. We request you consider the following specifically:
- Artistic programme
- Finance, management and governance
- Equalities, diversity and inclusion

		Please select
Low	Variations in dates or locations of planned activity but, overall, retaining the scale and scope of artistic and financial plans as detailed in your funding agreement.	√
Medium	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons and which impact on delivery outcomes but are not of operational concern.	
High	Variations to the scale, scope and financing of activity for either internal or external reasons which are of operational concern.	

3. Working Together (2018/19)

a) How would you describe your relationship with Creative Scotland overall this year?

The relationship with our new Lead Officer, Siobhan Anderson, has been good over the past seven months although we have not managed to catch up as regularly as we would have liked due to the busier than normal programme being delivered this year. Siobhan has attended two Board meetings and our Annual Conference.

We have been involved in a number of strategic meetings at Creative Scotland's invitation, including discussions around a Hebridean Gaelic Arts Network and the annual Gaelic Arts Strategic Forum.

We have a steady flow of information about various initiatives that we could support or benefit from. We continue to work closely on the Tasgadh Fund and both Siobhan Anderson and Brian Ó hEadhra are members of the panel.

We have been involved in discussions around the future of Creative Scotland's Traditional Arts Advisory Group and await the outcome of those.

b) Would you like to make any recommendations on how your relationship with Creative Scotland could be improved in the coming year?

We are largely content with how things are although, as ever, it would be nice to see Creative Scotland personnel other than our lead officer at some of our events. We do realise geography is challenging but that is an area we feel should be addressed so that a range of Creative Scotland personnel can experience our work first-hand.

c) The recent RFO process highlighted the significant challenges that standstill funding presents for organisations. As highlighted in 1(e), local authority funding remains an issue, particularly with cuts by The Highland Council to the Blas Festival budget, a reduction in funding from Argyll & Bute Council and warnings of future cuts from Comhairle nan Eilean Siar.

We have been fortunate to secure funding from HIE, also at a reduced level, and there is the opportunity to secure three-year funding from Bòrd na Gàidhlig from 2019 onwards, although we do not anticipate an increase in the amount.

There has been some comment of late, in the context of discussions around the Scottish Government's Culture Strategy, about the need to ensure regular, longer-term support for Fèisean nan Gàidheal.

This is not something we have been actively pursuing. While there has always been a degree of uncertainty between funding cycles, the organisation has been fortunate to have benefitted from investment from a range of agencies over the years and it will would continue to seek that. However, we have mentioned in our two previous Programme Plans that there may be a case for Fèisean nan Gàidheal's work to be recognised more formally, as articulated in Creative Scotland's *Music Sector Review*:

Notwithstanding the different organisational bases on which they operate they can only operate as long-term flagships and development organisations with some assurance of core funding. Five professional National Performing Companies are all permanently funded by the Scottish Government in recognition of their flagship status. Whilst not proposing that the national youth companies should be moved away from the aegis of Creative Scotland, we suggest it is reasonable that they should be seen in the same light as permanent national institutions.

It is interesting to observe the recent support for Sistema Scotland, enabling the organisation to work in socially challenged areas using classical music as a means of engaging young people in overcoming difficulties and building confidence in themselves and their communities. The Fèisean have also done that, using traditional music and Gaelic arts, over the 30+ years of their existence. Of 37 Fèisean within the area covered by Highlands & Islands Enterprise, 21 are in HIE Fragile Areas. Those communities may not have the same challenges as Raploch and Govanhill, but they undoubtedly have challenges which Fèisean have contributed to overcoming.

We will continue to participate in these discussions, initiated by others, as the Scottish Government's Culture Strategy is finalised.

A capital fund would be welcome to ensure we can invest in equipment that will enable us to deliver fully on our digital plans, upgrade our office equipment and purchase additional musical instruments for use by the Fèisean.

We appreciate the current tight settlements to which public bodies, such as Creative Scotland, are party and while standstill funding is not ideal we are grateful, nonetheless, for some security of funding during 2018-21. We would be happy to engage with Creative Scotland in any conversations about future funding if programmes are being reviewed.

Fèisean nan Gàidheal

Cùisean Ionmhasail

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03

Anns an aithisg seo:	**Gnìomh a dhìth**
Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(a)	
Teachd a-steach agus a-mach 2018-19 leis mar a thionndaidh cùisean a-mach gu 29mh Samhain 2018	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(b)	
Bidh na suimeannan a th' againn anns a' bhanca air an dearbhadh aig a' choinneimh	Aithris airson Fiosrachaidh
Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(c)	
Cunntasan Riaghlaidh gu 30mh Sultain 2018, air an ullachadh le Mann Judd Gordon	Airson Fiosrachaidh agus Deasbaid
Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(d)	
Tabhartasan air an gealltainn do na Fèisean airson 2018-19	Airson Fiosrachaidh

Anne Willoughby
Manaidsear Gnìomha
Dùbhlachd 2018

Teachd a-steach agus a-mach 2018-19 leis mar a thionndaidh cùisean a-mach gu 29mh Samhain 2018

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(a)

TEACHD A-STEACH	**2018-19**	**ÙINE**	**FÌOR**	**DIOFAR**	
Prìomh Thabhartasan	£330,759	£220,506	£263,568	-£43,062	1
Cìsean Stiùiridh	£109,000	£72,667	£85,000	-£12,333	2
Sgeama Thabhartasan	£197,000	£131,333	£186,000	-£54,667	3
Maoin Leasachaidh nam Fèisean	£24,500	£16,333	£28,500	-£12,167	4
Uairean Bliadhnail	£13,000	£8,667	£13,000	-£4,333	
Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	£35,000	£23,333	£27,125	-£3,792	
Trèanadh	£6,000	£4,000	£5,000	-£1,000	
Fèisgoil	£304,000	£202,667	£242,600	-£39,933	5
Fèis Bhlas	£305,885	£203,923	£258,412	-£54,488	6
Teachd-a-steach Eile a chaidh a Chosnadh	£17,300	£11,533	£6,440	£5,093	
Taic do Chèilidhean air Chuairt	£56,000	£37,333	£54,172	-£16,838	7
Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	£32,000	£21,333	£25,948	-£4,615	
Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan, Nithean Ùr-nodha	£32,604	£21,736	£27,784	-£6,048	
Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	£7,000	£4,667	£9,950	-£5,283	
Goireasan is Pròg ram Didseatach	£12,400	£8,267	£12,400	-£4,133	
Meadhanan/PR/Ùrachaidhean air an làrach-lìn/Cuairt-litir	£1,000	£667	£1,000	-£333	
Seirbheis Clàr-pàighidh do na Fèisean	£17,692	£11,795	£18,151	-£6,356	
Teachd-a-steach fhathast ri thogail	£23,764	£15,843	£0	£15,302	8
TEACHD A-STEACH GU H-IOMLAN	**£1,524,904**	**£1,016,603**	**£1,265,591**	**-£248,988**	
TEACHD A-MACH					
COSGAISEAN RUITH					
Tuarastalan an Luchd-obrach	£299,411	£199,607	£196,654	£2,954	
Suimeannan NIC	£29,941	£19,961	£19,304	£657	
Suimeannan Pàighte do Pheinnseanan	£14,971	£9,980	£9,649	£331	
Siubhal, Àiteachan-fuirich, Biadh do Luchd-obrach	£19,000	£12,667	£9,185	£3,482	
Màl is Cìsean airson Oifisean	£29,000	£19,333	£13,774	£5,559	
Stuthan Pàipeir, Clò-bhualadh, Postachd is Lethbhreacan pàipeir	£13,000	£8,667	£10,064	-£1,398	
Uisge is Dealain	£14,000	£9,333	£8,586	£748	
Cosgaisean a' Bhùird	£5,000	£3,333	£1,118	£2,216	
Cur Poileasaidh Dìon Chloinne an Gnìomh	£8,000	£5,333	£6,937	-£1,604	
Àrachas	£7,500	£5,000	£0	£5,000	
Cosgaisean Beaga	£2,000	£1,333	£1,750	-£417	
Cìsean Cunntasachd is Banca	£7,000	£4,667	£6,611	-£1,945	
Cìsean Proifeiseanta	£4,000	£2,667	£5,316	-£2,649	
A' Gleidheadh Stòras Ionnsramaidean	£2,000	£1,333	£1,233	£100	
Feuman Taice a Bharrachd	£4,000	£2,667	£824	£1,843	

Cosgaisean Calpa	£3,000	£2,000	£3,172	-£1,172	
COSGAISEAN PHRÒGRAM					
Tabhartasan air am Pàigheadh A-mach	£196,744	£131,163	£102,673	£28,490	9
Uairean Bliadhnail	£13,256	£8,837	£4,837	£4,000	
Maoin Leasachaidh nam Fèisean	£28,500	£19,000	£17,900	£1,100	
Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	£35,000	£23,333	£13,542	£9,791	
Cìs Stiùiridh Tabhartasan Beaga nan Ealan Traidiseanta	-£3,500	-£2,333	-£3,500	£1,167	
Pròg ram Trèanaidh	£6,000	£4,000	£2,654	£1,346	
Cìs Stiùiridh airson a' Phròg raim Trèanaidh	-£1,000	-£667	-£1,000	£333	
Fèisgoil	£304,000	£202,667	£136,697	£65,970	10
Cìs Stiùiridh airson Fèisgoil	-£72,000	-£48,000	-£52,000	£4,000	
Co-labhairt Bhliadhnail	£10,000	£6,667	£8,167	-£1,501	
Fèis Bhlas	£305,885	£203,923	£284,058	-£80,135	11
Cìs Stiùiridh airson Fèis Bhlas	-£15,000	-£10,000	-£15,000	£5,000	
Taic do Chèilidhean air Chuairt	£56,000	£37,333	£39,273	-£1,940	
Cìs Stiùiridh airson Cèilidhdean air Chuairt	-£6,000	-£4,000	-£6,000	£2,000	
Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	£32,000	£21,333	£27,411	-£6,078	
Cìs Stiùiridh airson Tachartasan Còmhnaidheach Gàidhlig	-£4,000	-£2,667	-£4,000	£1,333	
Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan, Nithean Ùr-nodha	£32,604	£21,736	£0	£21,736	12
Cìs Stiùiridh: Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig, Tasglannan, Nithean Ùr-nodha	-£2,000	-£1,333	£0	-£1,333	
Meadhanan/PR/Ùrachaidhean air an làrach-lìn/Cuairt-litir	£1,000	£667	£1,905	-£1,239	
Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	£7,000	£4,667	£5,324	-£657	
Cìs Stiùiridh airson Mòr-chuirmean is Cothroman Eadar-nàiseanta	-£2,000	-£1,333	-£2,000	£667	
Goireasan is Pròg ram Didseatach	£12,400	£8,267	£0	£8,267	
Cìs Stiùiridh airson Goireasan is Pròg ram Didseatach	-£2,000	-£1,333	£0	-£1,333	
FèisTV	£17,692	£11,795	£12,496	-£701	
Cìs Stiùiridh FèisTV	-£1,500	-£1,000	-£1,500	£500	
Cùl-taice	£5,000	£3,333	£0	£3,333	
FO-SHÙIM IOMLAN AIRSON CAITEACHAS	**£1,415,904**	**£943,936**	**£866,115**	**£77,821**	
Cìsean Stiùiridh	£109,000	£72,667	£85,000	-£12,333	13
CAITEACHAS IOMLAN	**£1,524,904**	**£1,016,602**	**£951,115**	**£65,487**	
Air a chur chun na Maoine Glèidhte	£10,900	£7,267	£742	£6,525	
CÒRR/(CALL)	**£0**	**£0**	**£314,476**	**-£314,476**	

Fiosrachadh:

1. 3. & 4. Mhòr chuid dhen airgead air tighinn a-staigh agus air a roinn a-mach thairis pròiseactan
2. & 13. Bha cìsean stiùiridh air an toirt a-mach anns An Lùnastal
5. & 10. Airgead Comhairle na Gàidhealtachd a-staigh ach cosgaisean Fèisgoil ga chosg thairis air a' bhliadhna sgoile
6. & 11. Fèis Bhlas seachad, airgead a-steach gu ìre agus cosgaisean pàighte
7. Airgead Cèilidhean air Chuairt air a' roinn a-mach oir tha na cuairtean air crìochnachadh

8. Teachd a-steach ri thogail ma bhitheas feum air
9. Tabhartasan a dol a-mach gu Fèisean a-reir iarrtais
12. Cha deach càil a chosg fhathast air Sgrìobhadh Òrain Ghàidhlig msaa

Fèisean nan Gàidheal

Cunntasan Riaghlaidh gu 30 Sultain 2018

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(c)

Fèisean nan Gàidheal
Consolidated Management Accounts
Six months ended 30 September 2018

Description	Total	Core activities	Blas Festival	Training	Feisgoil	Gaelic Residentials	ICT project - *restricted fund*	Development Fund- *restricted*	Tasgadh Fund- *restricted fund*
STATEMENT OF FINANCIAL ACTIVITIES									
INCOME AND ENDOWMENTS									
Creative Scotland	373,573	325,000	35,000	4,000		3,000			6,573
Highland Council	65,885	0	65,885		0	0			
Comhairle nan Eilean Siar	12,800	12,800							
Argyll & Bute Council	20,000	20,000	0						
Highland & Islands Enterprise	64,060	59,060	5,000			0			
Bord na Gaidhlig	45,310	0	20,000		8,410	16,900			
Event Scotland	93,500		93,500						
Membership fees	220	220							
Sale of publications	151	151							
Instrument bank revenue	1,948	1,948							
Training registration fees	0								
Ceilidh Trails - earned income	8,600	8,600							
Fèisgoil - earned income	177,496				177,496				
Gaelic Residential Income	0	0							
Management charges	87,000	87,000							
Box office / concerts	16,597		16,597						
Other income	5,089	5,089	0			0			
Bank interest received	303	303							
Total incoming respources	**972,532**	**520,171**	**235,982**	**4,000**	**185,907**	**19,900**	**0**	**0**	**6,573**
RESOURCES EXPENDED									
Charitable activities									
Wages	151,181	151,181							
Employer's National Insurance	11,780	11,780							
Pensions	7,378	7,378							
Child protection costs	5,757	5,757							
Training	1,201			1,201					
Resources	1,698				1,698				
Fèisgoil - delivery costs	44,664				22,968			21,697	
Sgoil Shamhraidh	6,614					6,614			
Meanbh-chuileag / Pantomime	480				480				
Tachartasan Comhnaidh	6,531					6,531			
Inter Feis activities	824	824							
Cultural Youth	0								
Postage	0								
Meanbh Feis	545				545				
Drama air Chuairt	8,410				8,410				
Feis TV	10,268				9,093			1,176	
Management charges	87,000	7,500	15,000	1,000	52,000	8,000			3,500
Blas - Artistes costs	30,445		30,445						
Blas - Travel and support	49,418		49,418						
Blas - PA & Lighting	60,503		60,503						
Blas - Venue hire	968		968						
Blas - Promotion	21,217		21,217						
Blas - Project manager	13,510		13,510						
Blas - Commissions	536		536						
Blas - Oran Mor Co-ordinator	7,500		7,500						
Grants to Feisean	64,825	64,825							
Grants for Tasgadh Fund	3,073								3,073
Grants for Ceilidh trails	30,846	30,846							
Instrument bank costs	1,123	1,123							
	628,295	281,214	199,097	2,201	95,194	21,145	0	22,872	6,573
Support costs									
Office rent	11,164	11,164							
Insurance	0	0							
Light and heat	1,968	1,968							
Telephone	7,316	7,316							
Printing postage & stationery	8,239	7,229	1,009						
Advertising	72	72							
Sundries	1,727	1,727							
Website	1,809	1,809							
Staff travel and expenses	7,036	7,036							
Capital costs	0	0							
Depreciation	3,760						3,760		
Bank charges and interest	116	116							
Audit & accountancy	3,895	3,365	530						
Committee expenses	667	667							
Annual conference	6,081	6,081							
Legal & professional fees	4,287	4,287							
	58,138	52,838	1,539	0	0	0	3,760	0	0
Total resources expended	**686,433**	**334,053**	**200,636**	**2,201**	**95,194**	**21,145**	**3,760**	**22,872**	**6,573**
Net incoming / (outgoing) resources - for the six months ended 30 Sept 2018	**286,099**	**186,118**	**35,346**	**1,799**	**90,713**	**(1,245)**	**(3,760)**	**(22,872)**	**1**
Funds at 1 April 2018 - unrestricted	203,678	203,678							
Funds at 1 April 2018 - restricted	50,833						5,170	45,663	
Total funds at 30 September 2018	**540,610**	**389,796**	**35,346**	**1,799**	**90,713**	**(1,245)**	**1,410**	**22,791**	**1**

Fèisean nan Gàidheal
Consolidated Management Accounts
Six months ended 30 September 2018

Description	Total	Core activities	Blas Festival	Training	Feisgoil	Gaelic Residentials	ICT project - *restricted fund*	Development Fund- *restricted*	Tasgadh Fund- *restricted fund*
BALANCE SHEET AS AT 30 SEPTEMBER 2018									
Fixed assets									
Computer equipment - cost	32,870								
Computer equipment - depreciation b/fwd	(27,700)								
Computer equipment - depreciation charge	(3,760)								
	1,410								
Current assets									
Other debtors	0								
Grants receivable	125,375								
Prepayments	0								
VAT	16,189								
	141,564								
Bank accounts									
FnG current account	3,855								
FnG high interest account	417,348								
Blas Festival current account	4,746								
Lochaber Development account	8,725								
	434,675								
Current liabilities									
Trade creditors	0								
Grants to Feisean awarded but unpaid	0								
PAYE & National Insurance	(7,300)								
Deferred income	(18,790)								
Accrued expenses	(10,950)								
	(37,040)								
Net assets as at 30 September 2018	**540,610**								

Tabhartasan nam Fèis 2018-19 aig 16.11.2018

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(d)

Tha an clàr a leanas a' sealltainn tabhartasan a tha air an aontachadh airson nam Fèis, agus na th' air a bhith pàighte air a' cheann-latha shuas.

Fèis Name	HIE	HIE Fragile	Main Fèis Grant	Local Authority	Follow-on Grants	Annualised Hours	Annualised Hours Grant	Additional/Dev Fund	Total Grant Offered	Balance Paid	Outstanding Balance
The Highland Council											
Fèis an Earraich	√	√	£3,237.00	£3,351.00	£1,801.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 9,001.50	£ 6,147.75	£ 2,853.75
Fèis Lochabair	√		£2,542.00	£2,633.00	£7,295.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 13,082.50	£ 7,835.60	£ 5,246.90
Fèis nan Garbh Chrìochan	√	√	£2,794.00	£2,892.00	£5,723.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 12,021.50	£ 0.00	£ 12,021.50
Fèis Chataibh	√		£1,769.00	£1,831.00	£2,052.00	40	£ 350.00	£ 0.00	£ 6,002.00	£ 3,901.00	£ 2,101.00
Fèis a' Bhealaich	√	√	£0.00	£0.00	£584.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 584.00	£ 0.00	£ 584.00
Fèis Eige	√	√	£722.00	£747.00	£455.00	35	£ 306.25	£ 0.00	£ 2,230.25	£ 1,255.25	£ 975.00
Fèis Ghallaibh	√	√	£0.00	£0.00	£1,573.00	35	£ 306.25	£ 0.00	£ 1,879.25	£ 939.75	£ 939.50
Fèis Farr	√		£0.00	£0.00	£490.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 490.00	£ 245.00	£ 245.00
Fèis na h-Òige	√		£1,738.00	£1,800.00	£3,995.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 7,533.00	£ 2,654.00	£ 4,879.00
Fèis Air an Oir	√	√	£0.00	£0.00	£1,093.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 1,268.00	£ 634.00	£ 634.00
Fèis Ghleann Albainn	√		£902.00	£933.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 1,835.00	£ 1,376.00	£ 459.00
Fèis Rois	√	√	£0.00	£0.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 5,000.00	£ 5,000.00	£ 5,000.00	£ 0.00
Fèis a' Bhaile	√		£2,266.00	£2,347.00	£3,434.00	70	£ 612.50	£ 260.00	£ 8,919.50	£ 5,743.25	£ 3,176.25
Fèis Òigridh na Mara	√	√	£135.00	£139.00	£3,529.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 4,415.50	£ 0.00	£ 4,415.50
Fèis Inbhir Narann	√		£662.00	£686.00	£3,633.00	100	£ 875.00	£ 0.00	£ 5,856.00	£ 2,691.50	£ 3,164.50
Fèis Spè	√		£2,395.00	£2,480.00	£3,947.00	0	£ 0.00	£ 11,850.00	£ 20,672.00	£ 18,698.50	£ 1,973.50
Fèis an Iar Thuath	√	√	£562.00	£582.00	£150.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 1,294.00	£ 0.00	£ 1,294.00
Fèis Thròndairnis	√	√	£1,622.00	£1,679.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 3,301.00	£ 2,476.00	£ 825.00
Fèis a' Chaolais	√		£0.00	£0.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00
Total Highland			**£21,346.00**	**£22,100.00**	**£39,754.00**	**580**	**£5,075.00**	**£17,110.00**	**£105,385.00**	**£59,597.60**	**£45,787.40**
Comhairle nan Eilean Siar											
Fèis Tìr a' Mhurain	√	√	£3,775.00	£1,350.00	£465.00	50	£ 437.50	£ 675.00	£ 6,702.50	£ 5,075.50	£ 1,627.00
Fèis Eilean an Fhraoich	√		£2,850.00	£1,800.00	£1,581.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 6,843.50	£ 5,034.50	£ 1,809.00
Fèis Tìr an Eòrna	√	√	£0.00	£1,350.00	£736.00	50	£ 437.50	£ 0.00	£ 2,523.50	£ 1,569.50	£ 954.00
Fèis Bharraigh	√	√	£3,283.00	£1,350.00	£1,040.00	75	£ 656.25	£ 0.00	£ 6,329.25	£ 4,660.25	£ 1,669.00
Fèis Eilean na Hearadh	√	√	£2,063.00	£1,350.00	£0.00	30	£ 262.50	£ 0.00	£ 3,675.50	£ 3,028.00	£ 647.50
Fèis an Rubha	√		£1,303.00	£1,350.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 2,653.00	£ 2,327.00	£ 326.00
Fèis Taigh Dhonnchaidh	√	√	£811.00	£1,350.00	£1,558.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 3,719.00	£ 1,620.75	£ 2,098.25
Total Comhairle nan Eilean Siar			**£14,085.00**	**£9,900.00**	**£5,380.00**	**275**	**£2,406.25**	**£675.00**	**£32,446.25**	**£23,315.50**	**£9,130.75**

Argyll & Bute Council											
Fèis Cholla	√	√	£0.00	£0.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00	£ 0.00
Fèis Latharna	√		£6,600.00	£2,000.00	£4,783.00	70	£ 612.50	£ 0.00	£ 13,995.50	£ 8,450.00	£ 5,545.50
Fèis Mhuile	√	√	£1,059.00	£500.00	£0.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 1,734.00	£ 0.00	£ 1,734.00
Fèis Thiriodh	√	√	£2,880.00	£1,500.00	£303.00	40	£ 350.00	£ 0.00	£ 5,033.00	£ 3,835.00	£ 1,198.00
Fèis Ìle agus Dhùira	√	√	£2,025.00	£2,000.00	£4,015.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 8,040.00	£ 0.00	£ 8,040.00
Fèis na h-Apainne	√	√	£0.00	£1,000.00	£2,818.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 3,818.00	£ 2,409.00	£ 1,409.00
Fèis Cheann Loch Goibhle	√		£1,569.00	£1,000.00	£646.00	40	£ 350.00	£ 0.00	£ 3,565.00	£ 0.00	£ 3,565.00
Fèis an Tairbeirt	√		£0.00	£1,000.00	£3,105.00	40	£ 350.00	£ 0.00	£ 4,455.00	£ 1,727.50	£ 2,727.50
Total Argyll & Bute Council			**£14,133.00**	**£9,000.00**	**£15,670.00**	**210**	**£ 1,837.50**	**£0.00**	**£40,640.50**	**£16,421.50**	**£24,219.00**
Other Area/City Councils											
Fèis Arainn	√		£2,963.00	£0.00	£2,783.00	40	£ 350.00	£ 0.00	£ 6,096.00	£ 3,788.50	£ 2,307.50
Fèis Mhoireibh	√	√	£1,078.00	£0.00	£2,484.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 3,737.00	£ 0.00	£ 3,737.00
TOTAL HIE	**37**	**23**	**£53,605.00**	**£41,000.00**	**£66,071.00**	**1,125**	**£ 9,843.75**	**£17,785.00**	**£188,304.75**	**£103,123.10**	**£85,181.65**
Fèis Dhùn Èideann			£2,153.00	£0.00	£8,020.75	160	£ 1,400.00	£ 0.00	£ 11,573.75	£ 4,010.38	£ 7,563.37
Fèis Obar Dheathain			£1,390.00	£0.00	£140.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 1,705.00	£ 0.00	£ 1,705.00
Fèis Dhùn Bhreatainn			£0.00	£0.00	£575.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 750.00	£ 0.00	£ 750.00
Fèis Lannraig a Tuath			£1,325.00	£0.00	£171.00	0	£ 0.00	£ 115.20	£ 1,611.20	£ 1,109.20	£ 502.00
Fèis Fhoirt			£4,375.00	£0.00	£5,369.00	120	£ 1,050.00	£ 0.00	£ 10,794.00	£ 6,490.50	£ 4,303.50
Fèis Ghàidhlig Ghlaschu			£2,456.00	£0.00	£0.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 2,456.00	£ 1,842.00	£ 614.00
Fèis Chille Bhrìghde an Ear			£0.00	£2,000.00	£282.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 2,282.00	£ 2,141.00	£ 141.00
Fèis Innis an Uillt			£0.00	£0.00	£282.00	20	£ 175.00	£ 0.00	£ 457.00	£ 0.00	£ 457.00
Fèis an Iar Dheas			£0.00	£0.00	£2,233.00	0	£ 0.00	£ 0.00	£ 2,233.00	£ 2,117.00	£ 116.00
Fèis Phàislig			£2,837.00	£0.00	£4,459.00	50	£ 437.50	£ 0.00	£ 7,733.50	£ 4,577.00	£ 3,156.50
Total Other Areas/City Councils			**£18,577.00**	**£2,000.00**	**£26,798.75**	**450**	**£3,937.50**	**£115.20**	**£51,428.45**	**£26,075.58**	**£25,352.87**
			Main Fèis Grant	**Local Authority**	**Follow-on Grants**	**Annualised Hours**	**Annualised Hours Grant**	**Development Fund**	**Total Grant Offered**	**Balance Paid**	**Outstanding Balance**
GRAND TOTALS			**£ 68,141.00**	**£ 43,000.00**	**£ 87,602.75**	**1,515**	**£ 13,256.25**	**£ 17,900.20**	**£ 229,900.20**	**£ 125,410.18**	**£ 104,490.02**

Fèisean nan Gàidheal

Cùmhnantan Maoineachaidh

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.03(e)

Adhbhar a' Phàipeir
Fiosrachadh a thoirt do bhuill a' Bhùird mu shuidheachadh prìomh chùmhnantan maoineachadh na buidhne.

Bun Fhiosrachadh
Bidh sinn a' conaltradh gu tric ris na buidhnean a gar maoineachadh agus tha e riatanach fiosrachadh a bhith aig buill a' Bhùird mun ìre aig a bheil ar cùmhnantan.

Cùmhnantan Maoineachaidh

1. Alba Chruthachail
Tha airgead Alba Chruthachail air tighinn thugainn a-rèir cùmhnaint.

2. Iomairt na Gàidhealtachd agus nan Eilean
Tha airgead InG air tighinn thugainn a-rèir cùmhnaint.

3. Bòrd na Gàidhlig
Tha airgead Bòrd na Gàidhlig air tighinn thugainn a-rèir cùmhnaint.

4. Comhairle na Gàidhealtachd agus High Life na Gàidhealtachd
Cha d' fhuair sinn cùmhnantan formeil bho Chomhairle na Gàidhealtachd airson 2018-19 ged a chaidh airgead airson Blas a dhearbhadh aig £65,885 agus chaidh sin, agus airgead nam Fèis, a phàigheadh dhuinn.

Tha High Life Highland air £160,000 a phàigheadh dhuinn airson leasanan ann an ceòl traidiseanta a lìbhrigeadh.

Bidh mi fhìn agus Calum a' coinneachadh ris a' Chomh Bill Lobban aig Comhairle na Gàidhealtachd air 4mh Dùbhlachd.

5. Comhairle nan Eilean Siar
Chaidh £12,800 a phàigheadh dhuinn.

Chuir sinn pàipear don Chomhairle mu na gearraidhean a tha san amharc aca bho 2019-20 air adhart ach cha tàining freagairt sam bith gu ruige seo.

Choinnich mi fhìn agus Calum le Bernard Chilshom air 27mh Samhain ann an Steòrnabhagh agus dh'fhaodamaid barrachd fiosrachaidh a thoirt do na buill aig a' choinneimh mu phlanaichean na Comhairle airson Cairtean Coimhearsnachd.

6. Comhairle Earra Ghàidheal is Bhòid
Chidh £20,000 a phàigheadh dhuinn airson 2018-19.

7. EventScotland
Fhuair sinn £93,500 bho de EventScotland mu choinneimh thachartasan Bliadhna na h-Òigridh. Chaidh aithisg bhuilean thuca agus bidh sinn a' faotainn barrachd airgid bhuapa ach leis gun do rinn sinn sàbhalaidhean ma dh'fhaodte nach bi e comasach an t-airgead air fad - £110,000 - fhaighinn bhuapa.

Gnìomh a dhìth
Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt do shuidheachadh nan cùmhnantan maoineachaidh.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2018

Fèisean nan Gàidheal

Geàrr-aithisgean Luchd-obrach
Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.05(a)

Ainm	Art MacCarmaig
Dreuchd	Ceannard

Cinn-latha cudromach bhon choinneamh mu dheireadh

03.10.18 Coinneamh de Chomann nam Pàrant Port Rìgh (Iomairtean)
24.05.18 Coinneamh fòn le Nick Firth agus Calum Mac a' Mhaoilean mu aithisg thoraidhean EventScotland
01.11.18 Coinneamh de Chomann nam Pàrant Port Rìgh (Iomairtean)
08.11.18 Coinneamh le Bòrd na Gàidhlig mun iarrtas maoineachaidh trì-bliadhna
13.11.18 Coinneamh de phanal Tasgadh
14.11.18 An làthair aig Duaisean na Gàidhlig ann an Glaschu
16.11.18 Coinneamh fòn le Nick Firth agus Calum Mac a' Mhaoilean gus aithisg EventScotland a chrìochnachadh
19.11.18 Coinneamh le Caroline Sterritt agus Elspeth Blackshaw bho Fèis Spè
21.11.18 Coinneamh measaidh le Alba Chruthachail
21.11.18 An làthair aig coinneamh bhliadhnail agus coinneamh bòrd Fèis Rois
26.11.18 Coinneamh le Fèisean Leòdhais is Na Hearadh
27.11.18 Coinneamh le Bernard Chisholm aig Comhairle nan Eilean Siar
27.11.18 Coinneamh le Fèisean Uibhist is Barraigh
30.11.18 Latha trèanaidh air ar stòr-data ùr
30.11.18 Coinneamh sgioba
04.12.18 Coinneamh leis a' Chomh Bill Lobban, Ceannard Comhairle na Gàidhealtachd
04.12.18 An làthair aig coinneamh bhliadhnail Fèis an Earraich
07.12.18 Coinneamh den Bhòrd-stiùiridh ann an Inbhir Nis
07.12.18 Coinneamh Bòrd-stiùiridh Blas Earranta ann an Inbhir Nis

Ainm	**Calum Ailig Macmhaoilein**	**Dreuchd**	**Manaidsear Leasachaidh**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC1	**Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean.**			
	Tha mi a' coimhead às dèidh a' mhaoin seo 's gu ruige seo ann an 2018-19 tha na Fèisean a leanas air taic fhaighinn: • Fèis Tìr a' Mhurain - £675 mu choinneamh pròiseact le Fèis an Eilean Dorcha • Fèis Òigridh na Mara - £260 airson bùithtean-obrach le Nae Plans. • Fèis Spè - £11,850 mu choinneamh dreuchd oifigear leasachaidh • Fèis Rois - £5,000 airson taisbeanaidhean ciùil a chuir air dòigh aig Fèis Lorient Tha mi an dùil ri barrachd iarrtasan air na seachdainean a tha romhainn.			
AC2	**Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròram obrach fad na bliadhna a chur air chois.**			
	Tha mi air coinneachadh ri Fèis a' Bhaile airson bruidhinn air plana leasachaidh a dhealbhadh dhaibh. Tha mi cuideachd a' cumail taic ri Fèisean nan Eilean Siar bhon a' dh' fhàg Shona Nic a' Mhaoilein a dreuchd san t-Sultain. Choinnich mi fhìn agus an ceannard ri na Fèisean na sgìre ann an Steòrnabhagh (26 Samhain) agus Beinn na Faoghla (27 Samhain) gus beachdachadh air an obair anns a bheil iad an sas, na cothroman a th' ann agus mar as fheàrr a b' urrainn do Fèisean nan Gàidheal a bhith a' cumail taic ri na programan obrach aca san àm ri teachd.			
AC4	**Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra.**			
	Thug sinn coimisean do Robbie MacLeòid òran ùr a sgrìobhadh dhuinn airson Bliadhna na h-Òigridh. Le taic bho Bhòrd na Gàidhlig bidh sinn a' cur air dòigh bùithtean-obrach tràth sa bhliadhn' ùr airson brosnachadh daoine òga a bhith sgrìobhadh òrain ùra.			
AC5	**Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean**			

	sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra.
	Fhuair Mischa Nic a' Phearsain cothrom coimisean ùra a chuir air dòigh mar phàirt de Bhlas 's theid a choimisean a chlàradh le taic sònraichte a fhuair sinn bho Throntons Investments. Mar phàirt de Dhràma air Chuairt chaidh 9 dealbhan-cluiche ghoirid a sgrìobhadh sa thaisbeanadh mar phàirt de Bhlas cuideachd.
AC6	**A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh.**
	Bha mi an làthair aig an taisbeanadh sa Phloc san t-Iuchar.
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail	
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**
	Tha mi air ùine a chuir seachad seo a rannsachadh agus eisimplearan a dhealbhadh tro dhiofar programannan. Tha mi gu math dòchasach gum bi e comasach dhuinn gluasad le seo tràth san Dùbhlachd.
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**
	Tha mi a' cumail còmhraidhean cunbhalach leis an sgioba leasachaidh 's tha mi an-dràsta a' gabhail uallach airson Fèisean nan Eilean Siar agus an t-Eilean Sgitheanach leis gu bheil Shona Nic a' Mhaoilein air Fèisean nan Gàidhela fhàgail.
AC13	**Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G.**
	Tha sinn a beachdachadh an-dràsta air an Sgioba-G agus mar a dh' fhaodadh sinn a bhith fastadh daoine airson taic a chumail ri buill-comataidh, luchd-teagaisg agus aig com-pàirtichean nuair a bhios iad a frithealadh Fèisean.
AC16	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.**
	'S e obair leantainneach a tha seo 's nuair a bhios e comasach dhomh bidh mi feuchainn ris na tachartasan ionadail a fhrithealadh.
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**
	Tha seo a' leantainn
AC19	**Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh.**
	Choinnich mi ri buidheann ann an Dùn Chaillean a bhios a steidheachadh Fèis Thatha sa bhliadhn ùr. Tha mi an dùil gum bi iarrtas ballrachd a' tighinn bhuaipe sa Ghearran. Tha mi cuideachd an dùil a bhith bruidhinn ri buidheann bhon choimhearsnachd ann an ceann a-deas an Eilean Sgitheanaich a tha ag iarraidh tachartasan Fèise a chuir air dòigh sa sgìre.
AC20	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**
	Chuir mi Dràma air Chuairt air dòigh a-rithist am bliadhna 's fhuair triùir chleasaichean agus aon stiùiriche cothroman cosnaidh mar phàirt dhan phròiseact. Bha còrr is 50 com-pàirtiche an sàs sna cèilidhean air chuairt 's fhuair iadsan cosnadh Samhraidh a-mach as a' phròiseact. A bharrachd air sin fhuair còrr is deichnear obair pàighte mar luchd-teagaisg, luchd-aire, eòlaichean dannsaidh is fuaim agus mar sin air adhart.
AC21	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Bha mi gu mòr an sàs ann a bhith a' cur Blas air dòigh am bliadhna. A-measg na bha mi a' dèanamh; dhealbhaich mi program le taic bhon a' bhuidheann phrògramaidh 's chum mi taic is stiùir don a' cho-òrdanaiche. Bha mi an làthair aig na leanas: 8 Sultain – Blas @ UHI, Inbhir Nis 8 Sultain – Crossing the Minch, Ulapul, 9 Sultain – 'Mol', Inbhir Nis 11 Sultain – 'Bho Èirigh gu laighe na Grèine', Farr 12 Sultain – Julie Fowlis, Eamonn Doorley, Zoe Conway & John McIntyre le Kim Carnie, Inbhir Nis 14 Sultan – Ceòl nam Fèis, Srath Pheofhair 15 Sultain – Òran Mòr Tha mi air aithisg ullachad le barrachd fiosrachaidh mun fhèis 's tha ri fhaicinn ann am paipearan a' Bhùird.
AC22	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-**

	seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig.
	Thèid 5 Latha 2019 a chumail eadar 8-13 Giblean
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC23	**A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean.**
	Tha an obair seo a' leantainn 's tha mi cumail taic is stiùir làitheil ris an sgioba leasachaidh, 's mar a dh' ainmich mi gu h-àrd tha mi cumail taic dha na Fèisea sna h-Eileanan Siar agus an t-Eilean Sgitheanach an-dràsta.
AC26	**Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta.**
	Bidh mi a' cumail taic ri na h-oifigearan agus luchd-eagrachaidh gus dèanamh cinnteach gu bheil iad a' faighinn an taic iomchaidh a tha dhìth oirre.
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**
	Bidh sinn a' cur air dòigh trèanadh Gàidhlig dhan sgioba, na comataidhean agus luchd-teagaisg nam Fèisean air na miosan a tha romhainn.
AC28	**Taic le sgrìobhadh chruthachail tro obair dràma agus cùrsaichean sònraichte.**
	Faic AC4
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC30	**A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh.**
	Thug mi seachad òraid ghoirid aig a' choinneamh Bhliadhnail mun phoileasaidh Ghàidhlig agus mar a dh' fhaodadh sinn a bhith a' cumail taic ri na Fèisean a bhith a' cur seo an gnìomh. Tha na h-oifigearan air a bhith coimhead ri trèanadh a chuir air dòigh dha buill comataidh agus luchd-teagaisg 's thèid seo air adhart ann an diofar sgìrean sa bhliadhn' ùr.
AC31	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh.**
	Thòisich Cèilidh air Chuairt le Fèis Phàislig air an t-samhradh seo. Cha do shoirbhich leinn Cèilidh air Chuairt a chuir air dòigh sna h-Eileanan Siar am bliadhna.
AC32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Faic AC5 agus AC21
AC33	**A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.**
	Mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh chuir sinn consart ceòl nam Fèis air dòigh le 134 com-pàirtichean bho air feadh nam fèisean a' gabhail pàirt. Chuir sinn Òran Mòr air dòigh cuideachd le 794 neach-òga an sàs.
AC35	**A' dèanamh cinn`teach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan.**
	Chum mi taic is stiùir do Janet Nic a' Phiocair a bha ag obair còmhla ruin air greis gnìomhachais. Chleachd i na meadhannan sòisealta mar dòigh tachartasan Fèisean, Blas agus na Cèilidhean air Chuairt a shanas. A bharrachd air sin bha I a' sgaoileadh fiosrachadh mu na tachartasan seo air diofar làraich-lìn agus tro phostairean is bileagan. Rinn mi agalamhan le Reidio nan Gàidheal gus innse mu thachartasan Blas 's chaidh trì thachartasan a shruthadh bho Bhlas am bliadhna.
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**	
AC37	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh a-rèir ar Poileasaidh Gàidhlig.**
	Faic AC27
AC38	**Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.**
	Mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh chuir mi air rannsachadh dòigh a-measg òigridh air dè na tachartasan a bu chaomh leotha fhaicinn aig Blas agus mar phàirt de dh' Òran Mòr. A bharrachd air sin chaidh ceathrar a thaghadh airson a bhith mar phàirt de bhuidheann programaidh na Fèise 's dh' obraich mi còmhla riutha thar miosan an t-samhraidh.
AC39	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.**
	Chaidh cha mhòr a h-uile tachartas Blas a lìbhrigeadh le bean/fear-an-taighe òga. Bidh sinn ag amas air

	daoine òga a thoirt a-steach air buidheann phrogramaidh Blas san àm ri teachd oir tha e cudromach gu bheil guth aca as na co-dhùnaidhean a tha sinn a' dèanamh mun fhèis.	
AC40	**A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.**	
	Bidh sinn a' sanasachd an ath-ìre de Fuaran a dh' aithghearr.	
AC41	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.**	
	Faic AC20	
AC47	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**	
	Faic AC22	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin		
AC49	**Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.**	
	Faic AC19	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC53	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**	
	Tha mu dèanamh seo mar phàirt dhan obair làitheil agam	
AC54	**A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra.**	
	Tha mi an-dràsta ag obair air goireasan didseatach a dhèanamh de leabhraichean Cèol nam Fèis.	
AC55	**A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.**	
	Faic AC54	
AC56	**A' cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach.**	
	Faic AC40	
AC58	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan, gu h-àraid FèisTV.**	
	Faic AC35	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG5	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**	
	Faic AC22	
InG7	**Eadar-theangachaidhean agus dearbhadh Gàidhlig do dh' Fhèisean.**	
	Faic AC30	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faic AC7	
InG13	**Taic leantainneach ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean.**	
	Faic AC7, AC11, AC16	
InG14	**A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh.**	
	Faic AC2, AC19	
InG15	**Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.**	
	Faic AC19	
InG17	**Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.**	
	Faic AC38	
InG18	**A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.**	
	Faic AC54	
InG19	**Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig, gu h-àraid mur a h-eil sin a' tachairt anns na Fèisean, agus a' cruinneachadh agus a' glèidheadh obair ealain ann an cruth didseatach.**	
	Faic AC4 & AC40	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG22	**PròGraman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-**	

	steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.	
	Faic AC26 & AC27	
InG23	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga**	
	Faic AC20	
InG26	**Cothroman coimeirsealta airson a leigeil le luchd-ealain cosnadh a dhèanamh à coimiseanan ùra.**	
	Faic AC4	
InG27	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**	
	Faic AC20	
InG28	**A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.**	
	Faic AC40	
InG29	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.**	
	Faic AC39	
InG30	**Ealla a ghabhail air sgilean agus cuspairean nach eil cho follaiseach anns na Fèisean, an leasachadh tro thachartasan sònraichte le èolaichean bhon roinn chruthachail, agus eisimpleirean de dheagh chleachdadh a sgaoileadh.**	
	Faic AC2	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG31	**Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.**	
	Faic AC20	
InG32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas.**	
	Faic AC21	
InG35	**Taic a chumail ri cothroman còmhnaidheach ionnsachaidh cruthachail airson òigridh aig ìre sgìreil agus eadar-nàiseanta.**	
	Faic AC4 & AC22	
InG37	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.**	
	Faic AC22	
InG38	**A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.**	
	Faic AC38 & AC39	
InG39	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh.**	
	Bidh sinn a' dèanamh gach oidhirp seo a dhèanamh le tachartasan leithis Ceòl nam Fèis agus Òran Mòr 's feuchainn ti tuilleadh cothroman a chruthachadh coltach ri seo air a' bhliadhna a tha romhainn.	
InG40	**FèisTV a leasachadh agus com-pàirteachas a thogail leis a' BhBC agus BBC Alba airson stuth a chruthachadh do sgrìn agus craobh-sgaoileadh.**	
	Faic AC35 agus chaidh Òran Mòr a chlàradh le BeesNees airson BBC Alba.	
BnG1	**Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.19.**	
	Tha an obair seo a' leantainn far a bheil co-obrachadh cunbhalach a' dol eadar oifigearan nan iomairtean agus Oifigearan Leasachaidh nam Fèisean. Bidh luchd-obrach a' clàradh na h-ùine a bhios iad a' cur seachad ag obair leis na h-Iomairtean.	
BnG2	**Seisean seinn gach mìos ann an Inbhir Nis agus seiseanan 'cofaidh is còmhradh' gu cunbhalach ann an oifisean Phort Rìgh/Inbhir Nis nam biodh dearbhadh air iarrtas ann.**	
	Tha Tac an Teine a' ruith gach mìos 'a tha àireamhan math ga fhrithealadh le mu 25 a' nochdadh gach mìos. Thèid an ath-sheisean a chumail air 8 Samhain. Chan eil iarrtas air nochdadh ann am Port Righ airson cofaidh is còmhradh aig an ìre-sa. Ged nach eil e air tòisinn fhathast ann an Inbhir Nis, air sgath Blas is làithean-saora an Damhair, tha sinn an dòchas cofaidh is còmhradh a steidheachadh ann an Inbhir Nis thairis air a' Gheamhradh.	
BnG3	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Chum sinn latha trèanaidh de luchd-obrach san Ògmhios 's thèid latha a bharrachd a chui air dòigh sna mìosan ri teachd.	

BnG4	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Tha luchd-obrach a' gabhail pàirt ann an trèanadh ann an diofar chuspairean co-cheangailte ri dealbhadh, sanasachd, cànain, ciad-cobhair, dràma is eile. Bidh sinn a' cruinneachadh air 30 Samhain airson coimhead ri stòr-data na buidhne.	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	
	Tha seo a' leantainn mar bu chòir le 47 Fèisean a-nis nam buill de dh'Fhèisean nan Gàidheal. Chum Fèis Chille Bhrìghde an Ear, a' chiad thachartais aca san t-Sultain le còrr is 60 an làthair. Chaidh na clasaichean gu lèir a lìbhrigeadh tro mheadan na Gàidhlig.	
BnG6	**Fèis Bheag neo seiseanan tràth-bhliadhnaichean aig co-dhiù 6 Fèisean ro 31.03.19.**	
	Suas gu deireadh R2 tha 18 Fèisean air seiseanan tràth-bhliadhnaichean a chumail.	
BnG7	**Panto Gàidhlig ann an co-dhiù 6 àiteachan ro 31.03.19.**	
	Thèid a' phanto a chur air dòigh tràth san Dùbhlachd 2018.	
BnG8	**80 bùth-obrach dràma Gàidhlig air an lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.19.**	
	Suas gu deireadh R2 tha sinn air 136 bùithtean-obrach dràma a lìbhrigeadh.	
BnG9	**Fèis Dràma a chur air adhart ann an co-bhonn ri Eden Court ma bhios airgead ann tro Sgeama Ealain na Gàidhlig.**	
	Chaidh an tachartas seo a chumail aig toiseach an Ògmhios 's ged a bha na h-àireamhan a ghabh pàirt ìseal, fhuair an fheadhainn a bha an sàs cothrom sònraichte ionnsachadh bho eòlaichean dràma 's dh'ullaich iad pìosan dràma son taisbeanadh.	
BnG10	**Turas 6 seachdainean timcheall bhun-sgoiltean far a bheil Gàidhlig air a teagasg, ro 31.03.19.**	
	Thèid seo air adhart tràth ann an 2019 's thathas a' bruidhinn ri luchd-teagaisg airson beachdan fhaighinn air cuspairean a bu fhreagarraiche do sgoiltean.	
BnG11	**Turas 2 sheachdain le dealbh-chluich dhà-chànanach, gu sònraichte airson sgoiltean a tha a' faighinn FLI no seiseanan Fèisgoil, ro 31.03.19.**	
	Tha sinn air an ainm Sporan a chuir air a' phròiseact seo 's chaidh e air adhart aig àm Blas le dealbh-cluiche eadar-obrachail mu na Fuadaichean air a lìbhrigeadh leis an t-oifigear Gàidhlig againn Aonghas Macleòid. Uile gu lèir chaidh an dèalbh-cluiche a thaisbeanadh 17 turas le 428 sgoilear a' gabhail pàirt.	
BnG12	**30 tachartas aig Blas 2018 le pròg ram coimhearsnachd is sgoile na lùib, ann an co-bhonn ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.**	
	Gheibhear fiosrachaidh mu Blas 2018 anns an aithisg a tha mi air ullachadh ann am paipearan a' bhùird agus cuideachd gu h-àrd aig AC5, 21, 35 agus 39.	
BnG13	**Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le prìomhachas air a' Ghàidhlig, le fear/bean-an-taighe le Gàidhlig. Luchd-ciùil le Gàidhlig air am brosnachadh a bhith a' cleachdadh na Gàidhlig aig an fhèis**.	
	Faic gu h-àrd	
BnG14	**Pìosan ciùil ùra air an cluich le luchd-ciùil mar phàirt de Bhlas 2018, le co-dhiù 4 taisbeanaidhean rè na Fèise.**	
	Faic AC5	
BnG15	**Fiosrachadh agus sanasachd dà-chànanach mar phàirt bunaiteach den Fhèis, a' gabhail a-steach fear/bean-an-taighe aig gach tachartas.**	
	Chaidh seo a dhèanamh	
BnG17	**Ag amas air 16 sgoilear àrd-sgoile a bhith a' gabhail pàirt san tachartas còmhnaidh aig na Gearrannan, Eilean Leòdhais aig àm na Càisge 2019.**	
	Faic AC22	
BnG18	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.**	
	Faic AC30	
BnG19	**Fios ùr gach ràithe air ciamar a chaidh airgead a' Bhùird a chleachdadh anns an ràithe mu dheireadh.**	
	Thathas a' dèanamh seo gach ràithe	
BnG20	**Fios ùr gach ràithe air suidheachadh ionmhasail na buidhne gu h-iomlan.**	
	Thathas a' dèanamh seo gach ràithe	
BnG21	**Clàr-chunnartan air a thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus lethbhric de phàipearan airson coinneamhan Bòrd Fèisean nan Gàidheal co-cheangailte ris a' chuspair seo, le fios às ùr air gnìomhan lasachaidh, an dèidh choinneamhan Bòrd Fèisean**	

	nan Gàidheal.	
	Chaidh seo a dhèanamh.	
BnG22	**Ag aithneachadh taic a' Bhùird an lùib gach pròiseact, le fianais as ùr gach ràithe.**	
	Thathas a dèanamh seo	
BnG23	**Sanasan naidheachd air an cur gu sgioba conaltraidh a' Bhùird ro làimh agus cothrom a thoirt don Bhòrd fios a chur riutha.**	
	Thàthas a' dèanamh seo mar a tha iomchaidh.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	

Ainm	**Anne Willoughby**	**Dreuchd**	**Manaidsear Gnìomha**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC1	**Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean.**			
	Tha £33,500 anns a'Mhaoin Leasachadh nam Fèisean airson pròiseactan airson bliadhna 2018/19. Fhuair Fèis Spè £11,850 airson tuarastal oifigear leasachaidh làn-thìde gu ruige seo agus tha e air a'phàigheadh a-mach dhaibh.			
AC2	**Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròram obrach fad na bliadhna a chur air chois.**			
	Chaidh £11,850 a thabhann do dh'Fhèis Spè am-bliadhna gus taic a chumail ri dreuchd Oifigear Leasachaidh a chuidicheas le bhith toirt pròram obrach aonaichte gu buil. Fhuair Fèis Òigridh na Mara £260 airson buthan-obrach sònraichte, fhuair Fèís Tìr a'Mhurain £675 airson Fèis HebCelt/Fèis Eilean Dorcha agus Fèis Rois £5,000 airson a'dhol gu Fèisl Interceltique de Lorient.			
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail				
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**			
	Chaidh £229,900.20 a thabhann do 46 Fèisean tron Sgeama Thabhartasan agus tha fiosrachadh aig na Fèisean air na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh agus feuch gun urrainn dhaibh gluasad thar ùine gu bhith pàigheadh thuarastalan aig na h-ìrean sin. Tha £125,410.18 air a dol a-mach gu 33 Fèisean an dràsta.			
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**			
	Obair leantainneach aig Sandy Gray le sgrùdaidhean ùraichte gach 3 bliadhna fon sgeama ùr PVG. Feumaidh gach Fèis liosta luchd-teagaisg a chur a-steach mus fhaigh iad tabhartas. Thèid iad sin a sgrùdadh feuch a bheil aithisg sgrùdaichte aca uile. Tha seo à' dol air adhart mar iarrtas. Tha cosgaisean air à' dhol suas airson teisteanas ùr gu £59.00 agus airson teisteanas ùrachadh gu £18.00. Tha sin cumail sùil air cosgaisean bho àm gu àm. Tha 95 neach air a dol tron sgeama am bliadhna.			
AC10	**Taic ionmhasail a bharrachd a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan.**			
	Gheibh Fèisean maoineachadh a bharrachd airson luchd-cùraim agus/no tuilleadh oidean nuair a tha iad sin a dhìth gus dèanamh cinnteach gum faigh daoine òga le feumalachdan taice a bharrachd cothrom air teagasg is tachartasan. Tha Fèis na h-Oige a faighinn taic cunbhalach agus gheibh Fèis Chataibh taic airson an Fhèis aca agus buthan-obrach.			
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**			
	Bha Co-labhairt bliadhnail ag gabhail àite ann An Ghlaschu air 29 Sultain am bliadhna. Bha program air an làrach-lìn. Bha còrr agus fichead Fèis an làthair còmhla am bliadhna.			
AC16	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.**			

	Tha chuirmean aig Fèisean le luchd-teagaisg agus airson com-pàirtichean mar as trice.
AC17	**Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta às leth Alba Chruthachail.**
	Tha Fèisean nan Gàidheal a' stiùireadh na maoine, Tasgadh, le airgead a bharrachd luach £35,000 a fhuair sinn bho Alba Chruthachail, agus thèid £31,500 de sin a sgaoileadh mar thabhartasan. Bidh a' chiad de na trì cinn-latha airson an sgeama ann an 2018/19 air 13 Iuchar 2018, an ath ceann latha, 26 Dàmhair 2018 agus tha am fear mo dheireadh air 01 Gearran 2019.
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**
	Chaidh £13,256.25 a thabhann do dh'Fhèisean gus luchd-eagrachaidh ionadail fhastadh, sin mar 1.5 dreuchdan Ionann ri Làn-thìde (ILT), mar pairt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.
AC19	**Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh.**
	Bha Fèis an Iar Dheas, Fèis Phàislig agus Fèis na h-Apainne nam Fèisean ùr ann an 15/16, Fèis an Tairbeart ann an 2016; Fèis Gàidhlig Ghlaschu anns an Giblean 2017, Fèis Chille Brìghde an Ear ann an 2017.
AC21	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Thèid Blas a chumail eadar 7 is 15 Sultain 2018. Tha uallach orm airson smachd a chumail air an airgid agus siostaman ionmhais air fad aig Blas. Tha mi air a bhi cumail taic goireasan daoine, dealbhan-obrach, chùmhnantan, agallamhan msaa am bliadhna. Bha mi aig tachartas Òran Mòr, Ceòl nam Fèis agus cèilidh ann an Cille-Mhoire.
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC24	**A' cruthachadh agus a' sgrùdadh phoileasaidhean, a bu chòir na Fèisean uile a ghabhail òs làimh, a nì cinnteach gum bi cùisean air an cur air dòigh gu ceart agus gun tèid tachartasan ealain sàr mhath a chumail.**
	Tha Fèisean nan Gàidheal a' cumail orra a' cruthachadh, ag ath-dheasachadh agus a' lìbhrigeadh caochladh phoileasaidhean, agus faodaidh Fèisean fa leth a' mhòrchuid dhiubh a ghabhail òs làimh iad fhèin. Bha 3 poileasaidhean air an ùrachadh agus air aontachadh le Buill a'Bhùird anns a'Chèitean. Bha 4 phoileasaidhean air an ùrachadh agus a mo choinneamh Buill a'Bhùird anns An t-Shultain. Tha foirm-sgrùdaidh airson Co-ionannachd air surveymonkey airson Fèisean, Luchd-obrach agus Buill a'Bhuird airson gu bi fiosrachadh staitistigeil cudromach again a-mach bhon seo. Tha luchd-obrach a'dèanamh cùrsa air loidhne cuideachd. Chaidh fiosrachadh a-mach gu luchd-teagaisg pàirt a'ghabhail anns an sgrùdadh agus an trèanadh seo cuideachd. Tha oifigearan leasachaidh a'brosnachadh Fèisean seo a'lionadh a-staigh ro 31 Màirt 2019 airson targaidean a'choileanadh.
AC25	**A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain.**
	Bidh gach Fèis a' faighinn àrachas mar phàirt den bhallrachd aca agus tha seo air sgrùdadh agus ùrachadh anns An Gearran am bliadhna mar 's abhaist. Chaidh àrachas a'chuir air doigh airson Fèis Bhlas cuideachd.
AC26	**Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta.**
	Gheibh luchd-eagrachaidh nam Fèisean cothrom air trèanadh nuair a tha sin a dhìth. Uaireannan bidh buidhnean eile ga chur air dòigh. Aig amannan eile, 's e trèanadh a dh'aona-ghnothach a bhios ann a chuireas Fèisean nan Gàidheal air dòigh mar an co-labhairt anns air 28/29 An t-Sultain. Tha 101 luchd-eagrachaidh air a bhith faighinn 108 seisean trèanaidh.
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**
	Rinn an luchd-obrach trèanadh ann an Gràmair Gàidhlig anns An t-Òg-mhìos, An Samhain, An Dùbhlachd 2017 agus Am Màirt 2018. Rinn a h-uile duine trèanadh Co-ionnachd air loidhne. Bha Eilidh a faighinn leasain Gàidhlig bho Seònaid NicGriogair. Tha Aonghas air trèanadh GDPR a dhèanamh comhla ri Culture Republic. Rinn cuid cùrsaichean air loidhne ann an Dion-Chloinne. Tha trèanadh air a' dhol air adhart ann an Ciad-Cobhair, GDPR agus tha Donna NicRàth a dol a'dhèanamh trèanadh stor-data còmhla rinn aig deireadh An t-Samhain 2018.
AC29	**A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh.**
	Rinn sin trèanadh gus an urrainn do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal stiùireadh a thoirt do dhaoine òga fhad 's a tha iad ag obair gus Duaisean Ealain a chosnadh. Thathar an dòchas gun dèan muinntir nan Cèilidhean air Chuairt obair am-bliadhna feuch am bi iad airidh air duaisean. Bha Janet Nic a'Phiocar air ScotGrad placement fad an t-shàmhraidh. Bha 39 daoine oga anns na Cèilidhean air Chuairt aig 40 seasanan trèanaidh aig Fèis Alba anns Am Phloc.

Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC30	**A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh.**
	Bidh Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh obair aig ìre luchd-obrach agus a' Bhùird sa Ghàidhlig agus thèid conaltradh a dhèanamh le Fèisean ionadail tron Ghàidhlig. Nì sinn cinnteach gum bi Fèisean a' cumail ris na pàirtean den Phoileasaidh Ghàidhlig a bhuineas riutha agus tha Plana Gàidhlig aca uile tha iad a leanntain.
AC31	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh.**
	Tha 8 Chèilidhean air Chuairt a'ruith ann an 2018-19 agus tha £35,950 air a'phàigheadh a-mach dhaibh. Tha Fèis Rois a'ruith 3 Chèilidhean air Chuairt cuideachd.
AC32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Thèid Blas a chumail eadar 7 is 15 Sultain 2018. Tha uallach orm airson smachd a chumail air an airgid agus siostaman ionmhais air fad aig Blas. Tha mi air a bhi cumail taic goireasan daoine, dealbhan-obrach, chùmhnantan, agallamhan msaa am bliadhna. Bha mi aig tachartas Òran Mòr, Ceòl nam Fèis agus cèilidh ann an Cille-Mhoire.
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin	
AC50	**Plana ùr Co-ionannachd, Iomadachd agus In-Ghabhail a chruthachadh airson 2018-21 a' togail air eòlas bho phlana 2015-18 a chur an gnìomh.**
	Tha plana ùr ga chur air dòigh an-dràsta airson 2018-21.
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.	
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**
	Thòisich luchd-obrach is Buill a' Bhùird a' clàradh sgaoilidhean carbon bho 1 Giblean 2015. Tha sin air a bhi clàradh sgaoilidhean carbon bhon an luchd-teagasg bho 1 Giblean 2016.
AC52	**A' cruthachadh Plana Làimhseachadh Gualain airson 2018-21.**
	Bha sin ag obair air Plana Làimhseachadh Gualain a'cruthachadh agus tha Alba Cruthachail toilichte leis a'phlana againn airson 2018-21.
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean	
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**
	Faicibh AC7 gu h-àrd
InG20	**Taic shònraichte a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine le feumalachdan taice a bharrachd air tachartasan.**
	Faicibh AC10 gu h-àrd
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh	
InG22	**Pròg raman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**
	Faicibh AC27 gu h-àrd
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach	
InG31	**Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.**
	Faicibh AC31 gu h-àrd
InG32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas.**
	Faicibh AC21 gu h-àrd
BnG1	**Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.19.**
	Tha an obair seo a' leantainn far a bheil co-obrachadh cunbhalach a' dol eadar oifigearan nan iomairtean agus Oifigearan Leasachaidh nam Fèisean. Bidh luchd-obrach a' clàradh na h-ùine a bhios iad a' cur seachad ag obair leis na h-Iomairtean agus cosg.
BnG2	**Seisean seinn gach mìos ann an Inbhir Nis agus seiseanan 'cofaidh is còmhradh' gu cunbhalach ann an oifisean Phort Rìgh/Inbhir Nis nam biodh dearbhadh air iarrtas ann.**
	Chan eil seo ach sàmhach an-dràsta ach chaidh rannsachadh a'dhèanamh agus cha robh iarrtais ann air a shon an-dràsta. Cumaidh sin sùil air agus tha dùil gun tòisichidh e a-rithist nas fhaide air adhart.
BnG3	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.**
	Chaidh seisean trèanaidh Gàidhlig anns an Òg-mhìos. Samhain, An Dùbhlachd 2017 agus Màirt 2018. Tha

	Eilidh a faighinn leasain Gàidhlig bho Seònaid NicGriogair a h-uile mìos.	
BnG4	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Faicibh gu h-àrd	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	
	Thathar a cumail taice a thoirt do 46 Fèisean ann an 2018-19 le tabhartasan, àrachas, ionnsramaidean ciùl agus sgilean Gàidhlig.	
BnG18	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.**	
	Bidh Fèisean nan Gàidheal a' dèanamh obair aig ìre luchd-obrach agus a' Bhùird sa Ghàidhlig agus thèid conaltradh a dhèanamh le Fèisean ionadail tron Ghàidhlig.	
BnG19	**Fios ùr gach ràithe air ciamar a chaidh airgead a' Bhùird a chleachdadh anns an ràithe mu dheireadh.**	
	Seo air a'dhèanamh gach raithe	
BnG20	**Fios ùr gach ràithe air suidheachadh ionmhasail na buidhne gu h-iomlan.**	
	Tha Cunntasan Riaghlaidh air an dearbhadh le luchd-sgrùdaidh bhon taobh a-muigh mar phàirt den aithisg seo agus tha mi dèanamh cinnteach gu bheil seo a tachairt ann an deagh àm	
BnG21	**Clàr-chunnartan air a thoirt do Bhòrd na Gàidhlig aig toiseach na bliadhna agus lethbhric de phàipearan airson coinneamhan Bòrd Fèisean nan Gàidheal co-cheangailte ris a' chuspair seo, le fios às ùr air gnìomhan lasachaidh, an dèidh choinneamhan Bòrd Fèisean nan Gàidheal.**	
	Fhuair Bòrd na Gàidhlig a h-uile pàipear bho choinneamhan a' Bhùird aig Fèisean nan Gàidheal agus tha an clàr chunnartasan air ùrachadh a h-uile bliadhna anns An Ceitean airson coinneamh a'Bhùird.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R2.**	
	Thèid taic a chumail ri 19 Fèisean ann an Roinn na Gàidhealtachd ann an 2018-19. Tha Fèisean nan Gàidheal air £105,385.00 a chomharrachadh airson Fèisean air a' Ghàidhealtachd ann an 2018-19, a' gabhail a-steach an £22,100 a fhuaras bho Chomhairle na Gàidhealtachd. Thathar a' cosg an còrr der tabhartas air cosgaisean ar n-obrach agus mar phàirt dhe sin cosgaisean an dithis Oifigear Leasachaidh stèidhichte air a' Ghàidhealtachd	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	**Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R2.**	
	Chaidh maoineachadh luach £32,446.25 a thabhann do dh'Fhèisean sna h-Eileanan Siar, a' gabhail a-staigh an £9,900 bho Chomhairle nan Eilean Siar, a rèir an Aonta Mhaoineachaidh tha sin sùileachadh. Thèid an £2,900 a tha air fhàgail a chosg mu choinneimh nan cosgaisean airson Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde a bhith ann airson nan Eilean Siar.	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	**Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R2.**	
	Chaidh maoineachadh luach £40,640.50 a thabhann do dh'Fhèisean Earra-Ghàidheal is Bhòid a' gabhail a-staigh an £9,000 tha sin sùileachadh bhon Chomhairle. Thèid an £11,000 a chosg mu choinneimh nan cosgaisean airson Oifigear Leasachaidh nam Fèisean làn-thìde.	

Ainm	**Eilidh NicCoinnich**	**Dreuchd**	**Manaidsear Fèisgoil**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC3	**Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig.**			
	Le taic airgid bho Riaghaltas na h-Alba chuir sinn coimisean air doigh - Oidhche Challainn - do neach-sgriobhaidh Gàidhlig, Catriona Leacsaidh Chaimbeul is neach-sgrìobhaidh ciùil, Ingrid NicEanraig. Tha trì sgoiltean Gàidhlig gu bhith an sàs san obair ùir – Bun-sgoil Ghàidhlig Loch Abar, Bun-sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis is Bun-sgoil Ghàidhlig Phort Rìgh. Tha BSGLA & BSGI gu bhith dèanamh taisbeanadh Nollaig is bidh BSGPR a' cur taisbeanadh coimhearsnachd air dòigh san Fhaoilleach aig an t-seann bhliadhn' ùir.			
AC4	**Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra.**			
	1. Ràith mu dheireadh: le taic airgid bho EventScotland, dh'iarr sinn air Robaidh MacLeòid òran ùr a sgrìobhadh airson Blas 2018 - Beò an Dòchas - mar phàirt de thachartasan Bliadhna na h-Òigridh. An ràith seo bha luchd oide YMI ga ghabhail leis a' chloinn. 2. Ged nach robh mi fhin na lùib, chuir Mischa Nic a' Phearsain fuinn ri seann bhàrdachd mar phàirt den choimisean Blas aice leis an dùil an clàradh le taic-airgid bho Thorntons Investments.			

	3. Le taic-airgid bho Riaghaltas na h-Alba fhuair Catriona Leacsaidh Chaimbeul coimisean scriobt a sgrìobhadh le faclan òrain ùra mar phairt dheth is bha aig Ingrid NicEanraig ri fuinn a chur riutha. 4. Le cuireadh bho NessBookFest thadhail mi air Acadamaidh Rìoghail Inbhir Nis san Dàmhair is dh'obraich mi le 9nar luchd-ionnsachaidh Gàidhlig ann an S2, bannal luaidh ùr a chur air cois.
AC5	**Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra.**
	Coimiseanan ùra is cothromon 1 Mischa Nic a' Phearsain – Bho Èirigh gu Laighe na Grèine 2 Catriona Leacsaidh Chaimbeul – Oidhche Challainn 3 Dràma air Chuairt – Trì nithean is trì nighean
AC6	**A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh.**
	SSD18 - Faicibh aithisg 09.18. Bidh SSD19 ann eadar 8mh & 20mh den Iuchar.
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail	
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**
	A' bruidhinn ri Sandy Gray airson a dhèanamh cinnteach gu bheil oidean air a dhol fo dheuchainn uair sam bith a bhios oidean ùra ag obair còmhla rinn. Chuir sinn stòr-data oidean Fèisgoil air dòigh.
AC12	**Bùithtean-obrach is prògraman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig).**
	Meanbh Chuileag 2018/19 gus bhith a' tachairt sa bhliadhn' ùir
AC14	**A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean.**
	Hùb-Hàb : Tha da earrann Hùb Hàb, Seirm na Sìde, seachad (An Giblean & toiseach na Sultaine) Thadhail Megan NicIlleFhialain, Catriona NicNeacail & Anna NicDhòmhnaill air sgoiltean is buidhnean coimhearsnachd ann am meadhan na dùthcha, ann an siorrachd Pheairt, ann an Earra Ghàidheal, air a' Ghàidhealtachd, Obar Dheathain is Moireibh. Ullachaidh sinn sreath ùr de Hùb Hàb ro àm na Càisge leis an dùil gum bi HH2019/20 air an rathad sa Ghiblean/san Cèitean.
AC15	**Meanbh-Fhèisean ann an sgoiltean airson a dhèanamh cinnteach gu bheil com-pàirteachas ann an dualchas Gàidhlig ri fhaighinn.**
	Faicibh aithisg 09.18.
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC20	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**
	Bha deichnear neach òg an sàs le Blasad Gàidhlig an ràith seo agus tha trì duine òga an sàs leis a' phanto am-bliadhna is ged a bha Iain Beggs is Megan NicIlleFhialain ag obair mar luchd cleasaiche do FnG roimhe, tha Katie Hammond, tè òg à Glaschu, mar phairt den sgioba phanto am-bliadhna. Dh'obraich neach ealain òg à Inbhir Nis air seat a' phanto am-bliadhna airson a' chiad turas.
AC21	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Faicibh aithisg 09.18.
AC22	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig.**
	Cha robh tachartasan còmhnaidheach Fèisgoil ann san ràith seo ach faicibh aithisg 09.18 airson barrachd fiosrachaidh air SSD18.
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**
	Bha latha trèanaidh air stòr-data ùr againn aig FnG air an 30mh Samhain is bha mi an làthair.
AC28	**Taic le sgrìobhadh chruthachail tro obair dràma agus cùrsaichean sònraichte.**
	Faicibh AC55.
AC29	**A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh.**
	Faicibh AC20.
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC34	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh, no far an gabhadh cothroman a chruthachadh.**
	Gu mi-fhortanach, ri linn duilgheadasan siubhail cha d' fhuair mi cothrom a bhith an làthair aig Fèill Ionnsachaidh na h-Alba ann an Glaschu ach thachair An t-Alltan san Aghaidh Mhòir san t-Sultain agus bha

	mi an làthair gus obair Fèisgoil a reic.
AC35	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan.**
	Feumaidh mi barrachd a dhèanamh tro na meadhanan sòisealta aig FnG.
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**	
AC36	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**
	As deidh seisean trèanaidh Blasad Gàidhlig a chuir mi air doigh ann an Glaschu sgaoil mi goireasan freagarrach tro na h-oidean gu cunbhalach san ràith seo.
AC38	**Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.**
	Bha Bliadhna na h-Òigridh gu math soirbheachail san dòigh seo.
AC39	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.**
	Faicibh AC20.
AC40	**A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.**
	Cha do thachair dad san ràith seo tro Fèisgoil ach tha sinn air sanasachd airson com-pàirtichean ann am Fuaran.
AC41	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.**
	Dh'obraich Oifigear Dràma FnG, Aonghas MacLeòid, còmhla ris an sgioba phanto, a' leasachadh nan sgilean dràma aca.
AC43	**A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.**
	Tha mi ann an conaltradh le diofar ùghdarrasan ionadail mu sheirbheis Fèisgoil. A bharrachd air na tursan dràma is seiseanan ciùil bidh mi a' sanasachd Blasad Gàidhlig, an t-seirbheis cànain aig FnG.
AC44	**Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus prògraman eile a leithid Acadamaidhean a' Mhòid.**
	Thòisich seiseanan Iomairt Chiùil na h-Òigridh aig toiseach na Sultaine ann an cuid as motha de na sgoiltean air Ghàidhealtachd agus, mar a rinn sinn an-uiridh, lìbhrig sinn na clasaichean ciùil tro 8 seachdainean anns gach sgoil, a' tabhann bùithtean-obrach ann an seinn, fìdeag no a' cluich ann an còmhlan-ciùil. Tha a' chuid as motha seachad. Acadamaidh a' Mhòid: Earrann 2: le triùir oidean lìbhrig sinn 85 seiseanan ann an 10 sgoiltean do 338 duine-chloinne. Uile gu lèir ann an 2018 lìbhrig sinn 195 seiseanan. Oidhche Challainn – tha Ingrid NicEanraig is Eilidh NicLeòid NicCoinnich ag obair leis na sgoiltean ann an BSGLA & BSGPR fa leth.
AC45	**Prògraman de chlasaichean Blasad Gàidhlig a lìbhrigeadh ann an sgoiltean air a bheil feum air eòlas bunaiteach air a' chànain.**
	An teirm sa chaidh lìbhrig sgioba ùr Blasad Gàidhlig sia làithean ann an sia sgoiltean agus an teirmsa tha deichnear a' lìbhrigeadh sheiseanan Blasad Gàidhlig ann an 12 sgoil air feadh Ghlaschu is na h-Eaglaise Brice. Buidhnean poblach - lìbhrig Linda NicLeòid seisean Eòlas air a' Ghàidhlig aig Leabharlann Nàiseanta na h-Alba ann an Dùn Èidean aig deireadh na Samhna.
AC46	***Beairteas* a stèidheachadh; sgeama a bhios a' toirt chothroman do sgoiltean agus bhuidhnean coimhearsnachd daoine le Gàidhlig a thoirt a-steach airson eòlas a chur air cànan bheairteach agus gnothaichean culturail.**
	Chuir mi litir Beairteas air doigh is tha mi an dòchas seo a sgaoileadh ro dheireadh na bliadhna, a' lorg barrachd thosgairean le Gàidhlig o thùs.
AC47	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**
	SSD18 – 02.07-14.07 2018. Lìbhrig sinn i.
AC48	**CPD ann an ealain is cultar na Gàidhlig do luchd-teagaisg nan sgoiltean.**
	Tro na seiseanan Blasad Gàidhlig, tha an luchd-teagaisg a' faighinn cothrom abairtean, òrain is facail Gàidhlig ionnsachadh còmhla ris na sgoilearan sna clasaichean aca. Lìbhrig Aonghas Macleòid seiseanan trèanaidh do luchd-teagaisg Gàidhlig aig co-labhairt An t-Alltan anns an Aghaidh Mhòr san t-Sultain.
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an	

nì cheudna.	
AC51	**A’ leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**
	Gach latha bidh mi fhathast a’ toirt mo chàr dealain dhan oifis is air ais.
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a’ toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a’ chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba	
AC53	**A’ sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**
	Bidh mi a’ sgrìobhadh aithisgean goirid air pròiseactan Fèisgoil, ach dràma, airson *Faileas* agus nuair a bhìos ùine agam a’ cur naidheachdan air làrach-lìn Fèisean nan Gaidheal is tro na meadhanan sòisealta ach tha barrachd agam ri dhèanamh.
AC54	**A’ dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra.**
	Tha sinn a’ leasachadh Oide is tha Aithris is Oideas deiseil airson sgaoilidh. Tha mi ann an conaltradh le Grant MacPhàrlain aig Fèis Phàislig mu ghoireas ùr didsiteach Iomairt Chiùil na h-Òigridh a chur air dòigh airson fìdeag agus seinn.
AC56	**A’ cruinneachadh òrain dhualchasach Ghàidhlig agus gan cur ann an cruth didseatach.**
	Aithris is Oideas – faicibh AC54.
AC58	**A’ dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan, gu h-àraid FèisTV.**
	Tha sinn an dùil trì taisbeanaidhean a sruthadh beò is a’ clàradh – am Panto, Seocan agus am bocsa-ciùil & Oidhche Challainn bho BSGLA & a-rithist bho BSGI (le cuirm BSGPR ga chlàradh aig toiseach na bhliadhna)
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean	
A’ Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil	
InG1	**A’ sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.**
	Faicibh AC43.
InG2	**Cuairtean timcheall làraich eachdraidheil agus dùthchasail air feadh Alba.**
	Cha do rinn sinn càil an ràith seo ach rinn san ràith roimhe.
InG3	**A’ leudachadh phrògraman ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean tro Hùb Hàb.**
	Bha Hùb Hàb 2018 air chuairt le dealbh chluich ùr – Seirm na Sìde - sgrìobhte le Aonghas Macleòid, dà thuras sa bhliadhna ionmhais, An Giblean/An Cèitean & An t-Sultain.
InG4	**Òrain Ghàidhlig agus dràma ann an sgoiltean far nach eil Gàidhlig ga teagasg airson eòlas a thoirt do dh’òigridh air dualchas na Gàidhlig.**
	Mar phairt de Blasad Gàidhlig, tha Fèisgoil a’ lìbhrigeadh òrain Gàidhlig. A bharrachd air sin, bha seiseanan Acadamaidh a Mhòid ann an 11 sgoiltean gun Ghàidhlig ann an sgìre Dhùn Omhain. Aig dèireadh na ràith sa a dh’fhalbh is toiseach na ràith seo, thadhail Aonghas MacLeòid le seirbheis luchd ionnsachaidh, Sporan, air 7 sgoiltean ann an sgìre Inbhir Nis far a bheil iad ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd.
InG5	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**
	Faicibh AC47.
InG6	**Leasachadh Proifeiseanta Leantainneach ann an ealain is cultar na Gàidhlig ann am foghlam foirmeil.**
	A’ teagaisg an luchd-teagaisg is a’ chlann aig an aon àm na ama aig an t-seirbheis Fèisgoil. Lìbhrig Aonghas Macleòid seiseanan thairis air dà latha do luchd teagaisg aig An t-Alltan am-bliadhna.
InG8	**Clasaichean ann an Ceòl Traidiseanta ann an sgoiltean tro Iomairt Chiùil na h-Òigridh agus pròg̀raman eile a leithid Acadamaidhean a’ Mhòid.**
	Faicibh AC44.
InG9	***Beairteas* a stèidheachadh; sgeama a bhios a’ toirt chothroman do sgoiltean agus bhuidhnean coimhearsnachd daoine le Gàidhlig a thoirt a-steach airson eòlas a chur air cànan bheairteach agus gnothaichean culturail.**
	Faicibh AC46.
InG10	**Pròg̀raman Blasad Gàidhlig a lìbhrigeadh ann an sgoiltean agus a-measg bhuidhnean poblach air a bheil feum air eòlas bunaiteach air a’ chànain.**
	Faicibh AC45.
InG11	**Iomairt ùr a’ cumail taic ri bùithtean-obrach dràma do dhaoine a tha ag ionnsachadh na Gàidhlig.**
	Sporan – faicibh InG4.

A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG21	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**	
	Faicibh aithisg 09.18	
InG22	**Pròg raman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**	
	Faicibh AC27	
InG23	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga**	
	Faicibh AC41.	
InG26	**Cothroman coimeirsealta airson a leigeil le luchd-ealain cosnadh a dhèanamh à coimiseanan ùra.**	
	Gheibh Mischa Nic a' Phearsain cothrom clàradh a dhèanamh den choimisean 'Bho Èirigh gu Laighe na Grèine'.	
InG27	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**	
	Faicibh AC20.	
InG28	**A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.**	
	Cha do rinn mi sian san ràith seo.	
InG29	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.**	
	Faicibh AC39.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas.**	
	Faicibh AC21.	
InG36	**Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail gach bliadhna.**	
	Faicibh AC47.	
InG37	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.**	
	SSD18 – Faicibh AC47.	
InG39	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh.**	
	Bha/Bidh Fèisgoil air shansachd aig na tachartasan seo: An t-Alltan, An Aghaidh Mhòr; NessBookFest; Siuthad; Co-labhairt ceannardan nan sgoiltean air Ghàidhleatachd (TSIH), SCILT; Artsplay Highland (Aonghas Macleòid); Latha Gàidhlig mar phàirt de Bhliadhna na h-Òigridh ann an Cille Mhèarnaig (Eilidh Cormack)	
BnG2	**Seisean seinn gach mìos ann an Inbhir Nis agus seiseanan 'cofaidh is còmhradh' gu cunbhalach ann an oifisean Phort Rìgh/Inbhir Nis nam biodh dearbhadh air iarrtas ann.**	
	Tha Calum Ailig ga lìbhrigeadh is bidh mi fhìn a' nochdadh bho àm gu àm.	
BnG3	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Bha 4+ agam ann am bliadhna ionmhais 18-19 mu thràth.	
BnG4	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Faicibh AC27	
BnG7	**Panto Gàidhlig ann an co-dhiù 6 àiteachan ro 31.03.19.**	
	Air thuras nàiseanta an-dràsta – Seocan agus am Bocsa-ciùil air a sgrìobhadh le Aonghas MacLeòid	
BnG8	**80 bùth-obrach dràma Gàidhlig air an lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.19.**	
	Tron bhliadhna ionmhais 18/19 lìbhrig sinn bùithtean obrach tro Hùb Hàb, TòG, Fèis Dràma a' Chinn a Deas, Sporan & Panto.	
BnG9	**Fèis Dràma a chur air adhart ann an co-bhonn ri Eden Court ma bhios airgead ann tro Sgeama Ealain na Gàidhlig.**	
	TòG – An Lab - 05.18; a' feitheamh airson fios bho Eden Court mu phròiseact 2019	
BnG10	**Turas 6 seachdainean timcheall bhun-sgoiltean far a bheil Gàidhlig air a teagasg, ro 31.03.19.**	
	Meanbh Chuileag gu bhith a' deasachadh tràth sa bhliadhn' ùr.	
BnG11	**Turas 2 sheachdain le dealbh-chluich dhà-chànanach, gu sònraichte airson sgoiltean a tha a' faighinn FLI no seiseanan Fèisgoil, ro 31.03.19.**	
	Bha Sporan air thuras anns an t-Sultain – 17 seiseanan ann an 7 sgoiltean faisg air Inbhir Nis.	
BnG12	**30 tachartas aig Blas 2018 le pròg ram coimhearsnachd is sgoile na lùib, ann an co-bhonn ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.**	

	Faicibh aithisg 09.18	
BnG13	**Consairtean air an lìbhrigeadh gu dà-chànanach le prìomhachas air a' Ghàidhlig, le fear/bean-an-taighe le Gàidhlig. Luchd-ciùil le Gàidhlig air am brosnachadh a bhith a' cleachdadh na Gàidhlig aig an fhèis**.	
	Faicibh aithisg 09.18	
BnG14	**Pìosan ciùil ùra air an cluich le luchd-ciùil mar phàirt de Bhlas 2018, le co-dhiù 4 taisbeanaidhean rè na Fèise.**	
	Faicibh aithisg 09.18	
BnG15	**Fiosrachadh agus sanasachd dà-chànanach mar phàirt bunaiteach den Fhèis, a' gabhail a-steach fear/bean-an-taighe aig gach tachartas.**	
	Faicibh BnG13.	
BnG16	**Ag amas air 15 duine aois 14–18 a bhith a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma 2018.**	
	Bha 12 an làthair – faicibh aithisg 09.18	
BnG18	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.**	
	Tha mi a' feuchainn ris a' Ghàidhlig a chleachdadh cho tric 's as urrainn dhomh san oifis.	
BnG22	**Ag aithneachadh taic a' Bhùird an lùib gach pròiseact, le fianais as ùr gach ràithe.**	
	Suaicheantas BnG a' nochdadh air Aithris is Oideas, postairean ùra Fèisgoil agus sanasachd Blas.	
BnG23	**Sanasan naidheachd air an cur gu sgioba conaltraidh a' Bhùird ro làimh agus cothrom a thoirt don Bhòrd fios a chur riutha.**	
	Mar bu chòir, far a bheil e iomchaidh sin a dhèanamh.	

Ainm	**MOREEN PRINGLE**	**Dreuchd**	**OIFIGEAR GHNOTHAICHEAN**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail**				
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**			
	Ag obair air Sgeama Tabhartasan nam Fèisean tha mi a cuir thabhartasan a-mach gu Fèisean airson na Priomh Fèisean, Clasaichean agus Uairean-Rianachd aca. Anns an raithe seo, chur mi thabhartasan a-mach gu 12 Fèisean.			
AC8	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**			
	Leantainneach agus air a dheagh chleachdadh fad an t-shiubhal aig na Fèisean. Tha iad ag iarraidh ionnsramaidean diofaraichte airson clasaichean ùra a tha iad a' tòiseachadh. Chaidh ionnsramaidean a-mach gu Fèis Fhoirt, Fèis Spè and Fèis a' Bhaile.			
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**			
	Feumaidh gach Fèis liosta luchd-teagaisg a chur a-steach mus fhaigh iad tabhartas. Thèid iad sin a sgrùdadh feuch a bheil aithisg sgrùdaichte aca uile. Rinn mi mòran obair ag ùrachadh an stòr-dàta ur agus tha seo leantainneach.			
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**			
	Bha an Co-labhairt Bhliadhnail 2018 ann an Taigh-òstaa' Bhaile, Glaschu air 28/29 Sultain.			
AC17	**Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta às leth Alba Chruthachail.**			
	S e stòras a th' ann an Tasgadh maoinichte le Alba Chruthachail, air a riaghladh le Fèisean nan Gàidheal agus fosgailte do bhuidhnean agus daoine fa leth. Bha an ath cheann-latha 26 Dàmhair 2018. Fhuair sinn 19 iarrtas agus chaidh taic aontachadh do 10 tagraiche.			
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-				

amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faicibh AC7 gu h-àrd	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**	
	Tha mi a dol gu seiseanan trèanaidh Gàidhlig agus seseanan eile	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.**		
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**	
	Tha mi a' clàradh sgaoilidhean carbon	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC53	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**	
	Tha Làrach-lìn www.feisean.org ga ùrachadh gu cunbhalach. Chaidh Faileas air an Làrach-Lìn deireadh an t-Sultain agus tha sin a deisealachadh fear eile airson an Dùbhlachd. Tha Faileas a dol a-mach go a h-uile duine air an stòr-data cuideachd.	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faicibh AC7 gu h-àrd	
InG16	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**	
	Faicibh AC8 gu h-àrd	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG22	**Pròg raman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**	
	Tha tòrr seiseanan trèanaidh a thachair fad a' bhliadhna	
InG41	**Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta a ruith às leth Alba Chruthachail.**	
	Faicibh AC17 gu h-àrd	
Builean Bòrd na Gàidhlig		
BnG2	**Seisean seinn gach mìos ann an Inbhir Nis agus seiseanan 'cofaidh is còmhradh' gu cunbhalach ann an oifisean Phort Rìgh/Inbhir Nis nam biodh dearbhadh air iarrtas ann.**	
	Chaneil Cofaidh is Còmhradh air an-dràsta, ach bidh sin a tòiseachadh a-rithist ma tha ùidh ann	
BnG3	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Tha tòrr seiseanan trèanaidh Gàidhlig a thachair fad a' bhliadhna	
BnG4	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Faicibh InG22 gu h-àrd	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	
	Tha mi a' toirt taic do na Fèisean le tabhartasan, leabhraichean, ionnstramaidean, Faileas, m.s.a.a.	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	

Ainm	Aonghas MacLeòid	Dreuchd	Oifigear Dràma	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC5	**Cothroman do luchd-ciùil, luchd-dràma is seinneadairean a bhith leasachadh sgilean sgrìobhaidh ùra tro choimiseanan ùra.**			
	Thathar a' rannsachadh cothroman maoineachaidh gus sgrìobhadh ùr a bhrosnachadh a bhiodh freagarrach airson a' phròiseact tèatar-oideachaidh Meanbh-chuileag agus Sgoil Shamhraidh na Dràma.			
AC6	**A' cur Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig air dòigh.**			
	Thèid Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 a chumail eadar 8 agus 20 den Iuchair 2019 's bi e fosgailte do dheugairean eadar 13 agus 17 bliadhna a dh'aois. Thèid postair agus fiosrachadh a' sanasachd na Sgoile a' sgaoileadh air a h-uile àrd-sgoil aig a bheil roinnean Gàidhlig do dh'fhileantaich 's luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig agus thèid a shanasachd air ar làrach-lìn agus tro ar cunntasan meadhanan sòisealta. Lorgar ceangal gu foirm-iarrtais air-loidhne air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org/ssd			
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail				
AC12	**Bùithtean-obrach is pròraman le Meanbh-Chuileag (tro mheadhan na Gàidhlig no a tha ag èirigh às a' Ghàidhlig).**			
	Sporan 2018 Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a bha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Thadhail mi air 7 sgoiltean leis a' bhùth-obrach eadar Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin lìbhrig mi 17 bùthan-obrach. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas. **Bun-sgoil Bhruach na Muilne – Bùthan-obrach dràma** Air 12 Sultain thòisich mi a' lìbhrigeadh sreath de bhùthan-obrach dràma seachdaineil do bhuidhnean sgoile eadar P1-P3 agus P4-P7. Lean na bùthan-obrach seo agus taic le obair-deasachaidh 's stùireadh leis an dealbh-chluich aca gu Dihaoine 16 Samhain. Chaidh an dealbh-chluich aca 'Mairidh an Cliù gu Bràth a thaisbeanadh aig an sgoil air Dihaoine 23 Samhain do charaidean 's teaghlaichean. Uile gu lèir lìbhrig mi 18 bùthan-obrach san ùine seo 's bha sin a toirt a-steach taisbeanadh den bhùth-obrach Fuadachd nan Gàidheal' a lìbhrig mi tro mheadhan na Gàidhlig do chlasachean P4-P7. **Oidhche Chalainn aig B.S.G.I.** Thug mi taic 's stiùireadh do luchd-teagaisg Bun-sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis 's buill comataidh Fèis na h-Òige a thaobh mar a dh'fhaodadh iad an dealbh-chluich Oidhche Chalainn a' stiùireadh 's a' riochdachadh. **Panto 2018: Seocan agus am Bògsa-ciùil** Sgrìobh mi an sgriobt 's stiùirich mi dealbh-chluich Nollaig na bliadhna seo. 'S e Seocan agus am Bocsa-ciùil an tiotal a th'air agus chaidh triùir chleasaichean fhastadh gus turas nàiseanta a dhèanamh leis eadar 26 Samhain agus 14 Dùbhlachd. Cho-òrdanaich mi an turas agus rinn mi sanasachd air a shon le taic bho Eilidh NicCoinnich. Thèid taisbeanadh poblach a chumail aig an Ironworks, Inbhir Nis air Diardaoin 13 Dùbhlachd aig 7f. **Meanbh-chuileag: 2018/2019** Thathar a' leasachadh dealbh-chluich airson a bhliadhna-sgoile 2018/2019 le sùil turas nàiseanta rè 5 's 6 seachdain a dhèanamh leis ro dheireadh a bhliadhna ionmhais.			
AC13	**Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Gàidhlig Dhuinn Uile.**			
	Gaelic for All – Tha mi ag obair leis an Àrd Oifigear Leasachaidh Nicola Simpson gus pasgan de ghoireasan is cur-seachadan a leasachadh a bheireadh cothroman a bharrachd 's taic do dh'Fhèisean Gàidhlig a chleachadh 's a chur gu feum.			
AC14	**A' stèidheachadh agus a' toirt sreath de thachartasan ealain Ghàidhlig gu buil airson clann nan tràth-bhliadhnaichean ann am foghlam Gàidhlig, a' gabhail a-steach ceòl, òrain, dràma agus pupaidean.**			
	Hùb Hàb 2019 Anns a' bhliadhna ùir sgrìobhaidh mi sgriobt ùr Hùb Hàb, am pròiseact tèatar do bhuidhnean chloinne sna tràth-bhliadhnaichean. Tha am pròiseact ag amas air buidhnean Gàidhlig ro-sgoile ach tha e cuideachd freagarrach airson clasaichean P1, P2 agus P3 anns a roinn Ghàidhlig agus sa roinn Bheurla gu h-àraidh ma tha iad ag			

ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd.

Thèid dithis chleasaichean fhastadh gus am pròiseact a lìbhrigeadh.

Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh

AC22 **Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig.**

Thèid Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 a chumail eadar 8 agus 20 den Iuchair 2019 's bi e fosgailte do dheugairean eadar 13 agus 17 bliadhna a dh'aois. Thèid postair agus fiosrachadh a' sanasachd na Sgoile a' sgaoileadh air a h-uile àrd-sgoil aig a bheil roinnean Gàidhlig do dh'fhileantaich 's luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig agus thèid a shanasachd air ar làrach-lìn agus tro ar cunntasan meadhanan sòisealta. Lorgar ceangal gu foirm-iarrtais air-loidhne air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org/ssd

Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile

AC28 **Taic le sgrìobhadh chruthachail tro obair dràma agus cùrsaichean sònraichte.**

- Sgrìobh mi an dealbh-chluich Nollaig: Seocan agus am Bogsa-ciùil.
- Leasaich mi a' bhùth-obrach Fuadach nan Gàidheal airson Sporan
- Thug mi taic do sgoilearan Bun-sgoil Bhruach na Muilne le dealbh-chluich gus dealbh-chluich a leasachadh mun Dàrna Cogadh.
- Anns a' bhliadhna ùir sgrìobhaidh mi sgriobt ùr Hùb Hàb, am pròiseact tèatar do bhuidhnean chloinne sna tràth-bhliadhnaichean.

Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal

AC35 **A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan.**

Obair leantainneach a thaobh a bhith a' foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fhèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org

Thèid naidheachd mu phròiseactan a chur gu luchd-naidheachd m.e. Radio nan Gàidheal, BBC An Là, agus pàipearan naidheachd.

A' cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig www.facebook.com/feisean

A' foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal @FNGaidheal

A' deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal 's gan taisbeanadh air an t-sianail YouTube againn aig www.youtube.com/feiseannangaidheal

A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig www.vimeo.com/feiseannangaidheal

A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma agus pròiseactan eile air Flickr aig www.flickr.com/feiseannangaidheal

A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma agus pròiseactan eile air Instagram aig www.instagram.com/fngaidheal/

Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte

Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.

AC41 **A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.**

Chaidh triùir cleasaichean òga fhastadh gus obair deasachaidh agus turas a dhèanamh leis an dealbh-chluich Nollaig do bhun-sgoiltean Seocan agus am Bogsa-ciùil. Thèid turas nàiseanta a dhèanamh a mhaireas 15 latha eadar 26 Samhain agus 14 Dùbhlachd. Thèid taisbeanadh poblach a chumail aig an Ironworks, Inbhir Nis air Diardaoin 13 Dùbhlachd aig 7f.

- Thathar an dùil cuir ris an àireamh de dhaoine òga le Gàidhlig san stòr-dàta againn aig am biodh ùidh ann an obair chleasachd anns na pròiseactan dràma againn. Tha tuilleadh fiosrachaidh mun Stòr-dàta de Chleasaichean agus ceangal gu foirm-clàraidh air-loidhne ri fhaotainn aig www.feisean.org/cothroman.

AC43	**A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.**
	Tha mi gu cunbhallach a' sanasachd na th'againn de phròiseactan dràma fo sgèith an t-seirbheis Fèisgoil
AC47	Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 Faic AC6
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.	
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**
	Tha mi a' cumail clàr de sgaoilidhean carbon ann am foirmean-iarrtais airson cosgaisean.
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba	
AC53	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**
	Obair leantainneach a thaobh a bhith a' foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fhèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org Thèid brathan-naidheachd mu phròiseactan a chur gu luchd-naicheachd m.e. Radio nan Gàidheal, BBC An Là, agus pàipearan naidheachd. A' cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig www.facebook.com/feisean A' foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal @FNGaidheal A' deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal 's gan taisbeanadh air an t-sianail YouTube againn aig www.youtube.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig www.vimeo.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma agus pròiseactan eile air Flickr aig www.flickr.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma agus pròiseactan eile air Instagram aig www.instagram.com/fngaidheal/
AC55	**A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.**
	Thathar a' rannsachadh na cothroman a th'ann gus na h-òrain a chaidh a sgrìobadh 's a thaisbeanadh tro Hùb Hàb a sgaoileadh.
AC58	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan, gu h-àraid FèisTV.**
	Obair leantainneach a thaobh a bhith a' foillseachadh pìosan naidheachd mu obair Fhèisean nan Gàidheal, Fèisgoil agus pròiseactan dràma air làrach lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org Thèid brathan-naidheachd mu phròiseactan a chur gu luchd-naicheachd m.e. Radio nan Gàidheal, BBC An Là, agus pàipearan naidheachd. A' cruthachadh sgeulachdan agus brathan-naidheachd airson duilleag Facebook Fèisean nan Gàidheal aig www.facebook.com/feisean A' foillseachadh naidheachdan tron chunntas twitter aig Fèisean nan Gàidheal @FNGaidheal A' deasachadh fiolmaichean goirid ceangailte ri obair Fèisean nan Gàidheal 's gan taisbeanadh air an t-sianail YouTube againn aig www.youtube.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann de obair na Sgoile Samhraidh Dràma thar nam bliadhnaichean air Vimeo aig www.vimeo.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma

	agus pròiseactan eile air Flickr aig www.flickr.com/feiseannangaidheal A' taisbeanadh agus a' cumail tasglann den obair aig Fèisean nan Gàidheal, an Sgoil Shamhraidh Dràma agus pròiseactan eile air Instagram aig www.instagram.com/fngaidheal/
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean	
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil	
InG1	**A' sanasachd Fèisgoil mar sheirbheis iomlan a tha tabhann cothrom air ionnsachadh cruthachail tro dhiofar sheòrsaichean ealain.**
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2018 Faic AC6 **Fèis Thèatar Òigridh na Gàidhlig** Ann an 2013 thòisich Fèisean nan Gàidheal agus Eden Court Creative ag obair còmhla gus cothroman a bharrachd a thoirt do sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig air a' Ghàidhealtachd sgilean dràma ionnsachadh agus taisbeanaidhean dràma a dhèanamh tro mheadhan na Gàidhlig. Aig toiseach na bliadhna thug sinn taic do Eden Court Creative le tagradh soirbheachail a chur iad a-steach gu Bòrd na Gàidhlig son taic-airgid bho *Maoin nan Ealain Gàidhlig 2018* is thug sinn taic dhaibh gus a phròiseact lìbhrigeadh. Tha planaichean Eden Court Cruthachail son a phròiseact san àm ri teachd rin dearbhadh. **Meanbh-chuileag: 2018/2019** Thathar a' leasachadh dealbh-chluich airson a bhliadhna-sgoile 2018/2019 le sùil turas nàiseanta rè 5 's 6 seachdain a dhèanamh leis ro dheireadh a bhliadhna ionmhais. **Sporan 2018** Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a tha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Rinn mi turas leis a' bhùth-obrach air Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin thadhail mi air 7 sgoiltean far an deach 17 bùthan-obrach a' lìbhrigeadh. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròg ram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas.
InG3	**A' leudachadh phròg raman ealain Ghàidhlig aig ìre nan tràth-bhliadhnaichean tro Hùb Hàb.**
	Hùb Hàb 2019 Anns a' bhliadhna ùir sgrìobhaidh mi sgriobt ùr Hùb Hàb, am pròiseact tèatar do bhuidhnean chloinne sna tràth-bhliadhnaichean. Tha am pròiseact ag amas air buidhnean Gàidhlig ro-sgoile ach tha e cuideachd freagarrach airson clasaichean P1, P2 agus P3 anns a roinn Ghàidhlig agus sa roinn Bheurla gu h-àraidh ma tha iad ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Thèid dithis chleasaichean fhastadh gus am pròiseact a lìbhrigeadh.
InG4	**Òrain Ghàidhlig agus dràma ann an sgoiltean far nach eil Gàidhlig ga teagasg airson eòlas a thoirt do dh'òigridh air dualchas na Gàidhlig.**
	Hùb Hàb 2019 Faic InG3 **Sporan 2018** Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a tha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Rinn mi turas leis a' bhùth-obrach air Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin thadhail mi air 7 sgoiltean far an deach 17 bùthan-obrach a' lìbhrigeadh. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròg ram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas.
InG5	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 Faic AC22
InG11	**Iomairt ùr a' cumail taic ri bùithtean-obrach dràma do dhaoine a tha ag ionnsachadh na Gàidhlig.**
	Sporan 2018 Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a tha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a

	bharrachd. Rinn mi turas leis a' bhùth-obrach air Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin thadhail mi air 7 sgoiltean far an deach 17 bùthan-obrach a' lìbhrigeadh. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas. **Hùb Hàb 2019** Faic InG3
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh	
InG23	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga**
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 Faic AC22 **Fèis Thèatar Òigridh na Gàidhlig** Ann an 2013 thòisich Fèisean nan Gàidheal agus Eden Court Creative ag obair còmhla gus cothroman a bharrachd a thoirt do sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig air a' Ghàidhealtachd sgilean dràma ionnsachadh agus taisbeanaidhean dràma a dhèanamh tro mheadhan na Gàidhlig. Aig toiseach na bliadhna thug sinn taic do Eden Court Creative le tagradh soirbheachail a chur iad a-steach gu Bòrd na Gàidhlig son taic-airgid bho *Maoin nan Ealain Gàidhlig 2018* is thug sinn taic dhaibh gus a phròiseact lìbhrigeadh. Tha planaichean Eden Court Cruthachail son a phròiseact san àm ri teachd rin dearbhadh.
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach	
InG36	**Sgoil Shamhraidh Dràma Ghàidhlig a chumail gach bliadhna.**
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 Faic AC22
InG37	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.**
	Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 Faic AC22
BnG7	**Panto Gàidhlig ann an co-dhiù 6 àiteachan ro 31.03.19.**
	Panto 2018: Seocan agus am Bògsa-ciùil Sgrìobh mi an sgriobt 's stiùirich mi dealbh-chluich Nollaig na bliadhna seo. 'S e Seocan agus am Bocsa-ciùil an tiotal a th'air agus chaidh triùir chleasaichean fhastadh gus turas nàiseanta a dhèanamh leis eadar 26 Samhain agus 14 Dùbhlachd. Cho-òrdanaich mi an turas agus rinn mi sanasachd air a shon le taic bho Eilidh NicCoinnich. Thèid taisbeanadh poblach a chumail aig an Ironworks, Inbhir Nis air Diardaoin 13 Dùbhlachd aig 7f.
BnG8	**80 bùth-obrach dràma Gàidhlig air an lìbhrigeadh ann an coimhearsnachdan air feadh Alba ro 31.03.19.**
	Hùb Hàb 2019 Faic AC14 **Meanbh-chuileag: 2018/2019** Thathar a' leasachadh dealbh-chluich airson a bhliadhna-sgoile 2018/2019 le sùil turas nàiseanta rè 5 's 6 seachdain a dhèanamh leis ro dheireadh a bhliadhna ionmhais. **Sporan 2018: Pròiseact Oideachaidh airson Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig** Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a tha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Rinn mi turas leis a' bhùth-obrach air Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin thadhail mi air 7 sgoiltean far an deach 17 bùthan-obrach a' lìbhrigeadh. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas. **Bun-sgoil Bhruach na Muilne – Bùthan-obrach dràma** Air 12 Sultain thòisich mi a' lìbhrigeadh sreath de bhùthan-obrach dràma seachdaineil do bhuidhnean sgoile eadar P1-P3 agus P4-P7. Lean na bùthan-obrach seo agus taic le obair-deasachaidh 's stùireadh leis an dealbh-chluich aca gu Dihaoine 16 Samhain. Chaidh an dealbh-chluich aca 'Mairidh an Cliù gu Bràth a thaisbeanadh aig an sgoil air Dihaoine 23 Samhain do charaidean 's teaghlaichean. Uile gu lèir lìbhrig mi 18 bùthan-obrach san ùine seo 's bha sin a toirt a-steach taisbeanadh den bhùth-obrach Fuadachd nan Gàidheal' a lìbhrig mi tro mheadhan na Gàidhlig do chlasachean P4-P7.

	Craighill Primary Gaelic Department and Arts Play Highland Lìbhrig mi bùth-obrach ag aithris sgeulachd do Arts Play Highland aig Bun-sgoil Chnoc na Creige air Diciadain 28 Samhain. Bha sgoilearn à P1-P3 an làthair aig a bhùth-obrach.
BnG9	**Fèis Dràma a chur air adhart ann an co-bhonn ri Eden Court ma bhios airgead ann tro Sgeama Ealain na Gàidhlig.**
	Fèis Thèatar Òigridh na Gàidhlig Ann an 2013 thòisich Fèisean nan Gàidheal agus Eden Court Creative ag obair còmhla gus cothroman a bharrachd a thoirt do sgoilearan àrd-sgoile le Gàidhlig air a' Ghàidhealtachd sgilean dràma ionnsachadh agus taisbeanaidhean dràma a dhèanamh tro mheadhan na Gàidhlig. Aig toiseach na bliadhna thug sinn taic do Eden Court Creative le tagradh soirbheachail a chur iad a-steach gu Bòrd na Gàidhlig son taic-airgid bho *Maoin nan Ealain Gàidhlig 2018* is thug sinn taic dhaibh gus a phròiseact lìbhrigeadh. Tha planaichean Eden Court Cruthachail son a phròiseact san àm ri teachd rin dearbhadh.
BnG10	**Turas 6 seachdainean timcheall bhun-sgoiltean far a bheil Gàidhlig air a teagasg, ro 31.03.19.**
	Meanbh-chuileag: 2018/2019 Thathar a' leasachadh dealbh-chluich airson a bhliadhna-sgoile 2018/2019 le sùil turas nàiseanta rè 5 's 6 seachdain a dhèanamh leis ro dheireadh a bhliadhna ionmhais.
BnG11	**Turas 2 sheachdain le dealbh-chluich dhà-chànanach, gu sònraichte airson sgoiltean a tha a' faighinn FLI no seiseanan Fèisgoil, ro 31.03.19.**
	Sporan 2018: Pròiseact Oideachaidh airson Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig Anns an Lùnastal leasaich mi 'Fuadach nan Gàidheal', bùth-obrach eadar-obrachail a tha ag amas air sgoilearan P5-P7 ann an siorrachd Rois 's siorrachd Inbhir Nis tha ag ionnsachadh Gàidhlig mar chànan a bharrachd. Rinn mi turas leis a' bhùth-obrach air Dimàirt 11 Sultain agus 4 Dàmhair agus anns an ùine sin thadhail mi air 7 sgoiltean far an deach 17 bùthan-obrach a' lìbhrigeadh. BHa 428 sgoilear an làthair aig na bùthan-obrach seo. Bha an turas mar phàirt den phròram sgoile is coimhearsnachd den Fhèis chùil Blas. **Hùb Hàb 2019** Faic AC14
BnG16	**Ag amas air 15 duine aois 13–17 a bhith a' gabhail pàirt ann an Sgoil Shamhraidh Dràma 2019.**
	Ann an 2018 bha 12 compàirtiche aig an Sgoil Shamhraidh Dràma. Thèid Sgoil Shamhraidh Dràma 2019 a chumail eadar 8 agus 20 den Iuchair 2019 's bi e fosgailte do dheugairean eadar 13 agus 17 bliadhna a dh'aois. Thèid postair agus fiosrachadh a' sanasachd na Sgoile a' sgaoileadh air a h-uile àrd-sgoil aig a bheil roinnean Gàidhlig do dh'fhileantaich 's luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig agus thèid a shanasachd air ar làrach-lìn agus tro ar cunntasan meadhanan sòisealta. Lorgar ceangal gu foirm-iarrtais air-loidhne air làrach-lìn Fèisean nan Gàidheal aig www.feisean.org/ssd
BnG22	**Ag aithneachadh taic a' Bhùird an lùib gach pròiseact, le fianais as ùr gach ràithe.**
	Chaidh aithne a thoirt do thaic Bhòrd na Gàidhlig ann am brathan-naidheachd mu Sporan 2018: Fuadach nan Gàidheal agus an turas nàiseanta lesi an dealbh-chluich 'Seocan agus am Bogsa-ciùil'.
Builean Comhairle na Gàidhealtachd	
CnG1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**
Builean Comhairle nan Eilean Siar	
CnES1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid	
CEB1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**

Ainm	**Nicola Simpson**	**Dreuchd**	**Àrd Oifigear Leasachaidh**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC1	**Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean.**			
	Bidh mi a' conaltradh gu cunbhalach leis na Fèisean mu dheidhinn diofar chothroman maoineachaidh a th' ann agus a' moladh Maoin Leasachaidh nam Fèisean mar as iomchaidh. Chuir Fèis Inbhir Narainn a-staigh			

	airson maoineachadh o chionn goirid airson inneal PA ùr.
AC2	**Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois.**
	Bidh mi a' toirt taic leantainnich do ochd Fèisean le planadh tron bliadhna gu lèir. An-ràith-sa, mar eisimpleir: Fèis Air an Oir – Buth-obrach gach mìos agus ag obair air Fèis coig-latha san Lùnastal Fèis Chataibh – Bha latha Fèise aca am mìos seo Fèis Ghallaibh – Buthan-obrach mìosail Feis a' Bhealaich – Club Gàidhlig aca gach sechdain Feis a' Bhaile – Clasaichean leantainneach ann am fidhle agus còmhlan-cèilidh Fèis Inbhir Narainn – Cumail a' dol le clasaichean leantainneach Fèis Mhoireibh – A' leantainn le clasaichean ann an clàrsach agus bidh latha ealain aca aig àm na Nollaige Fèis Spè - a' ruith clasaichean leantainneach ann an giotar agus fidhle agus a' leasachadh an còmhlan-cèilidh aca.
AC3	**Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig.**
	Mar phàirt den tachartas ùr airson deugairean aig Fèis a' Bhaile, bha cothrom aig compàirtichean buthan-obrach a' dheanamh ann an sgrìobhadh òran agus ceòl, claradh agus meadhan-digiteach. Mar pàirt den HYAH bha sinn an sàs ann am pròiseact ealain eile aig Caisteil Urchadan san Dàmhair, mar a rinn sinn anns a' Ghiblean airson Bliadhna na h-Òigridh.
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**
	Anns na mìosan ri thighinn bidh mi a' coinneachadh ri na Fèisean agam airson taic a thoirt leotha le iarrtasan gu Fèisean nan Gàidheal agus iarrtasan maoineachaidh eile. Cuideachdh bidh mi a' dèanamh buidseatan airson an ath bhliadhna ionmhais còmhla riutha.
AC8	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**
	Tha mi tric a' cuideachadh na Fèisean agam ann a bhith a' faotainn iasad ionnsramaid bho bhanca Fèisean nan Gàidheal
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**
	Bidh mi a' conaltradh le Moreen agus Sandy gus dèanamh cinnteach gu bheil a h-uile neach comataidh agus tuitear na ball den sgeama PVG.
AC10	**Taic ionmhasail a bharrachd a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan.**
	Bidh mi a' bruidhinn le na Fèisean agam mu chùisean sònraichte far a bheil feum air taic a bharrachd agus le taic bho Anne, bidh sinn a' cur taic ionmhasail air dòigh dhaibh.
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**
	Bidh mi tric a' conaltradh leis na Fèisean agam air a' fòn agus post-d agus bidh mi a' coinneachadh riutha an uair a tha e iomchaidh. Cha robh mi aig a' Choinneamh Bhliadhnail am-bliadhna gu mì –fhortanach agus leis a sin tha mi coimhead air adhart ri na Fèisean fhaicinn anns na mìosan ri thighinn.
AC16	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.**
	Bidh feadhainn de na Fèisean san sgire agamsa a' leasachadh còmhlan-ciùil agus bidh iad a' cluich aig tachartasan ionadal a' bharrachd air na priomh Fèisean. Bha consairtean ionadail aig Fèis Spè agus Fèis a' Bhaile mar pàirt de na priomh Fhèisean aca.
AC17	**Ma bhios maoineachadh ann, stiùiridh sinn Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta às leth Alba Chruthachail.**
	Bidh mi a' sgoileadh fiosrachadh mu dheidhinn Tasgadh do na Fèisean agam agus chuir Fèis Spè iarrtas a-staigh an turas seo airson clasaichean dannsa. Fhuair Fèis Obar Dheathain taic-airgid airson an Fhèis Bheag aca a' leasachadh.
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**
	Tha neach-eagraiche aig ceithir de na Fèisean agam. Bidh mi a' cumail taic riutha tron bhliadhna a bharrachd air na comataidhean Fèise.
AC20	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**
	Tha mi fhathast a riochdachadh FnG mar pairt de Chompàirteachas Ealain Oigridh na Gaidhealtachd agus gu tric, bidh mi a' bruidhinn ri Stacey Toner a tha a-nis ag obair mar Curriculum Development Employer Engagement Officer (Creative Industries) aig Oilthigh na Gàidhealtachd agus nan Eilean.

AC21	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Bidh mi a' frithealadh choinneamhan Bhlas mar riochdaire nam Fèisean.
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC23	**A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean.**
	Tha mi a' cumail taice ro-innleachdaile is pragtaigich ri ochd Fèisean air a' Ghàidhealtachd, ann am Moireibh agus Obar Dheathain. Bidh mi tric ag obair còmhla ris na h-oifigearan leasachaidh eile, gus fuasgladh fhaighinn air draghan agus gus cothroman a bharrachd a leasachadh dha Fèisean air feadh na dùthcha. Tha mi ag obair gu dlùth ri Bòrd-stiùridh Fèis Spè an-dràsta airson gum bi iad uidheamaichte airson an dreuchd Oifigear Leasachaidh aca a tighinn gu crìche anns an Dùbhlachd.
AC26	**Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta.**
	Bidh mi a' cumail sùil air na cothroman trèanaidh a tha ann do luchd-eagrachaidh nam Fèisean agus a' sgoileadh fiosrachadh ma tha e iomchaidh. Feumaidh mi trèanadh ciad cobhair a chur air doigh airson Fèis Spè as dèidh àm na Nollaige.
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**
	Bidh mi an lathair airson trènadh luchd-obrach. Bidh an ath latha trèanaidh againn air Dihaoine 30mh an t-Samhain.
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC30	**A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh.**
	Bidh mi a' toirt taic do na Fèisean agam leithid a' dèanamh eadar-theangaichean agus a' toirt cuideachadh dhaibh a bhith a' fastadh tuitearan le Gàidhlig. Bidh mi a' sireadh taic bhon sgioba leasachaidh nuair a tha e iomchaidh.
AC31	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh.**
	Bidh mi a' toiseachadh air planaichean airson na Chèilidhean air Chuairt 2019 anns a' bhliadhn' ùr ach bidh mi bruidhinn ri Rachel Walker a dh' aighghearr airson an NPA a' leasachadh airson a' bhliadhna seo.
AC32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas, a' gabhail a-steach coimisean ùr agus a' leudachadh na Fèise gu bhith ag obair ann an sgìrean eile.**
	Faic AC21
AC33	**A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.**
	An dèidh an tachartas soirbheachail Òran Mòr, mar pairt de Bliadhna an h-Òigridh, bidh òigridh bho na Fèisean a' cluich aig fosgladh Celtic Connections.
AC34	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh, no far an gabhadh cothroman a chruthachadh.**
	An dèidh bliadhna eile den Iomlaid soirbheachail againn leis an Ionad Oirghialla bidh sinn a' coimhead air cothroman agus taic-airgid airson am proiseact a chumail a' dol. Cuiridh mi iartas a-staigh gu Colmcille san Fhaoilleach ma tha e iomchaidh.
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**	
AC36	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**
	Anns na mìosan ri thighinn bidh mi ag obair leis an TDFS airson seisean trèanaidh a cur air doigh airson duine a tha teagaisg dannsadh aig Fèisean.
AC37	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh a-rèir ar Poileasaidh Gàidhlig.**
	Bidh mi aig obair leis an sgioba leasachaidh anns na mìosan ri thighinn airson seiseanan trèanaidh Gàidhlig airson oidean nam Fèisean a chur air doigh. Tha mi an dòchas gum bi a' chiad seisean a' tachairt ann an Glaschu aig àm Celtic Connections.
AC41	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.**
	Bidh compàirtichean de na Cèilidhean air Chuairt , gu h-àiridh an fheadhainn a tha deanamh an NPA ùr, a' faighinn tòrr chothroman airson na sgilean cleasachd aca a' leasachadh.
AC47	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**

	Tha mi ag obair air iarrtas gu Royal Edinburgh Military Tattoo Youth Development Fund an-dràsta airson deireadh-seachdain de chlasaichean air ealain sònraichte (neo master-classes). 'S e tachartas-còmhnaidh a bhios ann agus bi pàirt dhe a chumail ann an Gàidhlig.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**	
	Leantainneach	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG7	**Eadar-theangachaidhean agus dearbhadh Gàidhlig do dh' Fhèisean.**	
	Leantainneach	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faic AC7	
InG13	**Taic leantainneach ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean.**	
	Faic AC1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 23, 26	
InG14	**A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh.**	
	Faic AC23	
InG16	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**	
	Faic AC8	
InG20	**Taic shònraichte a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine le feumalachdan taice a bharrachd air tachartasan.**	
	Faic AC10	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG21	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**	
	Faic AC36	
InG22	**Pròg raman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**	
	Faic AC26, 27	
InG23	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga**	
	Faic AC41	
InG24	**A' cur taic ri sgeamaichean ùghdarraichte do dhaoine òga, leithid Duaisean Dhiùc Dhùn Èideann, Duaisean Ealain agus Duaisean Chrann na h-Alba.**	
	FAic AC31	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG31	**Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.**	
	Faic AC31	
InG32	**A' cur air dòigh agus a' leasachadh Fèis Bhlas.**	
	Faic AC21	
InG35	**Taic a chumail ri cothroman còmhnaidheach ionnsachaidh cruthachail airson òigridh aig ìre sgìreil agus eadar-nàiseanta.**	
	Faic AC34	
InG37	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.**	
	Faic AC47	
InG39	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh.**	
	Faic AC33	
InG41	**Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta a ruith às leth Alba Chruthachail.**	
	Faic AC17	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	

	Faic CS1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 23, 26	
BnG6	**Fèis Bheag neo seiseanan tràth-bhliadhnaichean aig co-dhiù 6 Fèisean ro 31.03.19.**	
	Tha 'Fèis Bheag' aig ceithir de na h-ochd Fèisean leis am bi mi ag obair an-dràsta: Fèis Air an Oir, Fèis Spè, Fèis Obar Dheathain agus Fèis Inbhir Narainn. Tha Fèis a' Bhaile cuideachd airson Fèis Bheag a chur air doigh airson 2019.	
BnG12	**30 tachartas aig Blas 2018 le pròg ram coimhearsnachd is sgoile na lùib, ann an co-bhonn ri buidhnean eile agus far am bi Gàidhlig na prìomh chànan air an àrd-ùrlar.**	
	Faic CS21	
BnG18	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.**	
	Faic AC30, 37	
Builean Comhairle na Gàidhealtachd		
CnG1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle nan Eilean Siar		
CnES1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	
Builean Comhairle Earra-Ghàidheal is Bhòid		
CEB1	**Fhathast a' feitheamh ri Aonta Ìre Seirbheis aig deireadh R1.**	

Ainm	**Karen Oakley**	**Dreuchd**	**Oifigear Leasachaidh**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròg raim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC2	**Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson pròg ram obrach fad na bliadhna a chur air chois.**			
	Fèis Latharna: An ràith-sa, rinn mi iarrtas leis an Fhèis do Tesco Bags of Help airson ionnsramaidean ùra agus do Scotrail Cultural and Arts airson cosgaisean clasaichean leantannaich na fèise gus àrdachadh a dhèanamh air ìre-pàighidh nan tuitearan.			
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail				
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aig na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**			
	Bidh mi a' toirt taic do na Fèisean agam le buidseatan agus far a bheil beàrnan, bidh mi a' dèanamh iarrtasan airson maoineachadh on taobh a-muigh airson gun tèid aig Fèisean àrdachadh a dhèanamh air na h-ìrean pàighidh aca.			
AC8	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**			
	Le taic o Mhoreen Phringle, bidh mi a' toirt cothroman do na Fèisean feum a dhèanamh de ionnsramaidean bho ar Stòras.			
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**			
	Bidh mi a' conaltradh le Moreen agus Sandy Gray agus Oifigear Dìon Chloinne nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil a h-uile neach comataidh agus tuitear na bhall den sgeama PVG.			
AC10	**Taic ionmhasail a bharrachd a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan.**			
	Bidh mi a' bruidhinn le na Fèisean agam mu chùisean sònraichte far a bheil feum air taic a bharrachd agus a' bruidhinn ri Anne Willoughby mu dheidhinn a bhith a' cur taic ionmhasail air dòigh dhaibh.			
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**			
	Bidh mi tric a' conaltradh leis na Fèisean agam air a' fòn agus post-d agus a' frithealadh coinneamhan comataidh agus tachartasan fèise mar as iomchaidh. Chòrd e rium a bhith a' tachairt ri na Fèisean an cuid bheachdan air diofar chuspairean a chluinntinn aig ar Co-labhairt Bhliadhnail ann an Glaschu, 28-29 Sultain 2019.			

	Thachair mi ri comataidh, tuitearan agus compàirtichean Fèis na h-Apainne, aig aon do na bùthan-obrach fèise, 3 Samhain 2018.	
AC16	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.**	
	Faic AC11	
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh		
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Tha neach-eagraiche aig 6 a-mach à 12 do na Fèisean agam. Bidh mi a' cumail taic riutha tron bhliadhna a bharrachd air na comataidhean fèise.	
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile		
AC23	**A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean.**	
	Bidh mi a' coimhead às dèidh 12 fèisean air a' Ghàidhealtachd agus Earra Ghàidheal agus tric a' bruidhinn le na h-Oifigearan Leasachaidh a' sireadh chomhairle agus a' faotainn taic don sgioba.	
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**	
	An-ràith-sa, rinn mi trèanadh "Supporting Volunteers" aig Volunteer Scotland ann an Sruighlea, 1 Samhain 2018.	
AC29	**A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh.**	
	Lìbhrig mi bùthan-obrch lem cho-obraichean Calum Mac a' Mhaoilein agus Eilidh NicChoinnich mu dheidhinn cothroman obrach Fèisean nan Gàidheal do sgoilearan àrd-sgoile na Gàidhealtachd aig "Siuthad" latha dreuchdan Gàidhlig a chaidh a chur air dòigh le Leasachadh Sgilean na h-Alba agus a chumail 15 Samhain 2018 ann an Inbhir Nis.	
Alba Chruthachail – Cuspairean co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC40	**A' toirt sgilean do dhaoine òga a thaobh a bhith a' cruinneachadh stuthan, gan cur ann an cruth didseatach agus gan sgrìobhadh sìos.**	
	Tha mi a' cumail taic do Chalum sgioba ùr de dh' òigridh Fuaran fhastadh agus trèanadh freagarrach a chur air dòigh dhaibh airson a' Bhliadhn' Ùr a leigeas leotha òrain às na coimhearsnachdan aca fhèin a chruinneachadh agus a chlàradh ann an cruth didseatach.	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**	
	Nam foirm cosgaisean, bidh mi a' clàradh na th' ann de ghual a tha mi a' cosg agus a' dèanamh feum de fòn agus post-d mas urrainn airson nach bi feum an uiread siubhal a dhèanamh.	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC53	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**	
	Bidh mi a' sgrìobhadh naidheachdan nam Fèisean agus na pròiseactan sa bheil mi a sàs airson ar làrach-lìn, na meadhanan agus do Faileas, mar as iomchaidh.	
AC54	**A' dèanamh ghoireasan Gàidhlig is ciùil thraidiseanta ùra.**	
	Faic AC30	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faic AC7	
InG13	**Taic leantainneach ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean.**	
	Faic AC1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 23, 25, 53	
InG16	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**	
	Faic AC8	

InG18	**A' cur ghoireasan teagaisg is eile ann an cruth didseatach feuch an gabh iad an cleachdadh le barrachd dhaoine.**	
	Faic AC54	
InG20	**Taic shònraichte a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine le feumalachdan taice a bharrachd air tachartasan.**	
	Faic AC10	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG22	**Prògraman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**	
	Faic AC27	
InG24	**A' cur taic ri sgeamaichean ùghdarraichte do dhaoine òga, leithid Duaisean Dhiùc Dhùn Èideann, Duaisean Ealain agus Duaisean Chrann na h-Alba.**	
	Thug mi cuideachadh do Fèis na h-Òige clàradh a dhèanamh do na Duaisean Saltire airson 's gun tèid aithneachadh a thoirt air na h-eagraichean òga na fèise. 'S urrainn do 15 Fèisean na Duaisean Saltire a lìbhrigeadh.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG31	**Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.**	
	Thug mi taic do Fèis Latharna agus Fèis Lochabair crìoch a chur air na h-Aithisgean Cèilidh air Chuairt 2018 aca.	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	
	Faic AC1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 23, 25, 53	
BnG6	**Fèis Bheag neo seiseanan tràth-bhliadhnaichean aig co-dhiù 6 Fèisean ro 31.03.19.**	
	Bidh Fèis Lochabair (FLR), Fèis nan Garbh Chrìochan (FnGC), Fèis na h-Òige, Fèis Latharna, Fèis Gleann Albainn, Fèis na h-Apainne, Fèis Mhuile & Fèis Thiriodh uile a' tabhainn Fèis Bheag. Bidh FLR agus FnGC cuideachd a' ruith seiseanan Fèis Bheag Bhìodach.	

Ainm	**ROWAN NICPHEADRAIS**	**Dreuchd**	**OIFIGEAR LEASACHAIDH**	
Àir.		**Raon sa Phlana Pròghraim**	**Adhartas**	**Ìre**
Alba Chruthachail - Àrd-amasan **A' toirt aithne do is a' cur sùim ann an sàr obair is daoine a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain, ann am film is telebhisean agus sna gnìomhachasan cruthachail**				
AC1	**Maoineachadh airson leasachaidhean ùra tro Mhaoin Leasachaidh nam Fèisean.**			
	Mar phàirt de m' obair, bidh mi cur taic ri fèisean le iarrtasan airson an Sgeama Leasachaidh, mar a tha freagarrach.			
AC2	**Ma bhios maoin gu leòr ann, taic ro-innleachdail a thoirt do dh'Fhèisean a tha airson an obair aca a leudachadh agus a tha airson prògram obrach fad na bliadhna a chur air chois.**			
	Tha mi ag obair gu dlùth ri na fèisean leis a bheil mi toirt taic gus program pàillt a chumail a' dol fad na bliadhna. Tha fèisean air a bhith trang le tachartasan thairis air na trì mìosan sa chaidh. San t-Sultain, chaidh a' chiad Fèis Chille Bhrìghde an Ear a chumail. 'S e tachartas glè shoirbheachail a bh' ann, le cò-dhiù 57+ clan an làthair agus cuideachd bùthan-obrach dha inbhich. Cuideachd san t-Sultain, chaidh latha-fèise a chumail le Fèis Innis an Uillt, deireadh-seachdain ciùil le Fèis an Taibeirt agus aon de na prìomh fèisean aig Fèis Fhoirt, ann an Sruighlea an turas seo. San Dàmhair, chaidh latha-fèise a chumail le Fèis an Iar Dheas agus cuideachd, latha-trèanaidh le Fèis Dhùn Èideann. San t-Samhain, chaidh cuirm-ciùil, "Fèis: The Music" a chumail le Fèis an Iar Dheas, coinneamhan bhliadhnail le Fèis Ghàidhlig Ghlaschu, Fèis an Tairbeirt agus Fèis Phàislig, latha-fèise le Fèis an Tairbeirt agus cuirm-ciùil sònraichte airson clàr ùr a th' aig Fèis Fhoirt. Tha cùisean gu bhith trang fhathast san Dùbhlachd, le consartan na Nollaige aig Fèis Fhoirt agus cuideachd aig Fèis Phàislig.			
AC3	**Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig.**			
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.			

AC4	**Taic do bhith sgrìobhadh òrain Ghàidhlig ùra.**
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.
Tha cothrom aig a h-uile duine pàirt a ghabhail ann is tlachd fhaighinn às na h-ealain is nithean cruthachail	
AC7	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean a leigeas leinn pàigheadh a thoirt do dh'oidean aif na h-ìrean a tha Aonadh an Luchd-chiùil a' moladh, ma bhios taic-airgid gu leòr ann.**
	San dreuchd agam, tha mi a' toirt do dh'Fhèisean le buidseatan mar a bhios iomchaidh, le pròiseactan agus tachartasan agus a' toirt còmhairle dhaibh air mar bu choir dhaibh a bhith ag amas air reataichean Aonadh an Luchd-Chiùil.
AC8	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**
	Tha mi an-còmhnaidh a' cur taic ri Fèisean an Stòras Ionnsramaidean Ciùil a chleachdadh mar a bhios iomchaidh.
AC9	**A' stiùireadh sgeama PVG bho ar prìomh oifisean gus dèanamh cinnteach gu bheil dìon ga dhèanamh air clann is inbhich a tha feumach air an dìon.**
	Tha mi toirt taic leantainniche dhan sgeama PVG againn gus dèanamh cinnteach gu bheil na fèisean uile air na tachartasan aca a chur air dòigh le dìon iomchaidh do chloinn agus inbhich so-leònte.
AC10	**Taic ionmhasail a bharrachd a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine, le feumalachdan taice a bharrachd, air tachartasan.**
	Tha mi an-còmhnaidh a' cur taic ri fèisean ma tha iad airson sgeamaichean a chur air dòigh a chuideachas le feumlachdan taice agus toilichte taic a chur ri fèisean gus maoineachadh a lorg airson seo.
AC11	**Conaltradh cunbhalach le Oifigearan Leasachaidh, Co-labhairt bhliadhnail agus cruinneachaidhean roinneil mar a bhios iomchaidh.**
	Tha mi an-còmhnaidh ann an conaltradh ris na fèisean leis a bheil mi ag obair. Gach bliadhna, bidh sinn uile cruinneachadh aig coinneamh bhliadhnail Fèisean nan Gàidheal. Anns a' Chèitean, chaidh tachartas a chumail ann am Peairt mar cothrom do dh'Fhèisean a thighinn còmhla agus cabadaich agus cuideachd, pàirt a ghabhail ann an bùthan-obrach fiosrachail.
AC13	**Obair Ghàidhlig aig na Fèisean le Sgioba-G.**
	Tha mi an-còmhnaidh mòladh do dh'Fhèisean gum biodh e math nan cuireadh iad air dòigh oideachadh Sgioba-G aig na tachartasan aca agus bheir mi taic leotha ma tha iad an dùil a dhol air adhart leis.
AC15	**Meanbh-Fhèisean ann an sgoiltean airson a dhèanamh cinnteach gu bheil com-pàirteachas ann an dualchas Gàidhlig ri fhaighinn.**
	Tha iomadh fèis leis a bheil mi ag obair a' cur air dòigh meanbh-fheisean a tha fosgailte dhan coimhearsnachd air fad. Anns an Dàmhair, chur Fèis an Iar Dheas latha-fèise air dòigh agus san t-Samhain, bha latha-fèise aig Fèis an Tairbeirt.
AC16	**A' cumail a' toirt taic do chuirmean Fhèisean ionadail.**
	Tha mi a' cur taic ri fèisean agus na cuirmean-ciùil ionadail aca agus tha mi an-còmhnaidh dèanamh cinnteach gu bheil fiosrachadh iomchaidh 'son na tachartasan aca a' dol a-mach air na cunntasan againn air na meadhanan sòisealta. San t-Sultain, thàinig Fèis Phàislig agus Fèis Lannraig a' Tuath còmhla gus ceòl a chluich aig coinneamh bhliadhnail Fèisean nan Gàidheal. San t-Samhain, bha cuirm-ciùil sònraichte aig Fèis Fhoirt gus an clàr ùr aca a chomharrachadh. San Dùbhlachd, thèid cuirmean-ciùil na Nollaige a chumail le Fèis Phàislig agus cuideachd, Fèis Fhoirt.
Thèid cruth-atharrachadh a thoirt air àiteachan is beatha dhaoine tro mhac-meanmna dhaoine, àrd-amasan agus tuigse air na e an comas do dhaoine a chruthachadh	
AC18	**A' cumail a' toirt taic do luchd-eagrachaidh ionadail tro Uairean Bliadhnail mar phàirt de Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**
	Tha mi a' cur taic ri fèisean le seo mar a bhios iomchaidh.
AC19	**Taic do bhuidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh Fèisean ùra a stèidheachadh.**
	Tha mi a' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd a tha ag iarraidh fèisean ùra a stèidheachadh agus san t-Sultain, chaidh a' chiad Fèis Chille Bhrìghde an Ear a chumail.
AC20	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.
AC22	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach, leis na h-ealain Ghàidhlig agus le cur-seachadan ann an coimhearsnachdan, air an cumail ann an Gàidhlig.**
	Tha mi cur taic ri na fèisean agamsa le tachartasan còmnaidheach agus cur-seachadan ann an

	coimhearsnachdan
Thèid beachdan-smaoin a chur an gnìomh le caochladh luchd-obrach is cheannardan sgileil a nì obair ann an co-cheangail ri chèile	
AC23	**A' cumail a' tairgse taic ro-innleachdail is phragtaigeach tro lìonra de dh'Oifigearan Leasachaidh agus gach oifigear a' coimhead às dèidh grunn Fhèisean.**
	Tha mi cur taic leantainniche ri na 14 fèisean a th' agam agus ag obair gu dlùth còmhla riutha a dhèanamh cinnteach gu bheil iad a' faighinn comhairle agus taic sam bith a tha dhìth orra.
AC25	**A' cur àrachas air dòigh gus am bi àrachas aig na Fèisean airson uallaichean poblach is airson gach taobh den obair aca leis na h-ealain.**
	Tha mi an-còmhnaidh a' dèanamh cinnteach gu bheil an fhiosrachadh às ùire aig na fèisean mu dhèidhin àrachas.
AC26	**Trèanadh cunbhalach ri fhaotainn do luchd-eagrachaidh nam Fèisean gus dèanamh cinnteach gu bheil na sgilean aca a tha dhìth gus na tachartasan aca a ruith ann an dòigh phroifeiseanta.**
	Thathar a' tairgse trèanadh sam bith do dh'fhèisean a bhiodh feumail gus na tachartasan aca a' ruith nas eifigiche. San Dàmhair, chum Fèis Dhùn Èideann seisean-trèanaidh "Train the Trainer" a chaidh a lìbhrigeadh le Catrìona NicAoidh. Chaidh e ag ràdh gun robh an trèanadh uabhasach feumail.
AC27	**Trèanadh cunbhalach do luchd-obrach Fèisean nan Gàidheal is nam Fèisean fhèin.**
	Since starting at Fèisean nan Gàidheal, I have attended several training courses to help develop skills and techniques, which will be beneficial for my roles at the organisation. O chionn goirid, tha mi air pàirt a ghabhail sna cùrsaichean a' leanas: • 28.11.18: Business Briefing: Social Media – What's Your Message? - Arts & Business Scotland, Glaschu • 30.11.18: Trèanadh air database ùr nan luchd-oideachaidh FnG le Donna NicRàth, Inbhir Nis Airson tuilleadh fiosrachadh mu thrèanadh, faic CS26.
AC29	**A' dol an sàs ann an obair chom-pàirteach gus tuilleadh chothroman a thoirt do dhaoine òga adhartas a dhèanamh.**
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.
Tha Alba na dùthaich shònraichte, chruthachail aig a bheil ceanglaichean ris an t-saoghal	
AC30	**A' cuideachadh nam Fèisean le bhith cur ar Poileasaidh Gàidhlig an gnìomh.**
	Tha cleachdadh na Gàidhlig leantainneach gu ìre air leth soirbheachail, agus tha sinn an-còmhnaidh ag obair gu cruaidh gus àrainneachd Gàidhlig a leasachadh, san oifis agus cuideachd taobh a-muigh an oifis. Tha mi an-còmhnaidh mòladh do dh'Fhèisean gum biodh e math nan cuireadh iad air dòigh oideachadh Sgioba-G aig na tachartasan aca agus bheir mi taic leotha ma tha iad an dùil a dhol air adhart leis. Tha fiosrachadh daonnan a' nochdadh air meadhanan sòisealta sa Ghàidhlig an toiseach, 's an uair sin, tha eadar-theangachadh sa Bheurla. Tha fàilte Gàidhlig an-còmhnaidh cuir air luchd-tadhail dhan oifis/daoine air a' fon an toiseach, 's a' crochach ris a' fhreagairt aca, còmhraidhean an cumail sa Ghàidhlig, no sa Bheurla. 'S e an aon modh a thathar a' cleachdadh nuair a tha sinn a' tadhal air fèisean/tachartasan Gàidhlig. 'S i Gàidhlig an cànan tòiseachaidh, 's an uair sin, leanaidh còmhraidhean air sa Ghàidhlig no sa Bheurla – a-rèir freagairt an duine. Tha mi air duilleagan-cuideachaidh airson Facebook is Twitter a dhèanamh airson na fèisean, le abairtean feumail sa Ghàidhlig. Leis na duilleagan-cuideachaidh seo, thathar an dòchas gum bi na stiùirichean aig gach fèis comasach ann an bhith cruthachadh meadhanan fiosrachail 's eadar-obrachail, 's mar sin ag adhartachadh conaltradh le daoine na poblach agus a' fas mothachadh mu thachartasan agus pròiseactan. Tha mi cuideachd air ùrachadh a dhèanamh air duilleag-cuideachaidh a rinn mi a thathar a' sgaoileadh do chòm-pàirtichean air cèilidhean air chuairt le abairtean feumail sa Ghàidhlig, a dh'fhaodadh iad a chleachdadh gus rudan a sgrìobhadh air na meadhanan sòisealta.
AC31	**Taic do bhith leudachadh an àireamh Chèilidhean air Chuairt as t-samhradh.**
	Dh'obraich mi le dà fhèis a tha lìbhrigeadh cèilidh air chuairt am bliadhna: Fèis Fhoirt agus Fèis Phàislig. Dh'obraich mi gu dlùth riutha, a' dèanamh cinnteach gun robh an taic a bha dhìth orra, aca. Bha mi aig na h-agallamhan aca ann am Màirt agus sa Ghiblean.

	Tha Fèis Fhoirt agus Fèis Phàislig a-nis cur air dòigh planaichean airson agallamhan airson cuairtean 2019 an-dràsta.	
AC33	**A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.**	
	Tha mi a' tagradh gum bi pàirt aig na fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha còmharrachadh chuspairean sònraichte nuair a bhios e iomchaidh.	
AC34	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh, no far an gabhadh cothroman a chruthachadh.**	
	Tha mi an-còmhnaidh dèanamh oidhirp pàirt a ghabhail ann an cothroman taisbeanaidh mar a tha iomchaidh.	
AC35	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan.**	
	Tha ùrachaidhean air tachartasan nam fèis bitheanta air Facebook, Twitter, Youtube agus Instagram. Tha naidheachdan, dealbhan agus fiosrachadh iomchaidh eile air dh'fhoillseachadh gu tric air adhartas de na fèisean fa leth, airson mothachadh, agus mar sin, gus am bi na tachartasan eile san àm ri teachd tarraingeach do dhaoine ùra. Cuideachd, leis gu bheil FèisTV a-nis air dòigh, tha tuilleadh cothroman ann a bhith ruighinn luchd-amhairc nas farsainge.	
Alba Chruthachail – Cuspairean Co-cheangailte **Ionnsachadh cruthachail: Tha sinn airson a bhith nar buidheann ionnsachaidh agus feadhainn eile a bhrosnachadh gu bhith mar an ceudna. Tha cruaidh fheum air ionnsachadh ma tha ginealaichean ùra gu bhith uidheamaichte gus togail air na tha soirbheachadh an-diugh agus gus obair innleachdach ùr a chruthachadh iad fhèin.**		
AC36	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**	
	Faic AC26	
AC37	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean Gàidhlig do dh'oidean nam Fèisean gus cleachdadh na Gàidhlig a leudachadh a-rèir ar Poileasaidh Gàidhlig.**	
	Faic AC26	
AC38	**Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC39	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC41	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC42	**A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
AC47	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**	
	Faic AC22	
Co-ionannachd is Iomadachd: Tha e na amas dhuinn gum bi co-ionannachd is iomadachd aig cridhe gach nì a nì sinn, agus bheir sinn barrachd chothroman do dhaoine bho dhiofar dhualchais is cinnidhean, bho dhiofar choimhearsnachdan agus de gach aois air na h-ealain agus cultar agus thig tuilleadh chothroman an lùib sin		
AC49	**Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.**	
	Faic CS19	
Àrainneachd: Is e atharrachadh gnàth-shìde aon de na dùbhlain as cudromaiche a th' againn an-diugh. Tha sinn airson dèanamh cinnteach gum bi sinn ag obair ann an dòigh cho seasmhach 's a ghabhas agus gum bi gnìomhachasan nan ealan, sgriona agus cruthachail ann an Alba a' dèanamh an nì cheudna.		
AC51	**A' leantainn le clàradh sgaoilidhean gualain.**	
	Thathar a' dèanamh seo	
Didseatach: Tha teicneòlas didseatach a' toirt dhuinn cothroman inntinneach a thaobh a bhith cruthachadh agus an lùib a' chomainn-shòisealta agus eaconamaidh na h-Alba		
AC53	**A' sgaoileadh naidheachdan tro ar làrach-lìn, na meadhanan agus le cuairt-litrichean didseatach gu cunbhalach.**	
	Faic AC35	
AC58	**A' dèanamh cinnteach gu bheil cothrom aig tòrr dhaoine air an obair againn tro bhith dèanamh feum de dhiofar mheadhanan, gu h-àraid FèisTV.**	

	Faic AC35	
Builean Iomairt na Gàidhealtachd is nan Eilean		
A' Toirt Ealain is Cultar na Gàidhlig air Adhart an Lùib Oideachadh Cruthachail/na seirbheis Fèisgoil		
InG5	**Cothroman gus tachartasan còmhnaidheach a chumail ann an Gàidhlig ann an coimhearsnachdan.**	
	Faic AC22	
InG7	**Eadar-theangachaidhean agus dearbhadh Gàidhlig do dh' Fhèisean.**	
	Tha mi a' cur taic ri feisean agus a' dèanamh eadar-theangachaidhean dhaibh gu tric. Tha mi air duilleagan-cuideachaidh airson Facebook is Twitter a dhèanamh airson na fèisean, le abairtean feumail sa Ghàidhlig. Leis na duilleagan-cuideachaidh seo, thathar an dòchas gum bi na stiùirichean aig gach fèis comasach ann an bhith cruthachadh meadhanan fiosrachail 's eadar-obrachail, 's mar sin ag adhartachadh conaltradh le daoine na poblach agus a' fas mothachadh mu thachartasan agus pròiseactan. Tha mi air ùrachadh a dhèanamh air duilleag-cuideachaidh a rinn mi a thathar a' sgaoileadh do chòm-pàirtichean air cèilidhean air chuairt le abairtean feumail sa Ghàidhlig, a dh'fhaodadh iad a chleachdadh gus rudan a sgrìobhadh air na meadhanan sòisealta.	
Taic do is ag Adhartachadh nam Fèisean		
InG12	**Maoineachadh cunbhalach do dh'obair nam Fèisean tro Sgeama Thabhartasan nam Fèisean.**	
	Faic AC7	
InG13	**Taic leantainneach ro-innleachdail is phragtaigeach do na Fèisean bho-lìonra taice nam Fèisean.**	
	Faic AC2 Faic AC7	
InG14	**A' cur taic ri buidhnean coimhearsnachd airson obair leudachaidh agus gus Fèisean ùra a stèidheachadh.**	
	Faic AC19	
InG15	**Tuilleadh leasachaidh air Fèisean tro mheadhan na Gàidhlig.**	
	Faic AC19	
InG16	**A' toirt cothrom an-asgaidh do na Fèisean air ionnstramaidean ciùil bho ar Stòras Ionnsramaidean Ciùil.**	
	Faic AC8	
InG17	**Iomairtean airson barrachd òigridh a thoirt a-steach air stiùireadh agus co-dhùnaidhean.**	
	Faic AC38	
InG19	**Taic do dh'obair ùr agus obair a tha feuchainn rudan ùra sna h-ealain Ghàidhlig, gu h-àraid mur a h-eil sin a' tachairt anns na Fèisean, agus a' cruinneachadh agus a' glèidheadh obair ealain ann an cruth didseatach.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
InG20	**Taic shònraichte a thoirt seachad gus dèanamh cinnteach gum bi cothrom aig daoine le feumalachdan taice a bharrachd air tachartasan.**	
	Faic AC10	
A' Leasachadh Sgilean is Thàlantan/obraichean do dh'òigridh		
InG21	**Trèanadh cunbhalach ann an sgilean teagaisg do dh'oidean a leigeas leotha gluasad suas ìrean agus, far a bheil e comasach, teisteanas fhaotainn.**	
	FaicAC26	
InG22	**Pròraman gus sgilean dhaoine fastaichte agus saor-thoileach a leasachadh, a' gabhail a-steach togail-airgid, stiùireadh, ICT, dìon chloinne agus ciad chobhair.**	
	Faic AC26 Faic AC27	
InG23	**A' toirt trèanadh ann an sgilean cleasachd do dhaoine òga**	
	Faic AC41	
InG24	**A' cur taic ri sgeamaichean ùghdarraichte do dhaoine òga, leithid Duaisean Dhiùc Dhùn Èideann, Duaisean Ealain agus Duaisean Chrann na h-Alba.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
InG25	**A' toirt trèanadh do dhaoine òga airson a bhith ag obair ann an gnìomhachas a' chiùil.**	
	Faic AC42	
InG27	**A' dol an sàs ann an iomairtean agus com-pàirtichean a tha a' cruthachadh chothroman cosnaidh do dh'òigridh anns na h-ealain agus gnìomhachasan cruthachail.**	
	Faic AC20	
InG29	**Feum a dhèanamh de na sgilean a tha aig daoine òga tachartasan a leasachadh agus a**	

	lìbhrigeadh gu h-àraid, ach chan ann a-mhàin, tro Bhliadhna na h-Òigridh agus às a dèidh.	
	See CS33 See CS38 See CS39	
InG30	**Ealla a ghabhail air sgilean agus cuspairean nach eil cho follaiseach anns na Fèisean, an leasachadh tro thachartasan sònraichte le èolaichean bhon roinn chruthachail, agus eisimpleirean de dheagh chleachdadh a sgaoileadh.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
A' tarraing luchd-èisteachd is a' leudachadh nan àireamhan aca/turasachd chultarach		
InG31	**Taic a chumail ri Chèilidhean air Chuairt an t-samhraidh.**	
	Faic AC31	
InG34	**Feum a dhèanamh de ghoireasan didseatach airson àireamhan luchd-frithealaidh fhàs, ma dh'fhaodte tro sheirbheis ùr airson tiogaidean a cheannach.**	
	Faic AC35	
InG35	**Taic a chumail ri cothroman còmhnaidheach ionnsachaidh cruthachail airson òigridh aig ìre sgìreil agus eadar-nàiseanta.**	
	Faic AC22	
InG37	**Cothroman air tachartasan còmhnaidheach far am bi daoine a' dol an sàs sna h-ealain Ghàidhlig agus tachartasan coimhearsnachd a bhios air an cumail ann an Gàidhlig.**	
	Faic AC22	
InG38	**A' tagradh gum bi pàirt aig na Fèisean ann an tachartasan nàiseanta agus ann am bliadhnaichean a tha comharrachadh chuspairean sònraichte le obair shònraichte ann am Bliadhna na h-Òigridh.**	
	Faic AC33	
InG39	**A' gabhail pàirt ann an tachartasan ann an Alba agus thall thairis far a bheil cothrom ar n-obair a thaisbeanadh.**	
	Faic AC34	
InG40	**FèisTV a leasachadh agus com-pàirteachas a thogail leis a' BhBC agus BBC Alba airson stuth a chruthachadh do sgrìn agus craobh-sgaoileadh.**	
	Tha cothroman ann do dh'fhèisean na seirbheisean ùra seo a chleachdadh agus tha mi dèanamh cinnteach gu bheil fios aige air seo. Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
InG41	**Sgeama Thabhartasan Beaga airson nan Ealain Traidiseanta a ruith às leth Alba Chruthachail.**	
	Tha mi an-còmhnaidh cur taic ri fèisean a tha airson iarrtas a dhèanamh airson TASGADH. O chionn greiseag, fhuair Fèis Fhoirt maoineachadh bho TASGADH airson bùthan-obrach air blasad Gàidhlig a ruith.	
BnG1	**Taic do na h-Iomairtean Gàidhlig sna sgìrean far a bheil oifigearan Fèisean nan Gàidheal stèidhichte, le fianais air cuideachadh pragtaigeach nuair a chaidh taic a thabhann ro 31.03.19.**	
	Bheir mi taic dha co-obraichean leis an obair seo mar a bhios iomchaidh.	
BnG3	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh airson sgilean cànain do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Faic AC27	
BnG4	**Co-dhiù 4 seiseanan trèanaidh eile do luchd-obrach ro 31.03.19.**	
	Faic AC27	
BnG5	**A' toirt taic do co-dhiù 44 Fèis air feadh Alba, tro thabhartasan, trèanadh, àrachas, ionnsramaidean agus sgilean Gàidhlig ro 31.03.19.**	
	Faic AC2 Faic AC7 Faic AC8 Faic AC25 Faic AC26	
BnG6	**Fèis Bheag neo seiseanan tràth-bhliadhnaichean aig co-dhiù 6 Fèisean ro 31.03.19.**	
	Tha uiread às na 14 fèisean agam a' lìbhrigeadh Fèis Bheag air choireigin no bùithtean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean. Tha na fèisean a' leanas uile a' tabhann Fèis Bheag no bùithtean-obrach airson nan tràth-bhliadhnaichean mar tha: • Fèis an Tairbeirt	

	• Fèis Òigridh Ìle is Dhiùra • Fèis Ghàidhlig Ghlaschu • Fèis Lannraig a Tuath • Fèis Innis an Uillt • Fèis Chille Bhrìghde an Ear	
BnG18	**A' cur Poileasaidh Gàidhlig na buidhne an gnìomh, le dearbhadh air Gàidhlig mar chànan làitheil agus rianachd na buidhne.**	
	Faic AC30	
BnG22	**Ag aithneachadh taic a' Bhùird an lùib gach pròiseact, le fianais as ùr gach ràithe.**	
	Thathar a' dèanamh seo an-còmhnaidh.	
BnG23	**Sanasan naidheachd air an cur gu sgioba conaltraidh a' Bhùird ro làimh agus cothrom a thoirt don Bhòrd fios a chur riutha.**	
	Thathar a' dèanamh seo an-còmhnaidh.	

Fèisean nan Gàidheal

Plana Co-Ionnanachd, Iomadachd agus In-ghabhail 2018-21 agus Plana Lùghdachadh Gualain 2018-21

Àireamh air a' Chlàr Chùisean: 4.2018.05(c)

Adhbhar a' Phàipeir

Lethbhreacan a thoirt do bhuill a' Bhùird den Phlana Co-ionnanachd, Iomadachd agus In-ghabhail 2018-21 agus Plana Lùghdachadh Gualain 2018-21.

Bun fhiosrachadh

Bidh cuimhne aig buill a' Bhùird gu bheil e na dhleastanas sa chùmhnant againn le Alba Chruthachail Plana Co-ionnanachd, Iomadachd agus In-ghabhail agus Plana Lùghdachadh Gualain a dheasachadh airson 2018-21.

Tha lethbhreac den dà phlana, air an aontachadh le Alba Chruthachail, anns na duilleagan a tha a' leantainn.

Gnìomh a dhìth

Thathar ag iarraidh air buill a' Bhùird fa-near a thoirt do na planaichean agus do na gnìomhan annta.

Art MacCarmaig
Ceannard
Dùbhlachd 2018

Equality, Diversity and Inclusion Action Plan 2018-21

September 2018 draft to be agreed with Creative Scotland

Fèisean nan Gàidheal
Meall House
Portree
Isle of Skye
IV51 9BZ

www.feisean.org

Equality, Diversity and Inclusion Action Plan 2018-21

CONTENTS

Section	Content	Page
1	**Introduction**	1
2	**What we do**	2
3	**Equality, diversity and inclusion information and practice**	4
3.1	Data	4
3.2	Conclusions	5
3.3	Summary of practice within Fèisean nan Gàidheal	6
4	**Action Plan for change**	7
4.1	SWOT Analysis	7
4.2	Objectives, Risk and Fit with Programme	8
4.3	Outcomes	11
4.4	Monitoring	12
Appendix 1	**Further Information** Definitions Key Points about Protected Characteristics in the 2010 Equality Act	13

1 INTRODUCTION

Fèisean nan Gàidheal believes participation in the arts and creativity promotes equality and diversity, contributes to wellbeing and to the economy of Scotland.

The main purpose of the organisation is to support Gaelic arts provision for young people aged 0 to 25. Most of our members provide bilingual activities in Gaelic and English, while some provide Gaelic-medium activities. Children attending a Gaelic-medium Fèis, or related activity, would be expected to have a sufficient level of fluency in Gaelic to be able to participate in the event. Participation in bilingual Fèisean would normally involve some engagement with Gaelic language activities such as Gaelic song, drama and language. Respect for Gaelic language and culture would be expected from participants, a respect reciprocated by Fèisean nan Gàidheal in relation to other cultures and languages.

As a provider of arts and cultural activities for Gaelic speakers and Gaelic learners Fèisean nan Gàidheal's position is that, although Gaelic speakers are not specifically protected under the Equality Act 2010, they are nevertheless a minority in Scotland and we believe it is right to focus on their needs, which are different from the needs of people who do not speak the language. Fèisean nan Gàidheal promotes Gaelic language and culture to those who have not experienced it before and facilitates the learning about, and celebration of, a unique aspect of Scotland's diverse culture.

Creative Scotland has a statutory requirement to support Gaelic language, primarily through its own Gaelic Language Plan, but also recognises the important role arts and culture play in increasing the visibility of Gaelic and engagement with the language. Our work provides, in part, the diversity Creative Scotland seeks in this regard.

Creative Scotland is subject to the Equality Act 2010 (the Act) which replaced all existing equality legislation such as the Race Relations Act 1976, the Disability Discrimination Act 1995 and the Sex Discrimination Act 1975.

To help deliver on its duty under the Act, Creative Scotland requires organisations such as Fèisean nan Gàidheal to report on equality, diversity and inclusion (EDI) and implement a clear Action Plan. The Act simplifies the law and extends protection from discrimination in some areas. For the most part the effect of the new law is the same as it has been in the past – meaning that Creative Scotland and, through its funding agreement, Fèisean nan Gàidheal cannot unlawfully discriminate against people with protected characteristics covered by the Act. Definitions of those are included in Appendix 1 to which Creative Scotland has added a further characteristic of socioeconomic deprivation, covering such areas as poverty, crime, rural isolation, low economic activity/unemployment and poor educational attainment.

Fèisean nan Gàidheal has prepared this EDI Action Plan building on information gained from the implementation of our previous plan, having taken cognisance of the 2016 Creative Scotland *Understanding Diversity in the Arts Survey* and good practice elsewhere. The proposed actions are proportionate for an organisation of our size which has demonstrated over the years that it is inclusive and welcoming. Our future actions will continue to reinforce that as we aim to adopt a fair and accessible approach in everything we do and commit to making EDI an important aspect of all our work and better articulating what we do in that respect.

Although the focus of this Plan is that which Fèisean nan Gàidheal can deliver at its own hand we would hope that, through raising awareness of EDI issues and offering training, we will encourage and support our members to deliver further work that demonstrates equality, diversity and inclusion.

Arthur Cormack
Chief Executive
September 2018

2 WHAT WE DO

The main focus of our work is the support of local Fèisean. Our work supports geographical areas that are rurally isolated, some of which also suffer from low economic activity. In 2017-18, 23 out of 47 Fèisean took place in what Highlands & Islands Enterprise (HIE) terms fragile areas.[1] Our work encourages participation in the arts in many areas where such provision is disproportionately low and where the activities of the local Fèis may, in fact, be the only cultural engagement on offer.

We provide arts and cultural activities for Gaelic speakers and Gaelic learners and although Gaelic speakers are not specifically protected under the Equality Act 2010, they are a minority in Scotland. We also undertake a lot of advocacy work in supporting Gaelic and defending it, and its speakers, from some of the negative comments which appear in the press and online all too regularly.

In his *Independent Review of Hate Crime Legislation in Scotland*[2], published in May 2018, Lord Bracadale considered "that there is a fairly strong argument that Gaelic speaking Gaels belong to an 'ethnic group' within the meaning of the current race aggravation. That means that, in a case in which hostility towards Gaelic speakers did amount to a criminal offence, COPFS could consider prosecuting the offence as a hate crime with the statutory race aggravation". He continued: "the concept of hostility should not be limited to the cases where the victim does in fact have the relevant protected characteristic. It should also cover cases where the hostility occurs because the victim is presumed to have the characteristic or has an association with those who do. I consider that would very likely be the case in relation to such Gaelic speakers".

Supporting work geared towards a particular ethnic group, such as those who identify with each other based on Gaelic language and cultural experiences, is not intended to be a barrier to participation by people who do not readily identify with that group. A very important element of Fèisean nan Gàidheal's work is the promotion of Gaelic language and culture, facilitating, in an inclusive way, the learning about, and celebration of, a unique aspect of Scotland's diverse culture.

We organise Cèilidh Trails, which support youth employment, often in fragile areas. The Blas Festival underpins the employment of musicians, technicians and accommodation providers as well as supporting promoters and community halls through ensuring high quality events are available in rural communities. We provide drama, music and Gaelic language tuition in schools, including special schools, to a diverse pupil base. Youth Music Initiative (YMI) work includes schools in rurally isolated communities and some within areas where educational attainment may be poor. All pupils are included in our work on an equal basis. The same is true of our drama work in schools.

While primarily a youth-orientated organisation supporting a large volunteer base, people of all ages already benefit from the opportunities afforded by access to the work our programme supports. *Fuaran*, *5 Latha* and the *Blas Education & Community Programme* engage young people in inter-generational work with older people in a number of communities. As one of the partners in the Highland Youth Arts Hub, we supported the engagement of young people in making decisions about the arts activities in which they would like to be involved. This led us to involve young people more closely in plans for events to celebrate the Year of Young People 2018.

Fèisean nan Gàidheal has long operated under an Equal Opportunities Policy, recently reviewed and amended, that ensures individuals working within the organisation are selected on the basis of relevant merits and abilities. Fèisean nan Gàidheal aims to ensure that no potential or actual employee, contract worker, tutor or volunteer receives more or less favourable treatment on the grounds of race, colour,

[1] http://www.gov.scot/Publications/2010/07/30101940/4 "*fragile areas are characterised by weakening of communities through population loss, low incomes, limited employment opportunities, poor infrastructure and remoteness.*"
[2] https://www.gov.scot/Resource/0053/00535892.pdf

ethnic or national origins, marital status, sex, sexual orientation, disability, age, whether they are pregnant or a parent/carer, their social background or religious beliefs.

In relation to participation our Access Policy, also recently reviewed and amended, commits us to equality of opportunity in the access granted to participants in events run by the organisation, or on the organisation's behalf. This extends to Fèisean which are members of the organisation. To facilitate access, we have a specific fund to enable Fèisean to employ extra tutors and/or carers to ensure young people with disabilities or additional learning needs can enjoy Fèis activities. We have also, in the past, committed funds to specific projects to ensure inclusion of young people with disabilities and/or additional learning needs.

Our Child Protection Policy ensures that people who may have been convicted of minor offences in the past, but who have since undergone rehabilitation and pose no threat to them, may be employed or volunteer to work with young people.

3 EQUALITY, DIVERSITY AND INCLUSION INFORMATION AND PRACTICE

3.1 DATA

During the implementation of our EDI Action Plan 2016-18 we introduced a survey for completion by staff, tutors, Board members and Fèis committee members as well as grant applicants in order to establish baseline statistics relating to EDI issues. This was to address an information deficit within Fèisean nan Gàidheal and to gain a better understanding of the people with whom we engage.

The key results are as follows:

Responses from Board Members	13%
Responses from Staff	13%
Responses from Grant Applicants	59%
Responses from Tutors/Contractors	15%

Of the grant applicants:

Fèisean applying to Fèisean nan Gàidheal's Grant Schemes	69%
Applicants to the Tasgadh Fund which we operate on behalf of Creative Scotland	31%

Chairs in organisations responded as follows:

Age	
16-24 years	5%
25-44 years	31%
45-65 years	31%
65+ years	29%
Prefer not to say	4%

Disability	
Disabled	7%
Non-disabled	81%
Long-term illness	5%
Prefer not to say	7%

Gender	
Male	41%
Female	53%
Prefer not to say	6%

Committee members responded as follows:

Age	
16-24 years	9%
25-44 years	35%
45-65 years	36%
65+ years	17%
Prefer not to say	2%

Disability	
Disabled	9%
Non-disabled	75%
Long-term illness	10%
Prefer not to say	6%

Gender	
Male	45%
Female	51%
Prefer not to say	4%

Tutors responded as follows:

Age	
16-24 years	22%
25-44 years	36%
45-65 years	26%
65+ years	14%
Prefer not to say	2%

Disability	
Disabled	7%
Non-disabled	78%
Long-term illness	11%
Prefer not to say	4%

Gender	
Male	44%
Female	52%
Prefer not to say	4%

Employees responded as follows:

Age	
16-24 years	14%
25-44 years	47%
45-65 years	29%
65+ years	5%
Prefer not to say	5%

Disability	
Disabled	9%
Non-disabled	69%
Long-term illness	16%
Prefer not to say	6%

Gender	
Male	29%
Female	63%
Prefer not to say	8%

Volunteers responded as follows:

Age	
16-24 years	25%
25-44 years	29%
45-65 years	28%
65+ years	17%
Prefer not to say	1%

Disability	
Disabled	10%
Non-disabled	72%
Long-term illness	8%
Prefer not to say	10%

Gender	
Male	45%
Female	45%
Prefer not to say	5%

Overall results in relation to other questions were as follows:

Nationality	
White Scottish/White British	61%
Irish	9%
Polish	7%
Asian Scottish/Asian British	2%
Chinese Scottish/Chinese British	2%
Arab Scottish/Arab British	2%
Prefer not to say	17%

Sexual Orientation	
Heterosexual/straight	76%
Gay/lesbian	5%
Prefer not to say	19%

Work of their organisation is led by people with disabilities	3%
Work of their organisation is not led by people with disabilities	97%

Work of their organisation is minority ethnic led	3%
Work of their organisation is not minority ethnic led	97%

Work of their organisation supports Gaelic language	94%
Work of their organisation does not support Gaelic language	6%

In relation to a question on the percentage of an application/project with a specific focus, the following were the results (some projects were multifaceted, so figures are not out of 100):

Minority ethnic	31%
Disabled people	33%
LGBTI	27%
Gender group	28%
Gaelic & Gaelic Culture	68%

Children and Young People (0-25)	65%
Older people	35%
Religion	27%
Wellbeing	32%

3.2 CONCLUSIONS

- In all categories women are well-represented, with more women than men involved in most areas of our work. The percentages involved is above that quoted by women as being a barrier in the 2016 Creative Scotland *Understanding Diversity in the Arts Survey.*[3]
- Young people are under-represented among chairs of organisations.
- Chairs with disabilities and long-term illnesses are engaged in our work although the percentage involved is under the national average.
- Young people are under-represented among committees of organisations.
- Committee members with disabilities and long-term illnesses are engaged in our work with the percentage involved close to the national average.
- There is a good spread of ages within our tutor cohort.
- Tutors with disabilities and long-term illnesses are engaged in our work although the percentage involved is slightly below the national average.

[3] https://www.creativescotland.com/__data/assets/pdf_file/0017/42920/Arts-and-Diversity-Survey-Summary.pdf

- There appears to be a good spread of ages among employees and a reasonable percentage of young people employed.
- We engage employees with disabilities and long-term illnesses and the percentage involved is higher than the national average although lower than the Scottish average.
- There appears to be a good spread of ages among volunteers.
- Volunteers with disabilities and long-term illnesses are engaged in our work although the percentage involved is slightly below the national average.
- Although results in relation to nationality show a majority of people involved in our work are white there is, nevertheless, a spread of nationalities involved.
- Results in relation to sexual orientation seem to be in line with expectations given that we are not engaged in work specifically for LGBTI or gender groups and this conclusion extends to the answers to questions relating to work led by people with disabilities and ethnic groups.
- Given the aims of the organisation, the answer to the question relating to work supporting Gaelic language is in line with expectations.
- Although nobody is excluded from Fèisean nan Gàidheal's work, we are not engaged in work specifically with minority (other than Gaels), religious, disabled and LGBTI or gender groups. The statistics in respect of those groups come through Tasgadh, which supports a diverse range of work in addition to Fèisean nan Gàidheal's core programme.

3.3 SUMMARY OF PRACTICE WITHIN FÈISEAN NAN GÀIDHEAL

The foregoing demonstrates that, given the aims and focus of the organisation, Fèisean nan Gàidheal performs well on gender balance, has a spread of age-groups involved in line with the work in which it is involved and includes a reasonable proportion of people with disabilities and illnesses. Not surprisingly, the work in which most respondents are involved supports Gaelic language and culture, young people, older people and wellbeing.

Fèisean nan Gàidheal supports work by 23 Fèisean in fragile areas across the Highlands and Islands as well as urban areas which have some of the most deprived areas in Scotland. The work we do helps to alleviate rural isolation and low economic activity, supporting around 90 FTE posts.

Our YMI work takes place in schools in fragile areas in the Highlands. All pupils get the opportunity to participate in YMI activities during their primary education.

We regularly employ students on short-term summer placements as well as graduates on year-long placements. This, along with the short-term employment of young people involved in Cèilidh Trails, addresses issues relating to youth unemployment especially in areas of rural isolation.

Although the focus of our work is on providing arts and cultural activities for young people aged 0-25, the foregoing responses demonstrate there is no age discrimination. A number of our Board members are retired, have time to devote to the organisation and possess valuable skills gained throughout their working lives. Intergenerational work is regularly encouraged in order to pass on music and Gaelic language skills. This has been amply demonstrated in a number of archiving projects, the recent *Fuaran* and *Taigh an Dualchais* initiatives as well as our *5 Latha* event in Lewis.

Over the past five years, the organisation has supported members of staff through maternity and paternity leave. We employed two members of staff with disabilities.

We respect any religious beliefs held by staff and ensure we work around those, with no compulsion for them to work at times when their religious beliefs require to be observed.

We have a specific fund to enable Fèisean to employ extra tutors and/or carers to ensure young people with disabilities or additional learning needs can enjoy Fèis activities. The numbers who have

benefitted from access to that support is small, but it has nevertheless ensured that no young person has been excluded from participation in Fèis activities.

4 ACTION PLAN FOR CHANGE

While certain aspects of equality, diversity and inclusion (EDI) are embedded in our work, some of which are detailed in 3, we recognise there are gaps. We are committed to playing a part in maximising opportunities for people to engage with and participate in the Gaelic arts specifically, and creativity more generally, throughout the country.

4.1 SWOT ANALYSIS

The following is a SWOT analysis based on the current situation:

Strengths	Weaknesses
• New Programme Plan with EDI issues highlighted more than in previous plans • Organisation is more or less gender balanced at staff and Board level • Tutor base is more or less gender balanced • More women than men are involved in local Fèis committees • Programme of work supports Gaelic language which is used by a minority in Scotland • Programme of work includes work with young people from rurally isolated areas • Programme of work brings financial benefits to areas of low economic activity • Formal education work includes schoolchildren from all backgrounds and protected characteristics • Programme of work provides engagement for people in care homes and hospitals • Programme of work includes reduced price tickets/free entry to certain events to engage more young people in the arts • Programme of work includes reduced price tickets for older people and those on benefits to ensure engagement in the arts for as wide a range of people as possible	• A partial set of relevant data to assist us in addressing gaps in provision • Under representation of young people among chairs and committee members of organisations we support • Our Board membership and workforce is not reflective of a range of ethnic backgrounds • Tension between demonstrating diversity and fulfilling the Gaelic language needs of the organisation at staff level • Conflict in demonstrating diversity and fulfilling the need for local Fèisean to be represented at Board level • Lack of work specifically for some protected groups
Opportunities	**Threats**
• Continuation of data collection to provide better statistics to inform change • Continuation of the positive nature of gender balance within the organisation • Increase numbers of young people involved in decision-making	• Funding under threat if EDI Action Plan is not implemented and EDI issues are not addressed • Less funding could lead to a reduction in economic benefits for artists and communities with a resultant reduction in diversity and inclusion

• Implement the tasks in our EDI Action Plan to fully embed EDI issues in the work of Fèisean nan Gàidheal • Ensuring access to our work by a more diverse range of people through digital means • Ensuring engagement with more diverse audiences • Examining ways to make Board membership more diverse	• Reductions in funding more generally could lead to fewer opportunities for young people in rurally isolated areas • Lack of sufficient funding could mean artists not being paid at a level that would offer parity with other careers

4.2 OBJECTIVES, RISK AND FIT WITH PROGRAMME

We shall focus on the following areas of activity as well as continuing the good practice in which we are already engaged. These activities address some of the weaknesses and opportunities identified in the SWOT analysis and data gathered to date.

A full risk assessment has been carried out for each task and is available on request, but for brevity, only the average risk score and status is shown against each group of tasks, assessed as follows:

	High (16 to 25)		**Medium (11 to 15)**		**Low (5 to 10)**

The areas of work in our Programme Plan 2015-20 to which each objective relates is also indicated.

Objective One	**Risk Score**
Carry out tasks to address the weaknesses highlighted through the previous survey and continue to collect a range of relevant data against which actions on equality, diversity and inclusion within our programme can be based and future planning informed	**5**

Area/s of Work in Fèisean nan Gàidheal's Programme Plan 2018-21 to which objective relates

- Governance and Staffing

Rationale

Fèisean nan Gàidheal now holds a partial set of data relating to EDI issues, which is a substantial improvement on what was held previously. However, we need to continue collecting data on the people with whom we work to enable us to ensure we are reaching a wide range of people including those of protected characteristics.

Tasks	**Lead**	**Measures of success**
Include EDI questionnaires in recruitment processes for staff and Board members	Executive Manager	Ongoing availability of data that will allow better EDI monitoring over the long term
Target and date	Questionnaires completed as and when new staff recruited	
Conduct a survey among any new Board members to collect baseline data on EDI	CEO	Availability of baseline data for all current Board members
Target and date	8 new Board member questionnaires returned by 31 December 2020	
Continue to collect data from committee members when applying for grants, tutors and contractors when engaged by Fèisean nan Gàidheal for the first time	Executive Manager	Better data available for 50% of committees, grant applicants, tutors and contractors (around 300 individuals)

Target and date	Ongoing survey with 150 responses by 31 December 2019		
Involve young people in curation and running of Year of Young People events		Executive Manager	3 Youth Ambassadors involved in all aspects of planning plus around 20 young people involved in working alongside crews and promoters involved in events.
Target and date	To be implemented by 30 September 2018		
Increase the number of young people involved in decision-making within Fèisean nan Gàidheal		Development Manager	2 young people recruited to Blas Programming Group and focus group of 10 young people consulted regularly on plans for various activities within our programme.
Target and date	To be implemented by 31 September 2019		

Objective Two	**Risk Score**
Continue to raise awareness of EDI issues within Fèisean nan Gàidheal and among our member Fèisean	**9**

Area/s of Work in Fèisean nan Gàidheal's Programme Plan 2018-21 to which objective relates

- Enhancement of Skills & Creative Talent
- Governance and Staffing

Rationale

In order to ensure Fèisean nan Gàidheal's staff team is equipped to make changes over the medium term, training in awareness of EDI issues will continue to be required. This should be extended to Fèis organisers, through time, to ensure the local community groups with which we work are also equipped to affect change. EDI issues will also be incorporated in tutor training offered by Fèisean nan Gàidheal.

Tasks	**Lead**	**Measures of success**
Publish our EDI Plan 2018-21 and highlight the measures within it to Board, staff and Fèis organisers	Business Officer	Plan available online and its content promoted
Target and date	Plan published as soon as it is agreed by Creative Scotland	
Offer awareness-raising training on EDI issues to Fèisean nan Gàidheal Board members when they join	CEO	All Board members having undergone training
Target and date	8 new Board members trained by 31 December 2020	
Offer awareness-raising training on EDI issues to Fèisean nan Gàidheal staff team, particularly new recruits	CEO	All staff having undergone training and are more aware of EDI issues
Target and date	12 staff members trained by 31 March 2019	
Offer awareness-raising training on EDI issues to Fèis tutors as part of normal tutor training	CEO	30 tutors have had EDI training with more on a regular basis
Target and date	15 tutors by 31 March 2019 Further 15 tutors by 31 March 2020 Ongoing as tutor training takes place thereafter	
Through conditions of grant, encourage volunteer Fèis organisers, and support them financially, to	Development Officers	100 volunteers having undertaken an online

undertake online EDI lessons using resources such as those available through ACAS		course with greater awareness of EDI issues
Target and date	Volunteers undertaking online training by 31 March 2021	

Objective Three	**Risk Score**
Increase access to our work by a more diverse range of people through digital means and ensure engagement with more diverse audiences	**11**

Area/s of Work in Fèisean nan Gàidheal's Programme Plan 2018-21 to which objective relates

- Audience Development and Engagement

Rationale

While Fèisean nan Gàidheal currently engages with a large number of people, there is little doubt the range of people could be greater. Through digital means, primarily our new FèisTV service, we aim to increase access to our work for as diverse a range of people as possible. Free online streaming of some events, and music tuition, will address discrimination in terms of low income and rural isolation, meaning events can be enjoyed and lessons undertaken without the need to travel to areas of higher population. The availability of lessons in Gaelic will address the lack of access to, and inadequate provision for, such lessons among users of a minority language.

Tasks	**Lead**	**Measures of success**
Ongoing online streaming of events with monitoring of viewer information	CEO	Events streamed on a regular basis lead to an increase in the number of people accessing our work digitally and our ability to report on user characteristics
Target and date	6 streamed events per annum between 2018 and 2021	
Establish online music lessons with monitoring of user information from the start	Development Manager	Lessons available with the ability to monitor uptake and report on user characteristics
Target and date	An initial 10 lessons in 4 disciplines to be available in Gaelic and English versions by 31 December 2018	
Develop further online music lessons with integral monitoring of user information	Development Manager	Further uptake of lessons with the ability to promote their availability to people from a range of backgrounds
Target and date	A further 10 lessons in the original 4 disciplines to be available in Gaelic and English versions by 30 June 2019 A further 10 lessons in the original 4 disciplines and the second 4 disciplines to be available in Gaelic and English versions by 31 March 2020	

Objective Four	**Risk Score**
Expand our work in rural communities and deliver further Gaelic cultural activities to people of all backgrounds across Scotland	**8**

Area/s of Work in Fèisean nan Gàidheal's Programme Plan 2018-21 to which objective relates

- Support and Development of Fèisean
- Enhancement of Gaelic Arts & Culture in Creative Learning

Rationale

Research has shown that the work of the Fèis movement is transformational in promoting community and social cohesion, no more so than in geographically isolated areas. More recent initiatives such as Sistema Scotland - the Big Noise - work in socially challenged areas using classical music as a means of engaging young people in overcoming social problems and building confidence in themselves and their communities. Sight should not be lost of the role the Fèisean have played in doing exactly that, using traditional music and Gaelic arts, over the 35+ years of their existence. While areas in which the Fèisean operate may not have the same challenges as Raploch and Govanhill, they have their own challenges which the Fèisean have contributed to overcoming.

Tasks	Lead	Measures of success
Establish two new Fèisean in HIE fragile areas	CEO	2 new Fèisean established
Target and date	2 new Fèisean by 31 March 2021	
Year of Young People events involve large numbers of young (under 26) performers	CEO	700 young people have the opportunity to participate in Òran Mòr
Target and date	To be completed by 30 September 2018	
Up to 200 free tickets to be available to young people from areas of social deprivation for Year of Young People events	CEO	Uptake of 100 young people from areas of social deprivation attending Òran Mòr
Target and date	To be completed by 30 September 2018	
Increase of intergenerational work between young people and older people in relation to activities in our programme	Development Manager	6 young singers working, in 2018-20, with older people to collect and research songs in communities through Fuaran project 12 young people annually involved in work with older people in communities to gain a knowledge of a variety of activities learning through the medium of Gaelic through *5 Latha* 300 pupils, by March 2021, engaged in Gaelic language enrichment activities through our Beairteas scheme
Target and date	Work on an annual basis to be implemented fully by 31 March 2021	
Tour of a drama performance relating to Gaelic culture for schools where Gaelic is taught as a second language	Fèisgoil Manager	Greater awareness of Gaelic culture for 800 school pupils who experience the show
Target and date	A tour undertaken by Meanbh-Chuileag annually between 2018 and 2021	
Increase in the number of pupils across Scotland engaging with Gaelic language and culture in school	Fèisgoil Manager	1,500 school pupils with an awareness of Gaelic language and culture
Target and date	Gaelic lessons in schools in 8 local authority areas by March 2021	

4.3 OUTCOMES

The outcomes that will be delivered as a result of our undertaking the foregoing include:

- Continued delivery of that which we already do in relation to EDI
- Availability of better data to help articulate EDI, identify gaps and ensure further measures are taken to improve EDI in future planning
- An increase in the number of young people involved in decision-making

- A workforce trained to be aware of the importance of equality, diversity and inclusion which should ensure they fully consider how to overcome any issues when planning activities
- An increase in the range of people engaging with our work digitally, with the ability to monitor their characteristics and gain a clearer picture of inclusion and diversity among them
- Increased access to Gaelic language and cultural activities addressing issues of rural isolation and low income
- Increased support for further work in fragile areas or areas of deprivation
- Increased opportunities for young people to be involved in decision-making and enriching artistic and linguistic experiences
- Increased opportunities for intergenerational work
- Promotion of diversity through our work in schools
- Inclusion of more young people across Scotland in work relating to one of Scotland's minority languages and its related culture.

4.4 MONITORING

Ensuring tasks in the Action Plan are carried out will be the responsibility of the Chief Executive along with the lead officers named against each one. The EDI Action Plan will be a standing item on Fèisean nan Gàidheal staff meeting agendas to ensure regular monitoring of the tasks.

A progress report against each of the tasks will be presented for consideration by Fèisean nan Gàidheal's Board of Trustees at their September meeting each year.

Implementation of our EDI Action Plan will be reported to Creative Scotland in the annual review process and the annual statistical survey.

APPENDIX 1 – FURTHER INFORMATION

Definitions

Diversity: Diversity literally means difference. Diversity recognises that though people have things in common with each other, they are also different and unique in many ways. Diversity is about recognising and valuing those differences. Diversity therefore consists of visible and non-visible factors, which include personal characteristics such as background, culture, personality and work-style in addition to the characteristics that are protected under discrimination legislation in terms of race, disability, gender, religion and belief, sexual orientation and age.

Equality: Equality means access to all opportunities and treating people in a way that is fair and equal and appropriate for their needs.

Inclusion: Inclusion is about equal opportunities for all participants, whatever their age, gender, ethnicity, attainment and background. It pays particular attention to the provision made for, and the achievement of, different groups of pupils within an activity. There is a need to create a productive environment in which everybody feels a sense of belonging, respected and valued for who they are.

Discrimination: Discrimination is the prejudicial treatment of an individual based on their membership in a certain group or category.

Key Points about Protected Characteristics in the 2010 Equality Act

Age The Act protects people of all ages. However, different treatment because of age is not unlawful direct or indirect discrimination if you can justify it, i.e. if you can demonstrate that it is a proportionate means of meeting a legitimate aim. Age is the only protected characteristic that allows employers to justify direct discrimination.

Disability The Act has made it easier for a person to show that they are disabled and protected from disability discrimination. Under the Act, a person is disabled if they have a physical or mental impairment which has a substantial and long-term adverse effect on their ability to carry out normal day-to-day activities, which would include things like using a telephone, reading a book or using public transport.

The Act puts a duty on an employer to make reasonable adjustments for staff to help them overcome disadvantage resulting from an impairment (e.g. by providing assistive technologies to help visually impaired staff use computers effectively).

The Act includes protection from discrimination arising from disability. This states that it is discrimination to treat a disabled person unfavourably because of something connected with their disability (e.g. a tendency to make spelling mistakes arising from dyslexia). This type of discrimination is unlawful where the employer or other person acting for the employer knows, or could reasonably be expected to know, that the person has a disability.

Additionally, indirect discrimination covers disabled people. This means that a job applicant or employee could claim that a particular rule or requirement you have in place disadvantages people with the same disability.

The Act also includes a provision which makes it unlawful, except in certain circumstances, for employers to ask about a candidate's health before offering them work.

Gender reassignment The Act provides protection for transsexual people. A transsexual person is someone who proposes to, starts or has completed a process to change his or her gender. The Act no longer requires a person to be under medical supervision to be protected.

It is discrimination to treat transsexual people less favourably for being absent from work because they propose to undergo, are undergoing or have undergone gender reassignment than they would be treated if they were absent because they were ill or injured.

Marriage and civil partnership The Act protects employees who are married or in a civil partnership against discrimination. Marriage can either be between a man and a woman, or between partners of the same sex. Civil partnership is between partners of the same sex. Single people are not protected.

Pregnancy and maternity A woman is protected against discrimination on the grounds of pregnancy and maternity during the period of her pregnancy and any statutory maternity leave to which she is entitled. During this period, pregnancy and maternity discrimination cannot be treated as sex discrimination. You must not take

into account an employee's period of absence due to pregnancy-related illness when making a decision about her employment.

Race For the purposes of the Act 'race' includes colour, nationality and ethnic or national origins.

Religion or Belief In the Equality Act, religion includes any religion. It also includes a lack of religion, in other words employees are protected if they do not follow a certain religion or have no religion at all.

Additionally, a religion must have a clear structure and belief system. Belief means any religious or philosophical belief or a lack of such belief. To be protected, a belief must satisfy various criteria, including that it is a weighty and substantial aspect of human life and behaviour. Denominations or sects within a religion can be considered a protected religion or religious belief.

Discrimination because of religion or belief can occur even where both the discriminator and recipient are of the same religion or belief.

Sex Both men and women are protected under the Act.

Sexual orientation The Act protects bisexual, gay, heterosexual and lesbian people.

To the above list Creative Scotland has added its own characteristic of socioeconomic deprivation covering such areas as poverty, crime, rural isolation, low economic activity/unemployment and poor educational attainment.

In addition to maternity leave, Fèisean nan Gàidheal would consider paternity leave as well as shared parental leave and protect staff against discrimination.

#35

COMPLETE

Collector:	Web Link 1 (Web Link)
Started:	Tuesday, October 02, 2018 11:23:07 AM
Last Modified:	Tuesday, October 02, 2018 12:30:47 PM
Time Spent:	01:07:39
IP Address:	81.152.17.10

Page 2

Q1 What is the name of your organisation?If your name does not appear, select 'Other' and enter your name below

Fèisean nan Gàidheal

Q2 Tell us about yourself

Your Name	**Anne Willoughby**
Your phone number	**01478 613355**
Your email address	**anne@feisean.org**
Name of your Creative Scotland Lead Officer	**Siobhan Anderson**

Q3 What sort of accommodation does your organisation use?Choose the option closest to the building you have responsibility for

We rent an office (and pay bills)

Q4 Enter a name or short description of the emissions saving project you are currently planning to be working on in each of the three years of your RFO funding

2018	**Improvements to windows**
2019	**Loft insulation and draft proofing**
2020	**Changes to lighting**

Q5 Please provide information about the projects you have described above. For each year 2018-2020, let us know: - Which part of your operation will be involved in your emissions reduction project - How you plan to change your operations to make emissions reductions - What emissions source will be reduced - The stage of approval your project has from senior management

	Which part of your operation is making reductions?	How are you making reductions?	What emissions source will be reduced?	Project approval stage
2018	**Overheads**	**Building improvement**	**Electricity**	**Approved**
2019	**Overheads**	**Building improvement**	**Electricity**	**Approved**
2020	**Overheads**	**New technology**	**Electricity**	**Pending**

Q6 Provide a summary of the estimated costs and emission reductions you hope to achieve while presenting your artistic program by making the changes to the way you operate described in your Carbon Management Plan over the 3 years from 2018-2020.For each year:- Select the initial capital cost of your project from the provided ranges - Select the range for annual emissions savings you hope to achieve. - Select the range which indicates the change in operating cost you expect (negative numbers indicate reduced cost).

	What is the initial capital cost (£)?	Expected emissions savings (kg CO2e)?	Expected cost changes (£)?
2018	**£1000-5000**	**100-500**	**-10-100**
2019	**£1000-5000**	**100-500**	**-100-500**
2020	**£100-500**	**500-1000**	**-100-500**

Q7 Provide a short description of your project(s) which will help us to understand more about your Carbon Management Plans

2018: Our Portree office is a rented, listed building which has sash windows. Because of the length of our lease we are unable to install double glazing, but we are going to repair and improve the windows to help prevent heat loss.

2019: We are going to install better, deeper loft insulation over 70m sq in the office and a new, inner front door which will be better sealed and should reduce drafts and, therefore, heat loss.

2020: We will systematically replace all lighting in our Portree and Inverness offices with LED tubes/bulbs until, by 2020, all our lighting is more efficient and realises energy savings.

Q8 Thanks for submitting your Carbon Management Plan. Please add any further comments about your plan below

We have already made improvements over the past three years in changing behaviour with regard to energy use, waste and travel. We are not, therefore, starting from as low a base as we would have been three years ago but this means the scope for further reductions is more limited. We believe the projects outlined in this plan are achievable, measurable and proportionate to our organisation.

Fèisean nan Gàidheal
Taigh a' Mhill
Port-Rìgh
An t-Eilean Sgitheanach
IV51 9BZ

Fòn 01478 613355
Facs 01478 613399
Post-d brath@feisean.org
www.feisean.org